

ΔΕΚΑΠΕΝΤΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

ΜΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

Τεύχος 13 - 4 Μαΐου 1998 - Τιμή 300 δρχ

ΓΙΑΝΝΕΝΑ
ΑΟΥΣΒΙΤΣ
ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Η πικρή πορεία των Γιαννιωτών
Εβραίων στα στρατόπεδα συγκέντρωσης
και η επιστροφή.

Φιέρωμα: Βιβλία για τα στρατόπεδα συγκέντρωσης

ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΣΤΟ ΥΓΡΑΕΡΙΟ

Κ. ΦΑΡΜΑΚΗΣ Α.Ε.

N. ZEPVA 2 ☎ 57624 - 57625 - 47092 ΒΙ.ΠΕ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

**Πολιτικό Βαρόμετρο: Αντι-
ρατσιστικές Ταχτικές**

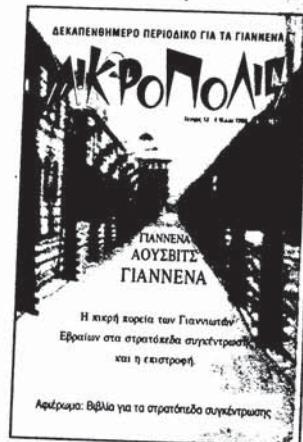
6

**Συνεντεύξεις: Ο πρόεδρος
της Δωδώνης ΑΕ Χαράλαμπος
Παπαδόπουλος μας μιλάει για
το μέλλον της βιομηχανίας και
η Ασπασία Ζέρβα για την μου-
τική παιδεία στα Γιάννενα**

14 & 39

**Γεύση: Δοκιμάζουμε το νέο γί-
δινο γάλα της Δωδώνης**

44

**Σε αυτό το εξώφυλλο: Το εξώφυλλο
του βιβλίου του Πρίμο Λέβι «Εάν αυτό
είναι ο άνθρωπος» γίνεται και εξώ-
φυλλο του Μικρόπολις**

**Αφιέρωμα: Το Ολοκαύτωμα, η επι-
στροφή των Εβραίων στα Γιάννενα,
βιβλία για τα στρατόπεδα**

12&34

Μικρόπολις

**ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ
Τεύχος 13, Δευτέρα 4 Μαΐου 1998, Τιμή 300 δρχ.**

δόπτης: Νίκος Αλμπανόπουλος Αρχισυντάκτης: Φιλήμων Καραμήτσος Σε αυτό το τεύχος συνεργάζονται: Γιάννης Παπαδημητρίου, Σύντης, Πόπη Σκρούντζου, Θύμιος Τζάλλας, Γεωργία Τεή Ιστογραφία: Χ. Γκλίβας, Σκίτσο: Χαντζό

**Εκτρονική Σελιδοποίηση: Ισίδωρος Βαμβακάρης, Διαχωρισμοί Πολύχρωμο, Εκτύπωση Τυποεκδοτική Ηπείρου, Διεύ-
ση περιοδικού: Χατζή Πελλερέν 8, 452 21 Ιωάννινα, e-mail: nikalban@otenet.gr, τηλ. 0651 22348 Fax 20401 - Επή-
Συνδρομή 5,000 δρχ., Εταιρίες, υπηρεσίες 30,000 δρχ.**

Στιγμιότυπα

X.Y.T.A.

Μετά την αντίδραση των κατοίκων του Μετσόβου στην εγκατάσταση του χώρου υγειονομικής ταφής απορριμμάτων, ήρθε η σειρά του Ανατολικού Ζαγορίου και φυσικά αναμένεται συνέχεια στο σήριαλ. Όπως επισημαίνει η σχετική ανακοίνωση της **Πρωτοβουλίας Πολιτών Ανατολικού Ζαγορίου**, δημιουργείται η θικό ζήτημα από την φόρτωση της περιοχής με απορρίμματα άλλων, που έχουν δεκαπλάσιο πληθυσμό. Είναι ασφαλώς δικαιολογημένη η καχυποψία των κατοίκων, πολύ περισσότερο όταν διασθάνονται ότι η περιπλάνηση των XYTA δεν εδράζεται σε επιστημονικές επιλογές αλλά στο περιβόητο πολιτικό κόστος. Μη αγνοώντας ότι γενικά το πρόβλημα της λαϊκής εμπιστοσύνης σε περιβαλλοντικές επεμβάσεις αναδεικνύεται σήμερα σε λυδία λίθο, στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν μπορούμε να αγνοήσουμε δύο στοιχεία: πρώτον ότι η τεχνολογία διαχείρισης σκουπιδιών δεν είναι απλώς χρήσιμη γιά το περιβάλλον αλλά και κάτι παραπάνω, είναι αναγκαία, και δεύτερον ότι η αρχική επιλογή του συγκεκριμένου χώρου στο Μέτσοβο πληρούσε όλα τα επιστημονικά κριτήρια και αμφισβητήθηκε μόνο συναισθηματικά. Εάν επομένως η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση δεν είναι σε θέση να υπερασπίσει πολιτικά τις επιλογές των επιστημονικών μελετών -φυσικά με δεσμεύσεις γιά αυστηρό προσδιορισμό των περιοχών προέλευσης των σκουπιδιών-, θα αποβεί εξίσου δύσκολο να επιβάλλει νέες λύσεις. Ο κίνδυνος της απώλειας των σχετικών κοινωνικών κονδυλίων μακάρι να λειτουργήσει αυτοκριτικά προς κάθε κατεύθυνση.

Γ.Παπ.

Οι περιπέτειες της "Ρουμάνικης Ορχήστρας Δωματίου"

Ποιος είπε ότι τα σύνορά μας δεν φυλάγονται ασφαλώς; Το Σάββατο 11/4 στις 8.30 στην αίθουσα "Πυρσινέλλα" το Κατσάρειο ίδρυμα είχε

προγραμματίσει συναυλία με την **Ρουμάνικη Ορχήστρα Δωματίου**. Η συναυλία έλαβε χώρα τελικά την επομένη, και ο λόγος: στα βόρεια σύνορα της χώρας οι ρουμάνοι μουσικοί έπρεπε να εξασφαλίσουν επιπλέον της βίζας και άδεια του Υπουργού Δημόσιας Τάξης για να εισέλθουν. Κοιμηθείτε ήσυχοι...

Γ.Κ.

Οι πλούσιοι τρώνε λαγό!

Για την απελευθέρωση 144 λαγών ο Κυνηγετικός Σύλλογος ξόδεψε 5.346.497 δρχ, δηλαδή κόστος ανά λαγό 37.128 δρχ. (Τα Νέα του Κυνήγου). Πιο ακριβός δηλαδή ο λαγός από το χαβιάρι (οξύρυγχου, βεβαίως). Μπαμ και τέσσερα δεκαχιλιαρά. Μήπως πρέπει να δοθεί και κρατική επιδότηση γιατί καταξοδεύονται οι άνθρωποι αναζητώντας το ακριβό τους θήραμα. Και μην πουν ότι έτσι εμπλουτίζουν τη φύση γιατί άλλο είναι να την εμπλουτίζεις για να τη σκοτώσεις κι άλλο να έχεις επιχειρησιακό σχέδιο προστασίας της βιοποικιλότητας και του οικοσυστήματος. Και φυσικά, πολιτική περιβάλλοντος κάνει μόνι το κράτος κι όχι οι "αθλητές" της καραμπίνας.

Φιλ.Ι

Πολιτισμός

Τριακόσιοι αστυνομικοί εξεδίωξαν δώδεκα νέους που έδω και έξι χρόνια είχαν καταλάβει ένα ετοιμόρροπο σπίτι στη Θεσσαλονίκη και τι είχαν μετατρέψει σε κέντρο πολιτισμού. Τα παιδιά δεν αντέδρασαν στη βίαιη εισβολή (λες κα θα έπιαναν τρομοκράτες) ενώ ο Εισαγγελές δει τους απήγγειλε καμιά κατηγορία. Τώρα ας πάρει ο Δήμος που αδιαφορεί τόσα χρόνια τώρα για τους χώρους κατοικίας και πολιτισμού των νέων ανθρώπων κι ας το μετατρέψει σε κανένα απίθανο μουσείο. Μας τρομάζει ο πολιτισμός που έχει ανάγκη την αστυνομία για να πιβληθεί.

Φιλ.Κ

XANTZO... μαρες

ΚΑΛΑ, ΤΙ ΕΙΝΑΙ
ΟΛΟ ΑΥΤΟ ΤΟ
ΧΑΡΤΟΜΑΝΙ;

ΠΡΕΠΕΙ
ΝΑ ΕΝΗΜΕΡΩΘΕΙ Ο ΚΟΣ-
ΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΟΓΙΣΤΗ
ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΧΑΡΤΙΟΥ
ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΩΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑ
ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ
ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ
ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΗ..!!

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΙΛΙΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΙΛΙΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Καθημερινές αντιρατσιστικές τακτικές

Σύμφωνα με ένα από τα ανέκδοτα της εποχής - ή μήπως πρόκειται γιά πραγματικό γεγονός; - ένα νεγράκι που ζει στην Ελλάδα επιστρέφει το μεσημέρι στο σπίτι του από το σχολείο και διαμαρτύρεται στον πατέρα του ότι το έχουν στην ίδια τάξη με Αλβανούς! Από αυτό και μόνο το παραδειγμα μπορεί να γίνει αντιληπτή η ευελιξία του σύγχρονου ρατσιστικού λόγου και η προσαρμοστικότητά του στις διαφορετικές συνθήκες κάθε χώρας.

Όπως επισημαίνει ο Γάλλος στοχαστής **Πιέρ-Αντρέ Ταγκιέφ**, μελετητής του ρατσιστικού φαινομένου (*Ελευθεροτυπία*, 5-4-1998), ο νεο-ρατσισμός των τελευταίων δεκαετιών επιδεικνύει αξιοσημείωτη προσαρμοστικότητα, εμφανίζεται με συμβολικό και έμμεσο τρόπο και συνήθως εκφράζεται χωρίς να διατυπωνίζεται, πράγμα που πολλές φορές καθιστά τον παραδοσιακό αντιρατσιστικό λόγο, βασισμένο στην ιδεολογική κληρονομιά του αγώνα κατά του ναζισμού, ξεπερασμένο και μη αποτελεσματικό. Κεντρικό πεδίο έκφρασης του νέου και ευέλικτου ρατσισμού είναι ο φόβος της ανάμειξης και η δαιμονοποίηση των μεταναστών, που παρουσιάζεται ως φυσιολογική αντίδραση αγανακτισμένων πολιτών, ευρισκομένων σε κατάσταση “άμυνας” απέναντι στην “εισβολή” των ξένων.

Η χρήση αυτού του διπλού συμβολισμού “εισβολή-άμυνα” ανιχνεύεται βεβαίως ως κοινός τόπος στο πρόσφατο κύμα Αλβανοφαγίας που διαπέρασε και διαπερνά την Ελληνική κοινωνία. Δεν είναι αντικείμενο του σημερινού άρθρου η ανάλυση των συγκεκριμένων συνθηκών κάτω από τις οποίες συντελέσθηκε η σταδιακή δαιμονοποίηση όλων των Αλβανών ανεξαιρέτως. Εξάλλου, έχουν γραφεί κατά κόρον κείμενα γιά τις ευθύνες των Μέσων Ενημέρωσης και ιδιαίτερα των ιδιωτικών καναλιών, τα οποία, ειρήσθω εν παρό-

δω, ενώ καταδίκαζαν υποκριτικά την ανατροπή -και ασφαλώς αξιόποινη- απόφαση Κοινοτικού Συμβουλίου **Κεραμιδίου** Πιερίας απαγορεύει την κυκλοφορία των Αλβανών στη δύση του ηλίου, δεν παρέλειψαν ωστόσο την προβάλλουν. Την ίδια ώρα το αντίθετο παραδειγμα λίγα χιλιόμετρα μακρύτερα, στο **Ιτανοχώρι**, όπου το Κοινοτικό Συμβούλιο διοργάνωσε ανοικτή συζήτηση μεταξύ Ελλήνων και Αλβανών και όλοι μαζί βρήκαν λύσεις ειρηνικής και ξιοπρεπούς συμβίωσης, είχε ελάχιστη τηλεοπτική προβολή.

Εάν όμως το Ελατοχώρι αποτελεί ένα χειριστό παραδειγμα συνεννόησης, που ευτύχησαν να μιμούνται και άλλοι κοινοτάρχες πως π.χ. στη **Μυρσίνη** Ηλείας, το ίδιο αναγκαίο είναι ο εμπλουτισμός της επιχειρηματολογίας αντιρατσιστικού κινήματος. Η σύνδεση Αλβανών μεταναστών με τη μοίρα των Ελλήνων μοιράς τους του πρόσφατου παρελθόντος, μιά κίνηση εξίσου εύστοχη. Δεν είναι τυχαίο ότι το σύνθημα, που φώναζαν με το μεγαλύτερο οι συγκεντρωμένοι στη μεγάλη αντιρατσιστική διαδήλωση της Μεγάλης Τρίτης στην Αθήνα, ήταν “Οι ξένοι εργάτες από την Αλβανία σαν τους Έλληνες που ζουν στη Γερμανία”.

Πρόσφατα δημοσιεύματα αποκάλυψαν ότι Έλληνες μετανάστες στις χώρες υποδοχής μεταπίστηκαν αρκετές φορές με ρατσιστικό ποσούς φορείς εγκληματικότητας. Σύμφωνα με διαπιστώσεις του αναπληρωτή καθηγητή Φώλιογίας στο Πανεπιστήμιο της πόλης μας **Γιώργος Γαλάνη** (*Βήμα της Κυριακής*, 5-4-1998), την περίοδο 1960-1980 τα “λαϊκά” Γερμανικά περιοχές υπέβαλλαν συστηματικά την ιδέα ότι Έλληνες και Τούρκοι αποτελούν εγκληματικές εθνότητες, όπως αποκαλύπτει ο “Ιός της Ελευθερίας” (11-4-1998), στη δεκαετία του 1920 η

ανική κοινωνία κατέτασσε τους Έλληνες στην πρώτη θέση εγκληματικότητας και πολλές φορές το προσωνύμιο “the sleek” χρησιμοποιήθηκε αργότερα ως συνοδευτικό εγκλημανί. Επρόκειτο φυσικά για ρατσιστική αξιοποίηση της καταγωγορισμένων κακοποιών, που όμως στιγμάτιζε και περιθωριούσε χιλιάδες κατατρεγμένων συμπατριωτών μας.

Σε αρκετές χώρες, που αντιμετώπισαν τις δεκαετίες του '70 του '80 τη νεορατσιστική πρόκληση, οι σχετικοί νόμοι αποφύγουν σημαντικές δημοκρατικές κατακτήσεις. Στη χώρα μας όμως η αντιρατσιστική νομοθεσία είναι ατελής, αφού ναι μεν υπάρχουν οι νόμοι 927/ 79 και 1419/ 84, που ποινικοποιούν τις ακτικές ρατσιστικών διακρίσεων, βασισμένες στην εθνική ή λετική καταγωγή ή το θρήσκευμα, απαιτούν όμως την έγκληση του θιγόμενου. Έτσι αν και τα επιμέρους εγκλήματα, που περάφουν οι παραπάνω νόμοι, διαπράπονται σήμερα κατά δευτερός -εδώ να δείτε αύξηση της εγκληματικότητας..., για ευνόηση λόγους σπανίως υποβάλλονται μηνύσεις. Το αίτημα επομένως της αυτεπάγγελτης δώξης των ρατσιστικών κρουσμάτων μια παραπάνω από επίκαιο, όπως επισημαίνουν έγκριτοι νοοί και πολιτικές οργανώσεις.

Ας προσθέσουμε ότι πρό 5ετίας η Γερμανική κοινωνία, αντιτιθέμενη στην ανησυχητικό κύμα ένοπλων επιθέσεων και επισμών εναντίον εγκαταστάσεων μεταναστών από ακροδεξιούς σκίνχεντς, πήρε δραστικά μέτρα θέτοντας εκτός νόμου την νεοναζιστικών οργανώσεων, γεγονός που οδήγησε σε ατρόσεκτη μείωση του φαινομένου. Και στη Γερμανία, όπως στη χώρα μας, το πρόβλημα δεν ήταν τόσο οι σκίνχεντς αυτοθεαυτοί όσο η διαπλοκή τους με μιά μερίδα του πολιτικού πολιτισμού (ένας συγγραφέας μάλιστα, ο Γκίντερ Γκρας αν δεν κάθισε, αποκάλεσε ορισμένους βουλευτές ”σκίνχεντς με λευκά λάρα”) και γι’ αυτό η δημιουργία ζώνης “υγειονομικού ελέγχου” από τις ακροδεξιές ομάδες υπήρξε, σ’ εκείνη την περιοδεία, αρκετά αποτελεσματική.

Σφαλώς η έμφαση δεν πρέπει να δοθεί τόσο στη δικαστική αστολή όσο στην πρόληψη και την αξιοποίηση των συμπερατών των κοινωνικών ερευνών. Στο σχολείο και όχι στο δικαίο θα δοθεί ο πιό κρίσιμος αγώνας κατά της ξενοφοβίας, όπου επισημαίνεται και η Διακήρυξη της UNESCO σχετικά με την καταπολέμηση της φυλετικής προκαταλήψεως (27-11-1978) και υπαιτεῖ το παράδειγμα στην αρχή του άρθρου. Και βέβαια σ’ όσο τους κοινωνικούς θεσμούς συμμετοχής, διαπίστωση ιδιαίτερη χρήση για το εργατικό και συνδικαλιστικό κίνημα ενόψει των Πρωτομαγιάς. Αντί λοιπόν να φληναφούμε εάν οι Ιηνες είναι ή όχι ρατσιστές (μήπως οι Γερμανοί ήταν ναζί ως ή μήπως δεν ήταν Γερμανοί οι πρώτοι τρόφιμοι των στρατών συγκέντρωσης του Χίτλερ;), είναι σίγουρα προτιμότερο, αρχίσουμε την αναμέτρηση με τον καθημερινό ρατσισμό.

Κηδείες

Ελάχιστη σχέση με την ολοκληρωμένη ιστορική απότιμηση είχαν φυσικά τα πολύωρα “αγιογραφικά” αφιερώματα των μεγάλων καναλιών στους εκλιπόντες Αρχιεπίσκοπο Σεραφείμ και Κωνσταντίνο Καραμανλή - όπως εξάλλου και τα αντίστοιχα παλιότερα στον Ανδρέα Παπανδρέου. Τα κανάλια όμως έλυσαν ανέξοδα το πρόβλημα του προγράμματος, σε σημείο που είναι ν’ απορεί κανείς, πώς δεν σκέφθηκαν οι υπεύθυνοι να καθιερώσουν εκπομπές του τύπου “η κηδεία της εβδομάδας”.

Δωδώνη

Πρόσκειται πραγματικά γιά πρωτοφανές γεγονός, που αποδεικνύει πόσο αφομοιώθηκαν τα διδάγματα του πολύμηνου αγώνα γιά τη σωτηρία της Δωδώνης από την Εγνατία οδό. Ακριβώς δίπλα στη θέση της αρχικής χάραξης της Εγνατίας, αυτή που ματαίωσε η προσπάθεια των “Φίλων της Δωδώνης” και η πανελλαδική και διεθνής κινητοποίηση, η Κοινότητα Μαντείου με την έγκριση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης βάλθηκε να διανοίξει αγροτικό δρόμο στα πλαίσια προγράμματος “βελτίωσης βοσκοτόπων”. Αμέτι μουαμέτι δηλαδή να το υποβαθμίσουμε το Δωδωναίο τοπίο;

Γ. Παλ.

Ο δικός μου Σεραφείμ

Τον μακαρίτη Μακαριότατο (ταυτολογία κι αυτή...) δεν τον ήξερα πριν από το 1968-69. Ο επίσης μακαρίτης πατέρας μου **Αλέκος Παπαδόπουλος**, Καπετάνιος του ΕΔΕΣ (Ζέρβα), δεν μας τον είχε αναφέρει ως τότε στις διηγήσεις του για τα παλιά. Ή μπορεί και να τον είχε αναφέρει και να μην το θυμόμουν.

Όντας στην Ηγουμενίτσα εκείνη την εποχή, διάβασα σε τοπική εφημερίδα ότι η Μητρόπολη Ιωαννίνων, της οποίας Σεβασμιότατος ήταν τότε ο **Σεραφείμ**, δώρησε 3.000 στρέμματα στο Πανεπιστήμιο για να γίνει Πανεπιστημιούπολη. Για τη «Δουρούτη» επρόκειτο.

[Ολύγον ... απολύτως άθεος ελόγου μου, αλλά διαβασμένος, ποτέ δεν κατάλαβα πως μπορεί η Εκκλησία του φτωχού Ιησού να διατηρεί περιουσία... Από δωρεές πιστών έστω... Είτε από άλλες αρχαίες ή νεώτερες συναλλαγές με την κοσμική εξουσία. Κι αν την αποχτά, έτσι για λίγο, γιατί δεν τη μοιράζει αμέσως στους φτωχούς; Ο έχω δύο χιτώνας κλπ. κλπ.]

Όμως ο Σεραφείμ, ασχέτως για ποιες δικές του ή άλλες σκοπιμότητες, τα δώρησε τότε τα 3.000 στρέμματα στο Πανεπιστήμιο. Κι έγινε η Πανεπιστημιούπολη.

Μην πείτε... «σάματις ήταν δικά του...» **Είναι λάθος!** Κι άλλοι ιεράρχες διαχειρίζονται πολλά - πάρα πολλά- στρέμματα αλλά δεν τα δωρίζουν ... Αν αποφασίσουν να τα «ξεκάνουν» απλώς τα πουλάνε (όρα π.χ. Μονή Πεντέλης...) προς όφελος της Εκκλησίας του Ιησού, βέβαιως, βέβαιως.

Ε, λοιπόν, βαυκαλίζόμενος ότι έκανα και μία ολύγον αντιστασιακή πράξη (τότε, επί χούντας) έντεχνα καλυμμένη, του έστειλα ένα συγχαρητήριο τηλεγράφημα για την ενέργειά του, εκφράζοντας τις παραπάνω απόψεις.

Αυτό ήταν η αφορμή για την προσωπική γνωριμία μας: Έβαλε «λυτούς και δεμένους» να βρουν ποιος έστειλε το -ενυπόγραφο βέβαια- τηλεγράφημα.

Όταν το έμαθε, με κάλεσε να τον επισκεφτεί στα Γιάννενα, που μητροπολίτευε τότε. Πήγα. Το χει μάθει για το «παρελθόν» του γιου του φίλου του Αλέκου και δεν μου πρότεινε καν το χέρι της φιληματικής.

Συζητήσαμε πολλά, κυρίως για την αντιθετικότητα (κατά την άποψή μου) θρησκείας-παιδείας. Ήταν πολύ άνετος. Δεν συμφωνήσαμε, βέβαια, αλλά μου έκανε εντύπωση ότι δεν πρόβαλε καμια καλογερότικη άποψη.

Αυτά κάπου το 1969-70, αν δεν κάνω λάθος. Πάντως μετά τη δωρεά της «Δουρούτης».

Αργότερα βρεθήκαμε κάμποσες φορές στις Αυγούστου, γιορτή του πατέρα μου Αλέξανδρος και της μητέρας μου Αλεξάνδρας, στην Σκλίβα όπου κάναμε κάθε χρόνο ένα οικογενειακό γεύμα.

Δεν παρέλειπε να έρχεται τακτικά, ακόμα κι αρχιεπίσκοπος. Ήταν «λεβέντης», όπως κι άλλοι λένε, και αυθόρυμπος βέβαια πολύ.

Τον είδα στα γλέντια αυτά να τα λέει «χύμα να πίνει, να χορεύει -με μέτρο πάντα και όταν διπτήροχαν πολλοί θεατές- αλλά, βέβαια, τηρούσε όλα τα εκκλησιαστικά τυπικά («ευλογητός» προ από το φαγητό κλπ.). Ως εκεί όμως ...

Στην κουβέντα ήταν πολύ ελεύθερος έως και θυρόστομος. Έχω κρατήσει δύο, εκφρασμένες στενό κύκλο, ιδέες του:

Ήθελε, αν τα κατάφερνε με τους «καλόρους» της ιεραρχίας, όπως τους ονόμαζε, να νονται οι ιερωμένοι με πολιτικά ρούχα κι όχι με «ράσο», αλλά και να παντρεύονται! Γι' αυτό τελευταίο έχω κρατήσει μια φράση προς τον πρότερο μου, ενώπιον μου: «Μας βαράει στο κεφάλι η αγαμία, Αλέκο». Και είμαι σύγουρος ότι εννοεί σε τη -νόμιμη, βέβαια- σεξουαλική σχέση, που δε γίνεται να έχουν σήμερα οι Δεσποτάδες.

συνέχεια στην σελίδα 44

ΩΔΕΙΟ ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΝΑΚΑΣ

ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΥ 6, ΙΩΑΝΝΙΝΑ, ΤΗΛ.: 0651-25141, 25142

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΜΑΪΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ 3

ΩΡΑ 14:00

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΜΟΝΤΕΡΝΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

*Ηλεκτρική Κιθάρα
με τον Τάκη Μπαρμπέρη
Ηλεκτρικό Μπάσο
με τον Γιώτη Κιουρτούγλου
ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ*

ΩΡΑ 20:00

“ΟΙ ΝΕΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ”

*ΡΕΣΙΤΑΛ ΚΙΘΑΡΑΣ
της Αννίτας Πολύζου
έργα J.S. Bach, A. Piazzolla,
R. Dyens, M. Χατζιδάκι,
N. Μαμαγκάκη
ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ*

ΚΥΡΙΑΚΗ 10

ΩΡΑ 20:00

“ΟΙ ΝΕΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ”

*ΡΕΣΙΤΑΛ ΠΙΑΝΟΥ
της Ελίνας Σκαρπαθιώτη
έργα J.S. Bach, F. Chopin,
C. Debussy, M. Ravel,
S. Prokofiev, I. Stravinsky,
Γ. Κωνσταντινίδη
ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ*

ΚΥΡΙΑΚΗ 17

ΩΡΑ 20:00

“ΟΙ ΝΕΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ”

*ΡΕΣΙΤΑΛ ΚΙΘΑΡΑΣ
της Βαρβάρας Γύρα
έργα J. Dowland, D. Aguado,
F. Tarrega, A. Barrios,
M. Χατζιδάκι, B. Μπουντούνη
ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ*

ΣΑΒΒΑΤΟ 23 & ΚΥΡΙΑΚΗ 24

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΠΙΑΝΟΥ της

Αλεξάνδρας Παπαστεφάνο

ΚΥΡΙΑΚΗ 24

ΩΡΑ 12:00

Το μπουζούκι μιλάει...

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΛΑΪΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ με τον

*Θανάση Πολυκανδριώτη
στο ΔΟΛΟ ΠΩΓΩΝΙΟΥ
(Συγκρότημα Κωσταρά)*

Συμμετέχουν οι:

*Γιώργος Κοκκώνης -
μουσικολόγος,*

*Πόλυς Καρανδρέας -
κατασκευαστής*

*Θα ακολουθήσει συναυλία με το
μουσικό σύνολο “Οι Επόμενοι”*

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

από τον Φιλήμονα Καραμήτσο

ΟΙ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΕΙΝΑΙ που σε ταράζουν, τα μηδά παραλειπόμενα τα διαφεύγοντα ίχνη της ζωής που θα θέλαμε πολύ να είναι γεμάτη από εντυπωσιακά και φωτεινά γεγονότα όμως αυτή όλο μας ξεφεύγει. Ισως να μη μας θέλει κιόλας.

Σ' αυτή τη δολοφονία του Νιγηριανού άλλα με τρομάζουν περισσότερο κι όχι αυτή καθαυτή η πράξη (συνηθίσαμε βλέπετε το φόνο και απωλέσαμε το δέος). Είναι το χρώμα του νεκρού, το μαύρο, που αν κατά τύχη ήταν πιο λευκό μπορεί και να γλύτωνε ο άνθρωπος. Είναι ότι δεν έχει όνομα τούτος ο άνθρωπος στα τηλεοπτικά δελτία. “Νιγηριανό” τον αποκαλούν μόνο, όπως τους άλλους τους φωνάζουν “Αλβανούς” ή όπως παλιότερα συνωθούσαν κάποιους άλλους στα κρεματόρια ως “Εβραιούς”. Άνθρωποι χωρίς όνομα, χωρίς πρόσωπο δηλαδή, πάει να πει ανώνυμοι και αναλώσιμοι.

Και τα άλλα τα ...καλόπαιδα που είναι και φίλοι του ποδοσφαίρου όπως κι εγώ (και ντρέπομαι τώρα γι' αυτό) που κάλυψαν το έγκλημα, που τό όριξαν το φταξίου σε “αλβανούς”, τέλειοι μαθητές της τηλεοπτικής διδασκαλίας του δυσώδους, και μετά σκύλευσαν κιόλας το νεκρό κοριμί. Του έκλεψαν οι μιζεροί κάτι ψεύτικα ρολόγια έτσι ως αμοιβή φαίνεται της αρετής τους. Σκύλευσαν νεκρό, ανίερη πράξη, και ονομάζονται Έλληνες κι αυτοί όπως κι εγώ και με κάνει να ντρέπομαι κι αυτό, γιατί άλλα πράγματα διδάσκουν οι Έλληνες. Οι αρχαίοι τουλάχιστον, που μας αρέσει να κορδωνόμαστε ότι είμαστε απόγονοί τους.

Σκέφτηκαν άραγε οι γραφίδες των ΜΜΕ που πουλάνε τζάμπα μαγκιά και ύφος όταν δαιμονοποιούν τον ξένο ότι τούτοι εδώ οι νεαροί δεν είναι παρά αναγνώστες τους; Γιατί αν το σκέφτηκαν μπορεί την επόμενη φορά να είναι πιο ανθρώπινοι.

Ο κακός

“Όλα τα ρίχνουν στους Αλβανούς. Ο Αλβανός είναι πεινασμένος, κατατρεγμένος, έρχεται εδώ δεν έχει πού να ακουμπήσει, πώς να τη βγάλει;” Αυτό το “πού να ακουμπήσει” είναι που συγκινεί, που περικλείει μέσα του τον πόνο, την έγνοια. Τα λόγια είναι του **Βαγγέλη Ρωχάμη** από συνέντευξη στη Βάνα Φωτοπούλου (Ελευθεροτυπία 28/4). Του Ρωχάμη του εγκληματία, του έγκλειστου, του “κακού”. Απ' έξω οι “καλοί” αλυχτάνε.

Αριθμοί

Πρωτοσέλιδος τίτλος στον **Πρωινό Λόγο** στις 9 Απριλίου: “Για να μη μας “αλωνίζουν” οι 20.000 Αλβανοί κακοποιοί, Κοινή Φύλαξη Συνόρων”. Το ενδιαφέρον βρίσκεται στον αριθμό 20.000 κακοποιών, που από το άρθρο μαθαίνουμε ότι αποτελεί εκτίμηση του προέδρου της Πανελλήνιας Ένωσης Αστυνομικών Υπαλλήλων.

Αν δεχθούμε ότι οι Αλβανοί στην Ελλάδα είναι 400.000, όπως τουλάχιστον λέγεται, τότε το ποσοστό κακοποιών είναι 5% επί του πληθυσμού τους. Άρα προς τι ο ρατσισμός των ΜΜΕ απέναντι σ' ένα λαό που η συντριπτική του πλειοψηφία δεν εγκληματεί; Γιατί οι αρθρογράφοι και του τοπικού τύπου νιοθετούν το σύνθημα της ναζιστικής Χρυσής Αυγής “Έξω οι ξένοι από την Ελλάδα” αφού ούτε οι αριθμοί τους βγαίνουν;

Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν αυξάνεται η εγκληματικότητα στη χώρα μας όπως άλλωστε και σε όλο τον προηγμένο κόσμο. Άλλωστε “οικονομική ανάπτυξη” δεν γίνεται χωρίς μαφίες.

Εκμετάλλευση

Σοβαρότατη η καταγγελία στην **Τσιμπίδα** του Ηπειρωτικού Αγώνα (Τρίτη 28/4). Αλβανοί εκμεταλλεύονται παιδιά ως επαύτες. Υπάρχει και φωτογραφία με αλβανικό φορτηγάκι άρα ή αστυνομία μπορεί να βρει την άκρη. Το πρόβλημα όμως, όπως ξαναγράψαμε, δεν είναι τόσο η ετοιμότητα της αστυνομίας, όσο η ανυπαρξία της Πρόνοιας.

Εκδοτικά

Ένταση επικρατεί στους χώρους των εκδοτών επαρχιακών εφημερίδων. Από το τέλος της προηγούμενης χρονιάς δημιουργήθηκε ένας **Σύνδεσμος Ημερησίων Περιφερειακών Εφημερίδων**, που διαχώρισε τη θέση του από την παλιά Ένωση που υπήρχε. Στον Σύνδεσμο μετέχουν η **Ελευθερία** της Λάρισας και η **Πελοπόννησος** της Πάτρας, δύο από τις μεγαλύτερες εφημερίδες της επαρχίας και είκοσι άλλες εφημερίδες μεταξύ των οποίων και δύο γιαννιώτικες: ο **Ηπειρωτικός Αγώνας** και ο **Νέοι Αγώνες**. Σε ανακοίνωση του Συνδέσμου που δημοσιεύεται στις 11 Απριλίου, εγκαλείται η κυβέρνηση γιατί ως τώρα δεν έχει υλοποιήσει νόμους και υποσχέσεις που την υποχρεώνουν να διοχετεύει μέρος της κρατικής δα-

πάνης στον επαρχιακό τύπο. Γίνεται μάλιστα ιδιαίτερος λόγος στην πανάκριβη καμπάνια για το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης της οποίας κανένα κομμάτι δεν έχει φτάσει στην επαρχία. Συνέχεια δίνει ο **Γιώργος Κυρουσῆς** από τη στήλη του (Η.Α. 22/4) μεταφέροντας τη γνώμη του Ζακ Σαντέρ ο οποίος λέει ότι οι κοινοτικές οδηγίες υποχρεώνουν τις κυβερνήσεις να δίνουν κάποια ποσά στον επαρχιακό τύπο. Προχωράει μάλιστα ο Γ.Κ. και μιλάει για "κυκλώματα" που "απομυζούν ποσά". Αν και δεν μας αρέσουν τα μισόλογα σε θέματα οικονομικών σκανδάλων η αλήθεια είναι ότι όποιος θέλει χρήματα από τα προγράμματα για το ΜΜΕ χρειάζεται γνωριμίες στην Αθήνα. Άλλως ούτε καν είδηση δεν παίρνει τις προκυρήσεις.

Το θέμα όμως έχει και μία άλλη σκοπιά. Είναι άξιες όλες οι επαρχιακές εφημερίδες να πάρουν και να αξιοποιήσουν κρατικά λεφτά; Όχι βέβαια. Εδώ εκδότης χρειάζεται όποιος το δηλώνει. Άρα τι πρέπει να γίνει; Οι επαρχιακές εφημερίδες πρέπει να γίνουν επιτέλους... εφημερίδες. Με αρθρογράφους, ρεπόρτερ, σύβαρη σελιδοποίηση. Κι αυτά κοστίζουν βέβαια.

Με την ευκαιρία, είδαμε και την πατρινή **Ημέρα**. Εξαιρετική αισθητική (είδες τι κάνουν τα Mac;) φτωχή όμως η αθρογραφία, ιδιαίτερα η πολιτική. Έτσι κι αλλιώς όμως δύο κλάσεις πάνω από τις γιαννιώτικες.

Φηγός

Ένα άρθρο του κ. **Νίκου Τέντα** για την Φηγό είχαμε σχολιάσει παλαιότερα. Ο αρθρογράφος του **Πρωινού Λόγου** σχολιάζει για μία ακόμη φορά (23/4) το νέο τεύχος της Φηγού, τούτη τη φορά όμως με κάποιες θέσεις ενδιαφέρουσες, οι οποίες μας βρίσκουν σύμφωνους. Θέτει κάποια ερωτήματα που πιστεύουμε ότι η Νομαρχία θα πρέπει να τα απαντήσει, όπως το καίριο: "ποιο είναι το ετήσιο ύψος των δαπανών για το περιοδικό". Διχασμένος μοιάζει ο κ. Τέντας και αντιφατικός στο υπόλοιπο άρθρο. Κάνει εύστοχες επισημάνσεις, θετικές και αρνητικές, για το περιεχόμενο της Φηγού, αστοχεί όμως, για να κρατήσει ιρροροπίες, όταν λέει ότι το περιοδικό είναι ένα από "τα καλύτερα που κυκλοφορούν στην πατρίδα μας". Και κάνει και ένα λάθος: Πού είδε ότι η Φηγός είναι εαρινή; Με αυτό όμως το θέμα θα επανέλθουμε στο επόμενο τεύχος.

Κουνέλης και Άλογα

Οταν βασικό μέρος της ύλης σου στηρίζεται στις

ανταποκρίσεις άλλων, πχ. του ΑΠΕ, τότε αναγκαστικά έχεις και μερική πληροφόρηση και δέχεσαι την δική τους αξιολόγηση. Στην παρουσίαση του έργου του **Κουνέλη** για παράδειγμα, στην Στοκχόλμη, Πολιτιστική Πρωτεύουσα '98, σε άρθρο του **Ηπειρωτικού Αγώνα** (22.4), που μάλλον είναι του ΑΠΕ, μαθαίνουμε ότι «μειδιάματα προκάλεσε στο κοινό η έκθεση Κουνέλη». Μάλιστα!

Παρακάτω διαβάζουμε για το σάλο με τα ζωντανά άλογα και τα φρέσκα σφάγια που περιλαμβάνονται στο έργο. Τις υπόλοιπες μέρες δεν διαβάσαμε τίποτα άλλο και μείναμε με την εντύπωση ότι ο Κουνέλης είναι κρεοπώλης και όχι διάσημος εικαστικός. Και ας λέει ο **Νίκος Ξυδάκης** στην **Καθημερινή** για την ίδια έκθεση ότι «το έργο του Κουνέλη εντάσσεται σε μια μακρά παράδοση καλλιτεχνικών "επιθέσεων" στον εφησυχασμό και στα κλισέ, που σημαδεύει την τέχνη του εικοστού αιώνα».

Γνώμες θα πείτε. Ναι, αλλά να είναι τουλάχιστον αυθεντικές.

Αρχέλαος

Αφιερωμένο το Περόπτερο στον **Αρχέλαο** τον επι μισό αιώνα χορηγό γέλιου. Ας ξεμπερδέψουν μαζί του τώρα οι άγγελοι.

Από τον Ριζοσπάστη της δεκαετίας το '40

Από τα Γιάννενα στο Άουσβιτς

η ιδιαίτερη περίπτωση της εξόντωσης της εβραϊκής κοινότητας στα Γιάννενα

Η 23η Απριλίου έχει ανακηρυχθεί παγκόσμια ημέρα μνήμης για τα θύματα του Ολοκαυτώματος -της εγκληματικής εξόντωσης πάνω από πέντε εκατομμύρια Εβραίων στα ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης. Παντού στον κόσμο οι εβραϊκές κοινότητες διοργάνωσαν εκδηλώσεις ενώ στο Άουσβιτς εφτά χιλιάδες Εβραίοι, ανάμεσά τους χιλιοί επιζώντες των στρατόπεδων συγκέντρωσης, παιδιά και έφηβοι τότε, επανέλαβαν την πικρή πορεία των ομοεθνών τους από το Άουσβιτς στο Μπιρκενάου, εκεί που τους περιέμενε ο θάνατος.

Ο αθηναϊκός τύπος δημοσίευσε σύντομες αναφορές στις εκδηλώσεις για το Ολοκαύτωμα αλλά και σχετικά σχόλια. Όχι και ο τοπικός τύπος των Ιωαννίνων. Κι όμως, τα Ιωάννινα με την πολυπληθή τους εβραϊκή κοινότητα ήταν από τις πόλεις που πλήρωσαν ακριβά το Ολοκαύτωμα. Το πρωί της 25ης Μαρτίου 1944, την μέρα δηλαδή της εθνικής γιορτής και λίγους μόλις μήνες πριν αναγκαστούν από την πορεία του πολέμου να αποχωρήσουν από την Ελλάδα, οι Γερμανοί συγκέντρωσαν τους Εβραίους της πόλης και μέσα από ένα μακρύ ταξίδι τους οδήγησαν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης της κεντρικής Ευρώπης.

Πρόσφατα ο «σύλλογος παλιών Γιαννιωτών» διοργάνωσε στην EHM μια εκδήλωση στην οποία παρουσιάστηκε το βιβλίο της Ευτυχίας Νάχμαν

«Ταξίδι στο Παρελθόν». Η συμπαθητική εκδήλωση δεν άγγιξε το θέμα της τύχης των περιουσιών των Εβραίων της πόλης που δεν γύρισαν πίσω από τα στρατόπεδα -αλλά και των ελάχιστων εκείνων που γύρισαν. Το ξήτημα αυτό, που αξίζει ιδιαίτερης προσοχής θίγει σε άρθρο του ο καθηγητής Ιστορίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Ρεθύμνου Γιώργος Μαργαρίτης, στον Δεκαπενθήμερο Πολίτη στις 15 Νοέμβρη του 1996. Στις 24 Οκτωβρίου 1944, γράφει ο Μαργαρίτης, την επαύριο της απελευθέρωσης του Μπούχενβαλ, M. Bourke - White

λης ο προεδρεύων Εφετών Πέτρος Λαμπρινάκος επεσήμανε με εξαιρετικά κατεπείγον μήνυμά του προς όσες αρχές εκτιμούσε ότι λειτουργούσαν ακόμα τον κίνδυνο εμπρησμού και καταστροφής των δικαστηρίων της πόλης. Ανάμεσα στις αιτίες, των οποίων ο εμπρησμός αυτός του φαινόταν επικείμενος, η τύχη των περιουσιών των Εβραίων της πόλης κατείχε πρωτεύοντα θέση.

Να ένα χαρακτηριστικό απόσπασμα από την αναφορά του Λαμπρινάκου: «Δέον να ληφθεί υπ' όψιν ότι η ενταύθα εβραϊκή περιουσία αποτελεί μέγιστο πειρασμό δια τα άνω στοιχεία που επιθυμούν την περιπλοκή του ξητήματος της εβραϊκής περιουσίας δια της αρπαγής αυτής...»

Η πυρπόληση των Δικαστηρίων για να εξαφανιστούν αρχεία και στοιχεία που θα εμπόδιζαν πολίτες να εξακολουθήσουν την παράνομη κατο-

ή περιουσιών μια κοινότητας που είχε σχεδόν έσφανισθεί δεν ήταν πρωτόγνωρη τακτική για οσμένους. Το ίδιο είχε γίνει το 1932, με την πυργά του Διοικητηρίου της πόλης προκειμένου να εξαφανιστούν τα στοιχεία του τούρκικου Κτητολογίου και να λεηλατηθούν οι τούρκικες πενσιές. Μιλώντας μας για το θέμα στο τεύχος 2 του Μικρούπολις, ο **Τάσος Παπασταύρος**, είχε πει τε: *To 1929 έγινε μια πρώτη απόπειρα εμπροσού που δεν πέτυχε, πέτυχε όμως το 1932 και το αψε εκ βάθρων. Έτοι, κάηκαν οι τίτλοι ιδιοκτητής και τα δικόγραφα και ήρθαν μετά οι έλληνες φιλικάδες με βεβαιώσεις του ελληνικού κράτους να έγιναν κάτοχοι της γης! Πώς, άλλωστε, έγιναν οι Γιάννενα αυτές οι μεγάλες περιουσίες;*

Πάντως ο Μαργαρίτης προσθέτει στο ίδιο ἀρ-
ού διτι με τις συνθήκες που επικρατούσαν το
44 στα Γιάννενα οι γερμανικές αρχές είχαν
ρημιμοποιήσει» -πριν ακόμα την εκτόπιση της ε-
αϊκής κοινότητας- την αρπαγή περιουσιών των
ρωμαίων ενώ αμέσως μετά την εκτόπιση παράγο-
ς της γιαννιώτικης κοινωνίας, φύλοι και γνω-
ρίων των αρχών, απέκτησαν ειδικά δικαιώματα ως
τις περιουσίες που είχαν εγκαταλειφθεί. Για
θεμελιώσει την άποψή του ο Μαργαρίτης πα-
θέτει και ένα απόσπασμα από υπόμνημα του
ρωτού Γιαννιώτη εμπόρου **Δούμα** στον Γενικό
ικητή Ηπείρου: «Παρακληθείς υφ' Υμών εδέ-
ν να μετάσχω της ἔκτης επιτροπής καταγρα-
εμπορευμάτων... Ο τομεύς μας περιελάμβανε
ενόλω καταστήματα τα πλείστα των οποίων εί-
ανοιχθεί κατά το παρελθόν υπό προηγούμε-
νη επιτροπών... τινά ευρέθηκαν τελείως κενά,
α με εμπόρευμα ηλαττωμένον και τέλος άλλα
ν καταληφθεί υπό νέων επιχειρηματιών!»
καταλήγει ο Μαργαρίτης: *Επιτροπές, πρα-
τά, καταμετρήσεις, κλειδιά και σφραγίδες...*
ρωτούμε να υποθέσουμε ότι η επιδεικτικά προ-
τική γραφειοκρατική λειτουργία αποσκοπού-
το να αποτελέσει ισχυρό άλλοθι για το πλήθος
αυθαιρεσιών και παρανόμων πράξεων που
ύδεψαν την εκτόπιση της εβραϊκής κοινότητας.
τελετουργικό νομιμοποίησης δηλαδή.
εβαία για μας εδώ που μένουμε στην πόλη δεν
ι απαραίτητες (μόνο) οι βιβλιογραφικές ανα-
τές για να γνωρίσουμε τι ακολούθησε τον ε-

κτοπισμό των Εβραίων. Μιλώντας πριν από μερι-
κούς μήνες με μια επιζήσασα του ολοκαυτώματος,
από τις λίγες Εβραίες των Ιωαννίνων που κατά-
φεραν να γυρίσουν ζωντανές από το Άουσβιτς
μου έλεγε ότι η επιστροφή ίσως δεν ήταν τόσο α-
νακουφιστική όσο νομίζουμε οι περισσότεροι.
«Γυρίζοντας, είδα την δυσπιστία των κάποιων
Γιαννιώτων, που μέχρι τον πόλεμο ζούσαμε μαζί.
Είχαν λεηλατήσει τα σπίτια μας, τις περιουσίες
μας, σίγουροι ότι δεν θα γυρνούσαμε ποτέ. Και
ξαφνικά είδαν έστω τους λίγους επιζώντες έξω α-
πό τις πόρτες τους. Έγώ έφτασα στα Γιάννενα και
πήγα αμέσως στο εστιατόριο της οικογένειάς μας.
Είχε "παραχωρηθεί" σε μια ελληνική οικογένεια.
Με αντίκρισαν με ταραχή. Με έδιωξαν. Δεν μου
έδωσαν ούτε φαγητό από το εστιατόριό μας! Με-
τά, σιγά σιγά, αρχίζοντας ξανά από την αρχή κτί-
σαμε ξανά τις δουλειές μας.»

Βέβαια το θέμα δεν είναι απλό, ούτε εξαντλεί-
ται με την λεηλασία από ορισμένους των εβραϊ-
κών περιουσιών. Ούτε βέβαια υπάρχει κάποια
συλλογική ευθύνη. Είναι αλήθεια ότι η πλειοψη-
φία των Γιαννιώτων συμπαραστάθηκε με πολλούς
τρόπους στους Εβραίους πριν αυτοί εκτοπιστούν.
Είναι εξίσου αλήθεια, ότι στις ακραίες και ανώ-
μαλες συνθήκες που επικράτησαν μετά, με την
συμπαράσταση του κράτους, ορισμένοι επωφελή-
θηκαν από τις εβραϊκές περιουσίες.

Του χρόνου, στις 25 Μαρτίου του 1999, συμπλη-
ρώνονται 55 χρόνια από την εκτόπιση των Γιαν-
νιώτων Εβραίων και την εξόντωση της μεγάλης
τους πλειοψηφίας στα στρατόπεδα συγκέντρωσης
του Χίτλερ. Είναι μια ευκαιρία αυτή η πόλη στην
οποία κάποτε η Εβραϊκή κοινότητα άκμαζε να
πάρει θέση κλείνοντας πληγές του παρελθόντος.
Υπάρχουν πολλά που μπορούν να γίνουν. Ανάμε-
σά τους, η αναγνώριση της μαζικής λεηλασίας των
εβραϊκών περιουσιών, έστω και κάτω από τις ι-
διόμορφες κατοχικές συνθήκες, η ιστορική συγ-
γνώμη, η καθιέρωση μιας μέρας μνήμης για την ε-
κτόπιση των Εβραίων και η συμβολική ονομασία
μιας μεγάλης κεντρικής οδού προς τιμή του Ολο-
καυτώματος των Εβραίων των Ιωαννίνων. Στο
κάτω κάτω, το κόστος είναι ελάχιστο, ενώ το κέρ-
δος της απόκτησης από την πόλη της ιστορικής
της μνήμης τεράστιο.

Μιλώντας για την Δωδώνη

Ο πρόεδρος του Δ.Σ. Χ. Παπαδόπουλος για το παρόν και το μέλλον της

Στην επικαιρότητα η Δωδώνη αυτές τις μέρες, καθώς το ξήτημα της πώλησης των μεριδίων της Αγροτικής Τοπέζας στους αγροτικούς συνε-ταυτισμούς επανέρχεται. Βέβαια δεν είναι η πρώτη φορά. Και δύο χρόνια πριν είχε τεθεί ξανά, και άλλοτε, πάντα χωρίς αποτελεσμα, αφού οι συνε-ταυτισμοί δεν διαβέτουν τα απαραίτητα κεφάλαια για να το αποκτήσουν. Εντωμεταξύ γύρω από το ξήτημα γίνεται ένας πόλεμος δηλώσεων στον οποίο παίρνουν μέρος όχι μόνο συνδικαλιστές αλλά και βουλευτές και άλλοι παράγοντες. Με την αφορμή λοιπόν ξητήσαμε μια συνέντευξη από τον πρόεδρο του Δ.Σ. της Δωδώνης κ. Χ. Παπαδόπουλο, που βρίσκεται στην θέση αυτή από το 1993, μετά την αλλαγή της διοίκησης της ΑΤΕ που ακολούθησε τις εθνικές εκλογές του ίδιου έτους.

Μικρόπολις: Πώς θα περιγράψετε την Δωδώνη σήμερα; **Χαράλαμπος Παπαδόπουλος:** Σαν μια βιομηχανία και επιχείρηση που έχει άμεση σχέση με την Ήπειρο. Σαν βιομηχανία η Δωδώνη έχει καταφέρει, μέσα στην τριαντάχρονη πορεία της, να είναι η τέταρτη γαλακτοβιομηχανία της χώρας. Είναι η πρώτη εταιρία πανελλαδικά στην παραγωγή τυροκομικών προϊόντων. Είναι ο μεγαλύτερος εξαγωγέας τυροκομικών και γαλακτοκομικών συνολικά προϊόντων σε αξία στη χώρα. Είναι η βιομηχανία που έχει ανοίξει τις πόρτες των εξαγωγών για την Ελλάδα και είναι όνομα συνώνυμο με την ποιότητα, τη σταθερότητα των προϊόντων και την ξεχωριστή γεύση. Στο χώρο της Ηπείρου η βιομηχανία είναι η μεγαλύτερη επιχείρηση της περιοχής. Είναι η επιχείρηση η οποία δίνει ζωή στην Ήπειρο. Συνεργάζεται με περισσότερους από 13.000 παραγωγούς γάλακτος, με 13.000 οικογένειες δηλαδή. Με περισσότερους από 450 εργαζόμενους, με πάνω από 500 καταστήματα λιανικής πώλησης τα οποία διακινούν τα προϊόντα της. Με μεγάλο αριθμό αυτοκινήτων δημοσίας χρήσεως τα οποία νοικιάζει για τη μεταφορά γάλακτος και άλλων προϊόντων. Είναι δικαιούμενα πως η καρδιά της Ηπείρου.

Έχει παίξει και σημαντικό ρόλο στην κτηνοτροφία της Ήπειρου.

Σίγουρα. Ουσιαστικά με την έναρξη λειτουργίας της Δωδώνης και μέσα στα 30 χρόνια της αναπτύχθηκε η κτηνοτροφία στην Ήπειρο. Σήμερα πλέον είναι ο κύριος αγοραστής του γάλακτος. Δεν υπάρχουν πολλές άλλες επιχειρήσεις που να απορροφούν την παραγωγή.

Τι μερίδιο στην απορρόφηση γάλακτος έχει η Δωδώνη;

Στο αγελαδινό γάλα έχει το 100%. Πριν από μερικά χρόνια αγόραζε και η ΦΑΓΕ αλλά σταμάτησε να αγοράζει. Στο πρόβειο γάλα θα ελεγα ότι είναι γύρω στο 95%.

Δηλαδή η Πίνδος και η Ήπειρος έχουν μόνο το 5%; Η Πίνδος (της ΦΑΓΕ) από την Ήπειρο απορροφά λιγο γάλα. Πάροντες και από άλλες περιοχές όπως η Αιτωλοακαρνανία, το ιδιο και η Ήπειρος. Υπάρχουν ακόμη και κάποια άλλα μικρά τυροκομεία στην Πρέβεζα, τα Μέτσοβο κι άλλου.

Η Δωδώνη παίρνει γάλα από την Ήπειρο κατά 95% για το Ηπειρώτικο γάλα έχει κάποιο ιδιαίτερο χαρακτήρα σταύρο; Προσθέτει κάπι ιδιαίτερο στην ποιότητα των προϊόντων; Ή αυτό είναι ένας μύθος;

Εξαρτάται για ποια προϊόντα μιλάμε. Για τη φέτα για παραδειγμα το Ηπειρώτικο γάλα είναι ιδανικό. Είναι κάπι που δεν μπορεί να αναλυθεί εργαστηριακά και να πούμε ότι έχει κάποια συστατικά τα οποία δεν έχουν τα γάλαστα σ' άλλες περιοχές. Θα ελεγα όμως ότι η χλωρίδα της περιοχής και οι τροφές που τρώνε τα πρόβατα δίνουν κάποια χαρακτηριστικά τα οποία μεταφερόμενα στο τυρί δίνουν τη συγκεκριμένη γεύση που έχει η φέτα Δωδώνη. Βέβαια κάποιος μπορεί να αντικρούσει ότι δεν αρκεί μόνο αυτό. Και άλλες βιομηχανίες συγκεκρινώντων γάλα από την Ήπειρο καμμά τους όμως δεν κατάφερε να φτιάξει φέτα Δωδώνης. Άρα δεν είναι μόνο το γάλα. Τα άλλα στοιχεία είναι το μυστικό που έχει η Δωδώνη.

Όπως η Κόκα Κόλα;

Είμαστε μία Κόκα Κόλα στη φέτα!

Η είσοδος των άλλων δύο μεγάλων βιομηχανιών αλλάζει κάποια δεδομένα στην αγορά; Ας πούμε στην πολιτική των τιμών;

Η Ήπειρος ξεκίνησε τον χειμώνα 1994, ουσιαστικά αρχές του 1995. Τότε πρόγραμμα παρέσυραν τις τιμές του γάλακτος σε υψηλά επίπεδα προσπαθώντας να πάρουν παραγωγούς μας. Ακολούθησαν μία επιθετική πολιτική χτυπώντας άμεσα τη Δωδώνη, χρησιμοποιώντας παλαιότερους μηχανισμούς και μέσα. Υπήρξαν κρούσεις ακόμη και στους πελάτες μας. Το σύργκαν που κυριαρχούσε είχε κείνη την εποχή ήταν ότι εμείς την κλείνουμε τη Δωδώνη σε ένα δύο χρόνια ή την αγοράζουμε. Όσοι από τους παραγωγούς έφυγαν από την Δωδώνη υπέστησαν αριθμητικές απώλειες.

τές ζημές. Και τελικά επέστρεψαν όλοι. Από το
θέ αρχισαν να επιστρέφουν κατά δεκάδες.

πί τα μικρά τυροκομεία σήμερουν σιγά σιγά;

ώτα από όλα έσβησαν πολλά με την κρίση που πέ-
σε η ελληνική τυροκομία το '95 και '96. Ήταν μία
ιση σ' όλη την Ελλάδα. Η τάση αυξήστησε των τιμών
υ έγινε στην Ήπειρο ακολουθήθηκε και στις άλ-
περιοχές με αποτέλεσμα να παραχθούν τυριά με
όλο κόστος. Υπήρξε και μεγάλη παραγωγή σε
τα. Παραδοσιακοί τυροκόμοι που έφτιαχναν άλλα
τυριά στράφηκαν στη φέτα με αποτέλεσμα
άλλη παραγωγή φέτας. Η Ελλάδα είναι ο μεγαλύ-
ος καπαναλωτής τυριών και ειδικά φέτας. Συνολι-
είμαστε πρώτοι παγκοσμίως (με δεύτερους τους
λους) με 23-24 κιλά κατά κεφαλήν και από αυτά
16 κιλά είναι φέτα. Που σημαίνει ότι από πλευράς
ημετηγική δεν έχεις περιθώρια να αυξήσεις την κα-
άλωση όταν είσαι ο πρώτος παγκόσμια. Άρα η
ιαλύτερη παραγωγή που είχαμε εκείνη τη χρονιά
μπορούσε να απορροφηθεί. Παραλλήλα, λόγω
υψηλών τιμών δόθηκε η ευκαιρία σε πολλούς να
νουν εισαγωγή λευκών τυριών από Βουλγαρία και
υρκία που είναι φτηνά και να τα μετανομάσουν
φέτα με αποτέλεσμα όλες οι επιχειρήσεις εκείνη
εποχή να κλείσουν με ζημές. Οι γαλακτοκομικές
ιδιές που δεν έκλεισαν με ζημές όπως οι ΔΕΛΤΑ
ΓΕ, ΜΕΒΓΑΛ ήταν γιατί είχαν μικρό κομμάτι
παραγωγής τους σε τυριά. Τα μικρά τυροκομεία,
πάν, κλείσαν λόγω της κρίσης, πάρα πολλά δεν ξανά-
ξαν και σιγά σιγά θα κλείσουν και άλλα λόγω ελλει-
προδιαγραφών παραγωγής και υγιεινής.

**Ισχει όμως ένα θετικό στις μικρές παραδοσιακές μονά-
διατηρούν την παράδοση και εμπλουτίζουν τις ποικι-
λεύσης...**

ίνο που βλέπω να επικρατεί στην Ελλάδα είναι εκεί-
του επικρατεί και στην Ευρώπη και κυρίως στη Γαλ-
λίου είναι μεγάλοι καπαναλωτές τυριών. Αυτά τα
καδοσιακά τυροκομεία κακώς ασχολούνται με τη
α ή την κεφαλογραφία. Θα πρέπει να κάνουν το
μ προϊόντα, να τα περιποιηθούν να προσέξουν πολύ
εμφάνιση, το μάρκετινγκ, τη συσκευασία και τότε θα
ν περιθώρια επιβίωσής.

**κά πώς γίνεται αυτή η περίφημη διαμόρφωση της πι-
του γάλακτος;**
μή του γάλακτος διαμορφώνεται από την την ίδια α-
ά. Από τον ανταγωνισμό σε πρώτη ύλη αλλά και στα
ιόντα. Κανένας δεν θα αρνιόταν τη δυνατότητα να
λήσει το τυρί σε πολύ υψηλή τιμή και έτσι να αυξή-
θη την τιμή του γάλακτος στους παραγωγούς όπως κά-
με εμείς στα πλαίσια που αντέχει η αγορά να το α-
ρροφήσει. Και να μην ξεχνάμε ότι ενώ πριν από με-
χρόνια η Δωδώνη είχε μία παραγωγή που ήταν πε-
νο το 50% της σημερινής, τα τέσσερα τελευταία χρό-
να είχαμε μία αλματώδη αυξήση της παραγωγής και
του όλο και πιο δύσκολο να διαθέσεις την παραγω-
γή. Είναι γνωστό ότι πριν από μερικά χρόνια φέτα
ώνης δεν υπήρχε διαθέσιμη στην εγχώρια αγορά.

Ο Χαράλαμπος Παπαδόπουλος γεννήθηκε το 1941 στο Κάιρο. Το 1960 ήρθε στην Ελλάδα. Είναι παντρεμένος, έχει δύο παιδιά και η οικογένειά του ζει στην Αθήνα. Φυσικά είναι στέλεχος της Αγροτικής Τράπεζας και έχει αναλάβει την προεδρία του ΔΣ της Δωδώνης από το 1993.

Γινόταν μόνο εξαγωγή ενώ σήμερα μπορούμε να τη
βρούμε παντού. Είναι διαφορετικό να έχεις να παίξεις
στην αγορά με ένα προϊόν σε μικρή ποσότητα και με τη
ξήτηση του να είναι πολλαπλάσια της παραγωγής του
και διαφορετικό να αυξάνεις την παραγωγή και να
πλησιάζεις στη ζητούμενη ποσότητα. Από πλευράς πα-
ραγωγικών δυνατοτήτων της βιομηχανίας είμαστε στα
όρια.

Κινήστε όμως στην παραγωγή νέων προϊόντων.

Νέα προϊόντα, όχι όμως τυροκομικά. Κινούμαστε στην
παραγωγή άλλων προϊόντων όπως το γιαούρτι (γιαούρτι
με μέλι και καρύδια) και βγάλαμε ήδη γιδινό γάλα
που είναι μοναδικό στην Ελλάδα.

Οι ποσοστώσεις

Μιλήστε μας για τις ποσοστώσεις γάλακτος.

Οι ποσοστώσεις αγελαδινού είναι μεγάλη ιστορία. Ξε-
κίνησε το 1992 περίπου όταν η Κοινότητα επέβαλε πλα-
φόρν στην ποσότητα αγαλαδινού γάλακτος που παράγε-
ται λόγω των προβλημάτων με τις λίμνες γάλακτος και
τα βουνά βουτύρου που είχε τότε. Μέσα σ' αυτή τη μοι-
ρασιά αδικήθηκε έντονα η Ελλάδα. Η τότε κυβέρνηση
αδιαφόρησε εντελώς. Δόθηκε μία ποσόστωση στην
Ελλάδα κατ' αρχήν 520.000 τόννων. Στη συνέχεια έφτα-
σε το 1993-1994 στις 625.000 τόννους. Η ποσόστωση εί-
ναι ονομαστική, την έχει ο κάθε παραγωγός δική του
και θα πρέπει να παράγει όσο του έχει οριστεί. Είναι δι-
κή του περιουσία και την πουλάει αν θέλει σε άλλο πα-
ραγωγό. Αν παράγει παραπάνω και εφόσον η συνολική
παραγωγή της χώρας ξεπεράσει το εθνικό όριο τότε
μπαίνει πρόστιμο στους παραγωγούς που έχουν ξεπε-
ράσει την ποσόστωσή τους. Για παράδειγμα, το 1996 και

1997 παρόλο που οι παραγωγοί της Ηπείρου είχαν ξεπεράσει την ποσότωσή τους δεν είχαμε πρόστιμο επειδή ως χώρα δεν είχαμε υπέρβαση. Σε αντίθεση με το 1995.

Υπήρξαν δημοσιεύματα διαμαρτυρίας κάποιων κτηνοτρόφων που λένε ότι φταίει η Δωδώνη που αγόρασε το γάλα... Η μόνη περίπτωση που υπήρξε πρόστιμο ήταν το 1995. Η πολιτεία βάζει τις γαλακτοβιομηχανίες στον όχαρο ώστε να εισπράξουν την ποσότωση επειδή είναι εκείνες που έχουν σχέση με τους κτηνοτρόφους. Την ποσότωση την υπολογίζει το κράτος και το πρόστιμο έρχεται από τον Οργανισμό Γάλακτος αλλά είμαστε εμείς που εισπράτουμε το πρόστιμο και το αποδίδουμε στο κράτος. Έτοιμη δημοσιογραφία ή αντιπαλότητα με τους παραγωγούς.

Ζητάτε ως επιχείρηση να αυξηθούν οι ποσοστώσεις; Βεβαίως, υπάρχει αίτημα και όχι μόνο εμείς αλλά όλες οι γαλακτοβιομηχανίες ζητάνε να αυξηθεί η εθνική ποσότωση. Μάλιστα με δική μας παρέμβαση καταφέραμε όταν πληρωθεί πρόστιμο να υπολογίζεται στο σύνολο της υπέρβασης της χώρας και να βγαίνει ένα ενιαίο πρόστιμο για όλους τους παραγωγούς της χώρας. Γιατί το πρόστιμο μέχρι το 95 λογαριαίζοταν σαν ποσοστό αύξησης του κάθε παραγωγού στο σύνολο της υπέρβασης που είχε κάθε βιομηχανία με αποτέλεσμα ο παραγωγός ο δικός μας να πληρώνει 17 δοχ. το κιλό για κάθε λίτρο γάλακτος που είχε παραπόνω ενώ ο παραγωγός της ΔΕΛΤΑ- η οποία είχε καταφέρει από το 92 να πάρει μεγάλη ποσότητη για τους παραγωγούς της- να πληρώνει 7 δοχ.

Προσλήψεις

Τι γίνεται με τις προσλήψεις; Λέγεται ότι όταν γίνονται προσλήψεις στη Δωδώνη απάντη τα τηλέφωνα!

Με τις προσλήψεις μέχρι πέρυσι η Δωδώνη ήταν ενταγμένη στο νόμο 2190, στον νόμο του Πεπονή. Ήμαιστον υποχρεωμένοι να ακολουθούμε τις διαδικασίες του ΑΣΕΠ ακόμα και για το εποχιακό προσωπικό. Όσο για τα τηλέφωνα πάντα χτυπάνε και πάντα πάρουν την ίδια απάντηση: αδυναμία εξυπηρέτησης. Αυτή την αρχή και τη φιλοσοφία την έχει όλο το διοικητικό συμβούλιο. Το 1998 η Δωδώνη έχαιρε θητεία του νόμου περί προσλήψεων για το εποχιακό εργαστικό προσωπικό. Εμείς παρ' όλα αυτά καθορίσαμε μαζί με το Σωματείο εργαζομένων χριτήρια και βαθμολογία και με βάση αυτά βαθμολογήθηκαν οι αυτούντες και βγήκαν οι πίνακες με αναλυτική βαθμολογία. Όλα έγιναν με διαφάνεια και οι βαθμοί δημοπιεύθηκαν στον Τύπο.

(Στο σημείο αυτό η συνέντευξη διακόπτεται για λίγα λεπτά για να παρακολουθήσουμε τις ειδήσεις τοπικού τηλεοπτικού καναλιού που αναφέρονται στην πιθανότητα εισόδου της εταιρίας στο Χρηματιστήριο, ενώ σε δηλώσεις του ο βουλευτής ΠΑΣΟΚ Βαγγέλης Αργύρης επικρίνει τον πρόεδρο της Δωδώνης).

Με την ευκαιρία πώς κρίνετε το γεγονός ένας εν ενεργείᾳ βουλευτής όπως ο κ. Αργύρης να είναι και πρόεδρος μιας Ένωσης Συνεταιρισμών; Δηλαδή το όπι ασκεί πολιτική και ταυτόχρονα έχει εκλογική πελατεία στο νομό. Δεν μοιάζει απούμβατο;

Το αυτόματο δεν μπορούμε να το κρίνουμε εμείς, είναι θέμα της Βουλής της ιδιαίτερης. Από 'κει και πέρα σήμερα είναι κατόρθωμα και είναι σημαντικό για τον ογροτικό χώρο ένας εκπρόσωπός του να φθάνει στη Βουλή. Όλοι οι κλάδοι θα ήθελαν να έχουν εκπροσώπους τους στη Βουλή και να τους στηρίζουν.

Η «πώληση»

Υπάρχει ένα σχέδιο για πώληση της Δωδώνης στους σταυρισμούς. Υπάρχει ακόμα ένα σχέδιο περί προώθησης της στο χρηματιστήριο. Σε ποια κατάσταση εύπορη τώρα και πώς βλέπετε να συνεχίζονται τα πράγματα; Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει κάπια νεώτερο από πλεικείων μετόχων. Εμείς ως διούλητη δεν έχουμε κανένα πλήμα. Η Αγροτική Τράπεζα τα τελευταία χρόνια πάρα πολλούς τομείς στηρίζει τη βιομηχανία. Βέβαια μπορούσε να τη στηρίζει και σαν πελάτη της αλλά γιατί την αντιμετωπίζει με διαφορετικό μάτι. Υπόχει και μία συμφωνία κυρίων και ενώ στο διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας θα μπορούσαν να είναι και πάντες μέλη από την Αγροτική που έχει την πλειοψηφία είναι τρία μέλη της τράπεζας και δύο μέλη από τις Ενσεισι.

Άρα το σημερινό καθεστώς είναι ικανοποιητικό απ' όπου η πτυλαμβανόμαστε. Γιατί θα πρέπει αυτό να αλλάξει; Για πρέπει να γίνει μεταβίβαση των μετοχών της Αγροτικής; Το ιδιοκτησιακό είναι ένα θέμα που αφορά τους μετόχους. Το αν η Τράπεζα πουλήσει τις μετοχές της ή πάντα ότι θέλει εκείνη η βιομηχανία θα πάρει τα χρήματα και θα συνεχίσει να υπάρχει. Εκείνο που είναι διαπιστωμένο και κοινή άποψη όλων είναι ότι η βιομηχανία χρειάζεται κεφάλαια. Η βιομηχανία από καταβολή της έως σήμερα έχει ένα μετοχικό κεφάλαιο 900.000.000 δοχ. και σήμερα χρειάζεται σοβαρή αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της. Γιατί σήμερα δανειζεται και χρεώνεται τόκους.

Γιατί δεν έχει γίνει αυτή η αύξηση μέχρι τώρα;

Για να γίνει αύξηση θα πρέπει να βάλουν το χέρι στην τοπέτη οι μετόχοι. Δύο τρόποι υπάρχουν για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου: ή να βάλουν χρήματα οι μετόχοι ή να κάνουν αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και να βάλουν και άλλους μετόχους μέσα. Δεν υπάρχουν άλλες λύσεις.

To να ανήρει η επιχείρηση στον ευρύτερο Ιμιόσιο τομέα δεν τη βοηθάει;

Έχει πολλά μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα. Όπως είπαμε, είναι πολύ εύκολο να αντικρουνείς παρεμβάσεις τρίτων σε θέματα προσλήψεων με το νόμο Πεπονή. Από την άλλη, έχει μεγάλη δυσκαριψία. Για παράδειγμα

υπάρχουν ελλείψεις σε εξειδικευμένο προσωπικό και χρειαζόμαστε έγκριση από το ΑΣΕΠ η οποία ακόμη δεν έχει έρθει. Άρα καλό θα είναι και το μερίδιο της Αγροτικής Τράπεζας να πέσει κάτια από το 50% ώστε να απεμπλακεί η εταιρία από το δημόσιο χαρακτήρα της και να κινηθεί πλέον σε άλλα πλαίσια.

Πους εργυνάται όμως ότι η πώληση δεν θα γίνει με εξευτελιστικό αντίτυπο όπως έχει παλαιότερα σε άλλες επιχειρήσεις;

Δεν μιλησα για πώληση. Εγώ είπα ότι το ποσοστό της Τράπεζας μπορεί να μειωθεί και αυτό με δύο τρόπους: είτε πουλάει 11% στους υπόλοιπους μετόχους και αυτό σημαίνει ότι το 60% που διαθέτει γίνεται 49%, είτε γίνεται μια αυξηση μετοχικού κεφαλαίου και αγοράζουν οι κτηνοτρόφοι, οι εργαζόμενοι, οι Γιαννιώτες και πάλι πέφτει το ποσοστό κάτια από το 50%.

Γιατί η Αγροτική Τράπεζα δεν μπορεί με μικρά βήματα να αυξήσει το μετοχικό κεφάλαιο και να προχωρήσει αλλά θέλει να την πουλήσει;

Δεν είμαι εγώ ο διοικητής της Αγροτικής Τράπεζας. Νομική υποχρέωση δεν υπάρχει, τι πολιτική, όμως έχει ο Διοικητής για τον όμιλο της Αγροτικής Τράπεζας δεν το ξέρω.

Για να κλείσουμε πώς οις φάνηραν τα Γιάννενα σαν ξένος που είστε όταν πρωτογέρθανε;
Τα Γιάννενα τα ήξερα αλλά τα γνώρισα πολύ καλύτερα τώρα. Σήγουρα είναι πανέμορφα. Όλη η Ήπειρος είναι όμορφη. Έχει καταπληκτικές τοποθεσίες, έχει γωνιές που νομίζεις ότι πλησιάζεις το Θεό και βοηθάει τους ρομαντικούς. Οι Γιαννιώτες δεν τόσο ρομαντικοί πάντως.

Είναι κλειστοί; Σε μένα φαίνονται κλειστοί.

Στα χωριά είναι πολύ φιλόξενος ο κόσμος. Οι Γιαννιώτες είναι κλειστοί. Και το βλέπεις συνεχώς ότι δεν είσαι αποδεκτός. Σε αιωλούθει η ταμπέλα ότι είσαι ξένος. Νομίζω ότι στη Δωδώνη έχω προσφέρει τον καλύτερο εαυτό μου, έχω προσφέρει όλο μου το χρόνο τα τελευταία πέντε χρόνια. Εργάζομαι πάνω από 12 ώρες την ημέρα καθημερινά και τα Σαββατοκύριακα και δεν αισθάνομαι ότι είχα την αντίστοιχη αποδοχή από τους Γιαννιώτες.

Ουδείς λουπόν στην... ξενιτιά «προφήτης». Σας ευχαριστούμε για την ωραία συζήτηση.
Σας ευχαριστώ κι εγώ.

**Την συνέντευξη πήραν ο Φ.Κ. και ο Ν.Α.
λόγω πριν το Πάσχα.**

ΜΑΡΞΙΣΜΟΣ '98

15 - 17 ΜΑΐΟΥ
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΑΘΗΝΑ

ΤΡΕΙΣ ΗΡΕΣ ΜΕ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΣ
**30 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΑΐΟ '68
Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΗ**

γιαννώνεται από το

ΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ

Το τριήμερο "Μαρξισμός '98" περιλαμβάνει πάνω από 60 συζητήσεις

Ανάμεσα στους ομιλητές θα είναι συνδικαλιστές από τους χώρους της Ολυμπιακής, των κάθηγητών και των νοσοκομείων, πανεπιστημιακοί και ιστορικοί του εργατικού κινήματος, μετανάστες που θα μιλήσουν για το ρατσισμό, δημοσιογράφοι για το ρόλο των ΜΜΕ κά. Στη διάρκεια του τριημέρου θα υπάρχουν προβολές ταινιών καθώς και ολόκληρο το "Μαρξιστικό Βιβλιοπωλείο" με εκατοντάδες τίτλους. Επίσης θα λειτουργεί μπαρ, εστιατόριο και παιδικός σταθμός.

Περισσότερες πληροφορίες (01) 52 47 584
ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ
Αναξαγόρα 14 Α, Ομόνοια

Η «Τουρκική» 21η Απριλίου

Το πραξικόπημα της 21ης Απριλίου, η αναγκαστική «σωτηρία» της χώρας από τις ένοπλες δυνάμεις, είναι ένα έργο παλαιομοδίτικο, γκροτέσκο, κακόγουστο. Μόνο ως εφιάλτη το ξαναβλέπουμε στην Ελλάδα.

Το ίδιο ωστόσο έργο -με ελάχιστες παραλλαγές και φυσικά με νέο «καστ» Τουρκων πρωταγωνιστών γνωρίζει μεγάλη επιτυχία στην Τουρκία. Το κλειστό πολιτικό σύστημα της μετεμφυλιακής Ελλάδας, το σύστημα που ήθελε να αποκλείσει από την πολιτική ζωή (και την εξουσία) την αριστερά, γελοιοποιούσε την πολιτική τάξη, για να προετοιμάσει τη λογική «μα δεν βρίσκεται ένας λοχαγός να σώσει τη χώρα»... Η ασυλία του παρακράτους, τα στημένα επεισόδια, οι περίεργες δολιοφθορές, όλη η σκοτεινή συγκυρία της αθηναϊκής δεκαετίας του 60, είναι -φευ- η πολιτική επικαιρότητα της σημερινής Τουρκίας. Οι μεταγραφές των βουλευτών από το ένα κόμμα στο άλλο, οι θεαματικές μεταστροφές πολιτικών ηγετών, ο ευτελισμός των πολιτικών και των κομμάτων, είναι η αναπόφευκτη συνέπεια του συστήματος, που δεν αναγνωρίζει τη λαϊκή βούληση ως κυρίαρχη.

Στην τουρκική επανέκδοση της 21ης Απριλίου, ο κίνδυνος δεν ονομάζεται «αναρχοκομμουνισμός», ονομάζεται «οπισθοδρομικότητα», όπως κατ' ευφημισμό περιγράφει η επίσημη ιδεολογία το πολιτικό Ισλάμ. Όπως και αν ονομάζεται ο «κίνδυνος», πρόκειται στην ουσία για το ίδιο «σενάριο». Πρόκειται για τον αποκλεισμό από την πολιτική ζωή, ενός μεγάλου μέρους της κοινωνίας. Τα «πειστήρια» με τα οποία, όλες οι εκδηλώσεις του πολιτικού Ισλάμ, χαρακτηρίζονται ως «ανατρεπτικές» και «επικίνδυνες», θυμίζουν τόσο σκανδαλωδώς την προπαγάνδα της 21ης Απριλίου που μιλούσε για «φορτηγά με όπλα» που κατασχέθηκαν στα γραφεία της ΕΔΑ. Η λογική του περίφημου νόμου 509, είναι ακριβώς η λογική με την οποία τα τουρκικά δικαστήρια (κρατικής ασφάλειας), κλείνουν κόμματα, φυλακίζουν διανοούμενους, αστυνομεύουν και ποινικοποιούν την πολιτική ζωή.

Και στην Τουρκία, όπως και στην Ελλάδα, η διαστρέβλωση του πολιτικού συστήματος είναι απόρροια του εμφυλίου πολέμου. Οι νικητές τοι εμφυλίου χρησιμοποιήσαν τις δυνατότητες ποι τους έδωσε ο πόλεμος για να εξαφανίσουν τις κατεστημένες ηγεσίες και να πάρουν τη θέση τους. Και στην Τουρκία οι «νικητές» του πολέμου των νοτιοανατολικών επαρχιών, χρησιμοποιούν τα πλεονεκτήματα που τους έδωσε ο πόλεμος εναντίον του PKK, για να δημιουργήσουν νέα εξουσία. Εκπαραθυρώνουν τις παραδοσιακές κοινωνικές και πολιτικές ηγεσίες, ηγεσίες που έμοιαζαν έτοιμες να επιχειρήσουν τις φιλελεύθερες μεταρρυθμίσεις που έχει ανάγκη η Τουρκία. Οι νεόκοπες αυτές ηγεσίες ήταν άλλωστε οι θιασώτες της «στρατιωτικής λογικής» στην αντιμετώπιση του κουρδικού προβλήματος. Ήταν αυτοί που μετέτρεψαν την κουρδική σύγκρουση σε πλήρη εμφύλιο πόλεμο.

Το πιο οδυνηρό στην τουρκική επανέκδοση της 21ης Απριλίου, είναι η ανοχή, η αδιαφορία με την οποία παρακολουθεί το ξετύλιγμα της γνωστής αυτής ιστορίας η Δύση. Ο φόβος του Ισλάμ, έχει αντικαταστήσει παντού το φόβο του «κομμουνισμού» και εξασφαλίζει έτσι ασυλία στους τοπικούς τσαρλατάνους που προωθούν τα δικά τους συμφέροντα, ποζάροντας ως κυματοθραύστες του Ισλάμ. Όπως η Ελλάδα της 21ης Απριλίου αποτελούσε το όνειρο του «ελεύθερου κόσμου», μια Τουρκία δεσμωτήριο για τον ισλαμικό πληθυσμό της θα αποτελεί εξίσου -αν όχι μεγαλύτερο πρόβλημα για τη Δύση.

Μόνο μια Δημοκρατική και Ισλαμική Τουρκία, σύνθεση που επιχειρεί με γενναιότητα και φαντασία το πολιτικό Ισλάμ, θα ήταν η πραγματική γέφυρα του Δυτικού κόσμου προς τον απέραντα κόσμο του Ισλάμ.

Κάθε δεκαπενθήμερο ένα άρθρο από τον Άλλο Τύπο. Σε αυτό το τεύχος, ο Άλκης Κούρκουλας, ανταποκριτής της Καθημερινής στην Τουρκία.

ΛΕΞΕΙΣ

Πετώντας

Η αλήθεια είναι ότι το OLD SHIP δεν έφθασε ποτέ στον προορισμό του. Πράγματι, τα αυτοκίνητα που μετέφεραν τους κασκαντέρ, συνάντησαν την νταλίκα στη λεωφόρο, αυτή όμως απομακρύνθηκε γρήγορα, έστριψε μέσα από την πλατεία και έφυγε βιορειοανατολικά, χωρίς να περάσει καν από τη λίμνη που ήταν ο αρχικός της προορισμός.

Οι κασκαντέρ ξεκίνησαν για την επιστροφή άπραγοι, με τη σκουύρα θλίψη του Σαββατιάτικου απογεύματος.

Όλοι εκτός από το **Βιτόριο Σλέπε**, αυτός ήταν ο μοναδικός για τον οποίο η συνάντηση με την νταλίκα είχε νόημα.

Ήταν ο μόνος που περίμενε το φορτηγό, έχω από το αυτοκίνητο, ακουμπώντας στο καπώ, μιας και το κρύο ήταν ανυπόφορο ακόμη και για ατρόμητους κασκαντέρ. Όταν την είδε να ξεποβάλλει απειλητική από το μικρό ύψωμα του δρόμου, πέταξε το τσιγάρο του, χάιδεψε το πέτο από το ολοκαίνουργιο σακάκι του και γραπτώθηκε στην πίσω πόρτα, λες και επιβιβάζόταν σε τραμ.

Δεν δυσκολεύτηκε να ανεβεί στην οροφή της, να τη διασχίσει με θαυμαστή ισορροπία, σε έναν από τους πλέον κεντρικούς δρόμους της πόλης που οδηγούσε στη βιορειοανατολική έξοδο της, και με μία ακροβατική κίνηση πήδηξε μέσα στην καμπίνα του οδηγού, δίπλα από τον ιδιοκτήτη του OLD SHIP ο οποίος τον θυμήθηκε αμέσως.

Στις στροφές της Κατάρας, ο ιδιοκτήτης του μπαρ, έκανε μία κίνηση που επιβεβαίωσε τον τίτλο του επιχειρηματία, εμπιστεύθηκε το τιμόνι στον Βιτόριο.

Ο Σλέπε αρνήθηκε φυσικά τη συμβουλή του έμπειρου οδηγού, ο οποίος κατάλαβε ότι ο ρόλος του στο εξής θα περιορίζοταν για τις ευθείες, να βάλει αλυσίδες, δείχνοντας του μια χάλκινη κομψή αλυσίδα στο στέρνο του.

Αμέσως μετά τις στροφές σε όλη τη διάρκεια των οπών, στο δεύτερο βαγόνι οι θαύμανες κινούταν νωχελικά πάνω στο σκαμπό τους, ο Βιτόριο αφηρημένος, βγήκε από το δρόμο, διέσχισε μια μικρή λωρίδα με χόρτα και θάμνους και βρέθηκε σε έναν χωματό-

δρομο για τον οποίο χρόνια αργότερα θα μάθαινε ότι ήταν η υπό κατασκευή Εγνατία οδός.

Οι θαμώνες τραντάχτηκαν από τα σκαμπό τους, ένας μάλιστα σωριάστηκε φαρδύς πλατύς στο πάτωμα, αλλά μετά από λίγα δευτερόλεπτα σταθεροποιήθηκαν τόσο πολύ που νόμισαν ότι η νταλίκα είχε σταματήσει. Για πρώτη φορά κοιτάχτηκαν μεταξύ τους, σίγουροι ότι τώρα ήταν πολύ περισσότεροι απ' αυτούς που είχαν ξεκινήσει.

Τώρα η νταλίκα πετούσε...

Ένα νωχελικό φως μπήκε στην καμπίνα, ότι έπρεπε για την άνετη διαμονή μέσα στη νύχτα.

Ο Βιτόριο έβγαλε το σακάκι του και ξήτησε από τον ιδιοκτήτη αν θα ήταν δυνατό να του φέρει ένα ουίσκι για τη συνέχεια του ταξιδιού.

Αρκετούς μήνες αργότερα για πρώτη φορά μετά από επίμονες προσπάθειες, οι μαρτυρίες των χωρικών της περιοχής που είδαν την νταλίκα να σηκώνεται, άρχισαν να εκλαμβάνονται ως σοβαρές και αξιόπιστες από την ελληνική αστυνομία.

Μόνον τότε και ενώ η υπόθεση είχε επιμέλως παραμείνει άκρως μυστική, θυμήθηκαν το δημοσιογράφο **Μαρτέλη**. Τον βρήκαν σε μία καφετέρια στο Κολωνάκι και έφθασαν στο σημείο να του προτείνουν πλήρη χρηματοδότηση για το γύρισμα ενός μεγαλόπνου σήριαλ προκειμένου να πείσουν το δημοσιογράφο να τους δώσει όλα τα απαραίτητα γι' αυτους στοιχεία σχετικά με τον Σλέπε και την νταλίκα:

Για πρώτη φορά μετά από επίμονες προσπάθειες ημερών και ξέροντας ότι το σήριαλ θα ήταν αδύνατο να γυριστεί χωρίς τη συνδρομή του πιο παλιού του φίλου Βιτόριο Σλέπε, ο Μαρτέλης τους είπε:

«Στο OLD SHIP βρέθηκα μόνον μία φορά πριν από πολλούς μήνες, όταν ήταν ακόμη επί της εθνικής. Μπορώ λοιπόν, να σας πω με απόλυτη σιγουριά ότι αυτή τη μία και μοναδική φορά αποχώρησα πετώντας».

Θύμιος Τζάλλας

10 + 1

ΕΠΙΛΟΥΞΕ

από το ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙ

Από 4-5 μέχρι 20-5

1 Μοναξιά μου όλα
στίχοι φίλιπος πυξ-λαξ, μουσική φίλιπος πλιάτσικας,
CD: Στίλβη

2 Έχε γεια Παναγιά

Πέτρος Γαϊτάνος, Παραδοσιακό Κωνσταντινούπολης
CD: Αγέρας έρωτας κι αρμήρες

3 Κι αν σε θέλω

Γιώργος Νταλάρας, μουσική Goran Bregovich,
στίχοι Μιχάλης Γκανάς CD: Θεσσαλονίκη Γιάννενα με
δυο παπούτσια πάνινα

4 Σ' αγαπώ

Έλλη Πασπαλά, μουσική Γιάννης Καλαντζόπουλος,
στίχοι Μιχάλης Γκανάς CD: Για τη συνήθεια του
έρωτα

5 Το τσιγάρο

Γιάννης Κότσιρας, μουσική Euavthia Rempoultzika,
στίχοι: Ελένη Ζιώγα CD: Μόνο ένα φιλί

6 Καράβια στην στεριά

Γιώργος Νταλάρας μουσική Μίνως Μάτσας στίχοι
Μιχάλης Γκανάς CD Ο Μάγος της πόλης

7 Τικ-Τακ

Χειμερινοί κολυμβητές, Σμυρναϊκο-διασκευή
Μάρκου Βαρβακάρη CD: Οχι λάθη, πάντα λάθη

8 Σαν να μη πέρασε μια μέρα

Γιώργος Δημητριάδης και οι μικροί ήρωες,
CD: Σαν να μη πέρασε μια μέρα

9 Φεύγω

Γιάννης Κότσιρας-Έλλη Πασπαλά, μουσική: Νίκος
Αντύπας στίχοι: Ελένη Ζιώγα CD: θεατής

10 Ο Παλιάτσος κι ο λοστής

Διονύσης Σαφβόπουλος-Βασίλης Παπακώσταντίνου
τραγούδι του Bob Dylan μετάφραση διασκευή
Δ. Σαφβόπουλος CD: Το ξενόδοχειο

+ 1 Moking Song

Goran Bregovich CD Silence of the Balkans

ΑΚΟΥΣΤΕ ΤΙΣ 10+1 ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΣΤΙΣ 6 ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΣΤΟΝ ANTENNA 114

ANTENNA 114

ΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙ

Από το Αρχιπέλαγος του ελληνικού τραγουδιού στον Ωκεανό της μουσικής του κόσμου

ΤΕΧΝΕΣ

ΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ - ΘΕΑΤΡΟ - ΒΙΒΛΙΟ - ΜΟΥΣΙΚΗ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Πρεμιέρες που δεν έγιναν...

Μαρία Λάζου

Σε αναβολή για την επόμενη χρονιά οδηγήθηκε η παράσταση της πειραματικής σκηνής του **ΔΗΠΕΘΙ** «Οι δούλες του Ζενέ...» σε σκηνοθεσία **Μαρίας Λάζου** εξαιτίας της εμφάνισης αρκετών αστάθμητων παραγόντων: Πίεση χρόνου, ασθένειες, ακόμα και κόπωση των ηθοποιών. Τώρα το έργο προγραμματίζεται να ανέβει είτε τον Νοέμβριο είτε τον Φεβρουάριο του προσεχούς έτους χωρίς φυσικά η ημερομηνία να έχει οριστικοποιηθεί. Σημειώνουμε ότι το έργο θα εγκαινιάζε την συνεργασία του Δημοτικού Θεάτρου με άλλες θεατρικές ομάδες της πόλης, αφού η σκηνοθέτης δραστηριοποιείται στις **Μορφές**.

Μάλλον σε αναβολή, για διαφορετικούς λόγους, οδηγούνται και δύο έργα που προετοιμάστηκαν φέτος από τις ομάδες του **Πολυθεάματος**. Είναι εξίσου πιθανό -και το ευχόμαστε και εμείς- οι παραστάσεις να δοθούν τελικά την επόμενη θεατρική περίοδο.

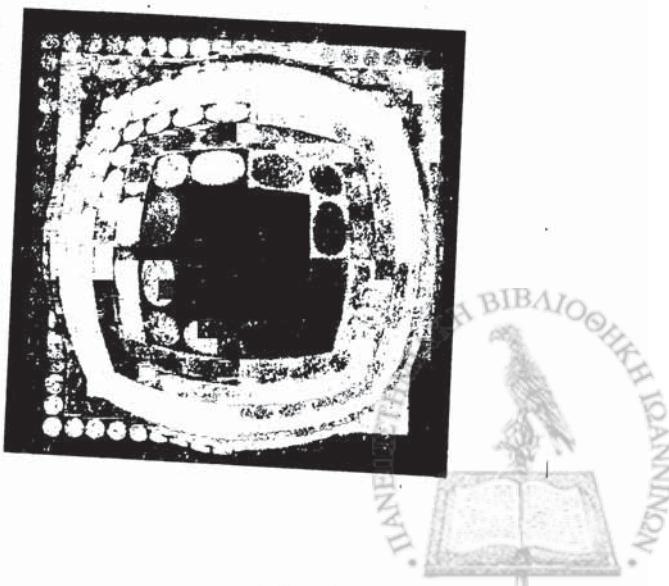
Και που θα γίνουν...

Άνει η μία από τις δύο θεατρικές ομάδες του Πανεπιστημίου, η **ΚΑΣΠΙΑ**, στο Πολυθέαμα γύρω στα έλη Μαΐου. Παράλληλα οι Μορφές γιορτάζουν την χρονιά **Μπρεχτ** με σειρά εκδηλώσεων που θα πειλαμβάνουν και μονόπρακτα των Μπρεχτ και Φρις το τρίτο δεκαήμερο του Μαΐου. Περισσότερα όμως για όλα αυτά στο επόμενο τεύχος.

Α.Λ.

Οδηγός Vasarely

Η έκθεση **Victor Vasarely** στο Αρχοντικό Πυρσινέλλα κλείνει σ' πόρτες της στις 2 Μαΐου. Στις 27 Απριλίου, μιράκολο: το **νευματικό Κέντρο** κατάφερε επιτέλους να εκδώσει τον τρίπτυχο οδηγό που προορίζόταν για την ενημέρωση των επισκεπτών! Έβαια το “οδηγός” είναι τρόπος του λέγειν, γιατί το περιεχόμενο περιορίζεται σε μια σελίδα βιογραφικού, ενώ το υπόλοιπο εύπο καταλαμβάνουν αναπαραγωγές έργων και μια φωτογραφία του καλλιτέχνη. Κατά τα άλλα έγχρωμη εκτύπωση και βαρύ ουστρασιόν χαρτί... Πόσα στοίχισε στο Πνευματικό Κέντρο τή η άσκηση ματαιοσχολίας;

Ένα εξαιρετικό εγχειρίδιο για τον φιλότεχνο Οι «Εικαστικές Τέχνες» από τις εκδόσεις Πατάκη

Αν αγαπάτε τις Καλές Τέχνες, αλλά αισθάνεστε ανεπαρκώς μυημένος στα μυστικά τους, σας προτείνουμε ένα βιβλίο που συνδυάζει ένα ποιοτικό περιεχόμενο με μια ευπρόσδλη παρουσίαση. Πρόκειται για τις *Εικαστικές Τέχνες* των εκδόσεων Πατάκη (1994), που μεταφέρουν στα ελληνικά την ολλανδική έκδοση *Arti* του 1992.

Σε οκτώ θεματικές ενότητες, μια διεθνής ομάδα ιστορικών της τέχνης παρουσιάζει δειγματοληπτικά το σύνολο σχεδόν της παγκόσμιας καλλιτεχνικής παραγωγής. Ο μόνος περιορισμός είναι η επιλογή παραδειγμάτων από έργα που φιλοξενούνται σε ευρωπαϊκά μουσεία αποκλειστικά. Ο τρόπος παρουσίασης περιλαμβάνει πολλά κλειδιά, και δεν περιορίζεται στην συνήθη χρονολογική επισκόπηση. Στην ελληνική έκδοση, με την φροντίδα του ζωγράφου **Ζάφου Ξαγοράρη**, το αρχικό υλικό εμπλουτίστηκε με αναφορές σε έλληνες καλλιτέχνες.

Ο αρχικός προσανατολισμός του συγγράμματος είναι παιδαγωγικός, πράγμα το οποίο αντικατοπτρίζεται σε κάθε δομική επιλογή. Σε κάθε ενότητα, η τέχνη επισκοπεύται βάσει μια κατηγορίας θεματικού τύπου, π.χ. "τοπιογραφία", και όχι με τον συνήθη στυλιστικό γνώμονα, που δίνει

προτεραιότητα στους -ισμούς. Αφού δοθεί ο ορισμός της κατηγορίας που επισκοπεύεται, μια σειρά παραδειγμάτων από διάφορες ιστορικές εποχές και ζεύματα επιστρατεύεται για μια συγκριτική παρουσίαση, που δίνει την δυνατότητα να τεθούν όλα τα μεγάλα θεωρητικά προβλήματα στην διδακτική της τέχνης. Κυρίως δε αυτό που αφορά την σχέση του "ωραίου" με το "αληθοφανές" ή το "αφηρημένο", αλλά και γενικότερα προβλήματα ύφους και ιδεολογίας που συνδέονται με τα εικαστικά. Έτσι π.χ. οι φλαμανδοί πριμιτίφ αναλύονται μιορφολογικά και τοποθετούνται στο ιστορικό τους πλαίσιο πριν τους αποδοθεί οποιαδήποτε πρόταση ερμηνείας. Στο τέλος κάθε ενότητας το κεφάλαιο αυτό της πολυδιάστατης προσέγγισης αξιοποιείται για την κατανόηση ενός παραδειγματος μοντέρνου (και μάλιστα επίκαιρου) τρόπου καλλιτεχνικής έκφρασης, που φτάνει μέχρι το βιομηχανικό design και την διαφήμιση.

Γενικά η όλη συγγραφή είναι εξαιρετικά μοντέρνα, από την άποψη ότι στηρίζεται σε μια ανθρωπολογική προσέγγιση των έργων τέχνης, που υποχρεώνει τον μελετητή να τα τοποθετήσει στο ιστορικό-κοινωνικό τους πλαίσιο. Η τάση αυτή έχει να κάνει με τους πιο πρόσφατους προσανατολισμούς της Ιστορίας της Τέχνης, που με εκτενή χρήση της ανθρωπολογίας προτείνεται πλέον σαν βασική οδός διερεύνησης της Ιστορίας του Πολιτισμού.

Εκτός από την αντιπροσώπευση όλων των εποχών και των τάσεων, στα συν του βιβλίου θα πρέπει να μετρηθεί και η αναφορά στην αρχιτεκτονική και την γλυπτική, όσο κι αν βέβαια η ζωγραφική προσφέρει τον βασικό μίτο ανάγνωσης. Τέλος, η πολύ κατανοητή γλώσσα (απουσιάζει επιτέλους εντελώς ο σονομπισμός της συνήθους αργκό των "ειδημόνων"), η πολύ καλή ποιότητα των αναπαραγωγών, και η λειτουργικότατη σελιδοποίηση κάνουν την ανάγνωση απόλαυση, τόσο για αρχάριους, όσο και για προχωρημένους φιλότεχνους.

M.Z.

Πινακοθήκη Ε. Αβέρωφ στο Μέτσοβο

Έκπληξη ήταν για μας η επίσκεψη στην Πινακοθήκη Ε. Αβέρωφ στο Μέτσοβο. Ένα καλοπαιαγμένο τριόροφο κτίριο αφομοιωμένο στο πειβάλλον και πολύ φιλικό με τον επισκέπτη που

ιρεί παράλληλα όλους τους κανόνες συντήρησης και παρουσίασης έργων τέχνης. Χτίστηκε το 1988 σε χορηγία του Ευάγγελου Αβέρωφ-Τοσίτσα (1910-1990) και επεκτάθηκε με μία νέα πτέρυγα το 1994.

Το σημαντικό, όμως, στοιχείο της Πινακοθήκης ναι ασφαλώς το περιεχόμενό της. Μία μεγάλη, έντονη και ποιότητα, συλλογή από ζωγραφικά κυρίως έργα αλλά και από χαρακτικά και γλυπτά. Ο κύριος θέματα των έργων αποτελείται από νακες Ελλήνων ζωγράφων που εργάσθηκαν στο τέλος του προηγούμενου αιώνα και οι αρχές του σημερινού. Δεσπόζει στη συλλογή η πολύ γνωστή *Πυρπόληση της ύφκικης ναναρχίδας* από τον Κανάρη του Ικηφόρου Λύτρα αλλά και *Τα πρώτα βήματα* του Γιώργου Ιακωβίδη, δύο πίνακες που υποδέχονται τα πρώτα βλέμματα στην ρόδο. Η όλη συλλογή, προσωπική δωρεά του Ε. Αβέρωφ, αποτελεί στην ουσία μια ρώτης τάξεως ευκαιρία για τη μελέτη της ληνικής ζωγραφικής της περιόδου που οιαναφέρομε. Εδώ θα βρούμε έργα των Ζη, Βολανάκη, Προσαλέντη, Ράλλη (με τολμηρό *Ανατολίτικο Λουτρό*), Παρθένη, αλλά, Αλταμούρα, Ηανταζή (με την *Κυρία στολή ππασίας* να διαβάζει ένα γράμμα), Βυζάντιου, Νικολάου, Σπυρόπουλου, Στζηκυριάκου Γκίκα, και άλλων πολλών. Στη νέα πτέρυγα, σύγχρονες δημιουργίες σε καλλιτέχνες πιο γνωστούς ίσως από

την παρουσία τους στον τύπο όπως οι Μπότσογλου, Τέτσης, Μόραλης, Φασιανός κ.α., σε μία όμως λιγότερο ομοιογενή συνάθροιση. Ωραία εντύπωση μας έκανε ακόμα το γλυπτό του *Κωστή Παπαχριστόπουλον* (Costi). Το ξανασμίξιμο για τον δυνατό ερωτισμό του, η χαλκογραφία του *Παναγιώτη Γράββαλον Ιωάννινα-Νησί* για το ιστορικό της ενδιαφέρον, τα σχέδια με γυμνά του *Δημήτρη Γαλάνη* αλλά και η κάκιστη εκμετάλλευση της επικαιρότητας από την *Μαίρη Σχοινά* στη *Μακεδονία* (1992) που θυμίζει αφίσα του ΕΟΤ.

Η Πινακοθήκη είναι ανοιχτή κάθε μέρα (και τις αργίες) πλην της Τσίτης, από τις 10 το πρωί έως τις 4.30 το απόγευμα και βρίσκεται πολύ κοντά στην πλατεία του Μετσόβου. Είσοδος 500 δρχ.

Φιλ. K.

ΕΙΚΟΝΑ

Φωτογραφείο

Μάρκου Μπότσαρη 2 (έναντι ταχυδρομείου)

Σε κάθε εμφάνιση φιλμ
προσκομίζοντας αυτό το κουπόνι
έχετε έκπτωση 15%
(ισχύει τους μήνες Απρίλιο - Μάιο)

Χιόνι, δεν έχει μόνο στα Γιάννενα

Στην Αθήνα για να παρακολουθήσουμε το τρίτο έργο του δικού μας **Γιάννη Αναστασάκη**, πρώην στελέχους της **ΘΕΣΠΙ**. Μετά το ανέβασμα του «Όλα θα πάνε καλά» σε δική του σκηνοθεσία στην **Στοά** ίδρυσε τον θεατρικό οργανισμό **Στιγμή** του οποίου το «**Χιόνι**» είναι η δεύτερη παραγωγή, μετά τον περσινό **Φασμπίντερ**. Το έργο: Με λόγο βίαιο, ωμό, που σε σοκάρει, με χιούμορ που έρχεται καίρια να ανατρέχει τη φόρτιση των καταστάσεων ο 35χρονος Δανός **Morti Uizki** μας προσφέρει το «**Χιόνι**» του (**Sne**) υποδηλώνοντας το τρισυπόστατο του τίτλου του: Χιόνι: για την παγωμένη πόλη του Βορρά - τόπο εξέλιξης της Ιστορίας. Χιόνι: για την κοκαΐνη (λευκή χημική ουσία) - βασικό στοιχείο σύμπλεξης των ηρώων. Χιόνι: για τις παγωμένες σχέσεις των ανθρώπων-ηρώων.

Τα πρόσωπα της παράστασης είναι πέντε: η

Ο θίασος

Άλφα (50 χρονών) και τέσσερις νέοι γύρω στα: με βασική φιγούρα τον Μπόρις. Η Άλφα διακιν κοκαΐνη. Τη βλέπουμε στην αρχή της δύσης τη Οι νέοι γύρω της εραστής-Μπόρις, δούλα -αντίζι λη- Ελίζαμπεθ, βαποράκι -Άξελ θέλουν το θρόν της.

Εκείνη θα πρέπει να ξήσει από δω και πέρα μ τα οράματα περασμένης ευτυχίας που μόνο τε χνητά γνώρισε. Ο Μπόρις είναι η πιο βίαιη προ σωπικότητα του έργου. «Σφινάρει» την κόκα τοι εξευτελίζει τη γυναίκα που ποθεί, πληγώνει το τρυφερό εραστή του, επιθυμεί να αντιστρέψε τους ρόλους θύματος-θύτη.

Είναι όμως ταυτόχρονα αυτός που προκαλει την έκρηξη. Αυτός που ανατρέπει. Αυτός που παρασέρνει την Ελίζαμπεθ, τον Άξελ και τον προσκολλημένο στην παιδική του ηλικία Σκιόλ.

Στο τέλος βέβαια μένει μόνος του. Είναι το τίμημα που πληρώνει επειδή φοβάται να αγαπήσει.¹

Ο Γ. Αναστασάκης ανταποκρίθηκε με ώριμη σκηνοθετική γραμμή στον σύγχρονο λόγο του Uizki. Πάνω σε ένα λιτό λευκό σκηνικό οι ηθοποιοί καταδεικνύουν με άνεση το φόρο, την τρέλα, τη διαστροφή, την απόγνωση και τον χλευασμό των ηρώων.

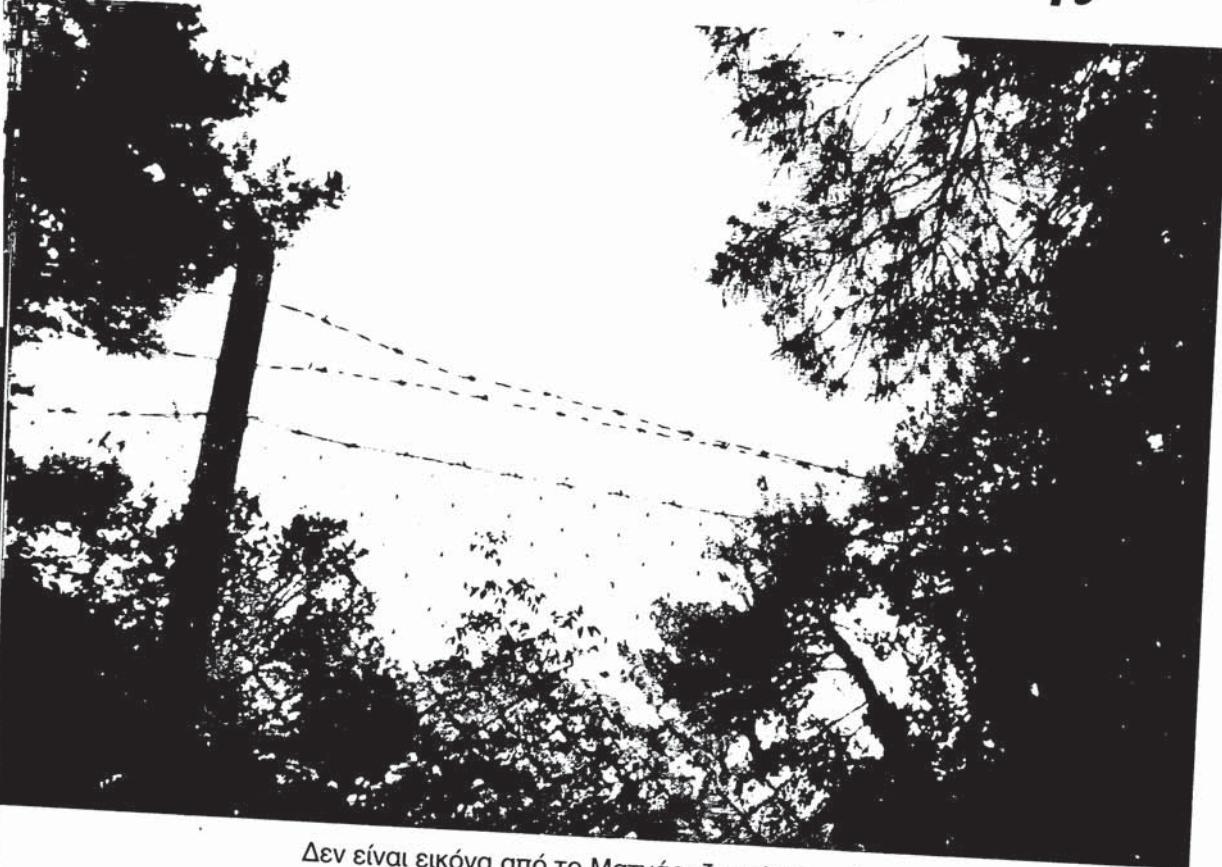
Όλα αυτά διαδραματίστηκαν στην μεταμεσονύχτια παράσταση της Παρασκευής 24 Απριλίου στο «Από μηχανής θέατρο» μπροστά σ' ένα αθηναϊκό κοινό αμήχανο να αφεθεί στο γκροτέσκο που ξεπηδάει μέσα από ένα σκληρό έργο σαν το Χιόνι. Να σημειώσουμε ότι οι αναγνώστες του **Μικρόπολις** μπορούν να παρακολουθήσουν την παράσταση με σημαντική έκπτωση. Αντί όμως για κουπόνι έκπτωσης, που θα το κόβατε και δεν θα το βρίσκατε ποτέ στις αποσκευές σας, συμφωνήσαμε με τον παραγωγό ένα πρωτότυπο τρόπο έκπτωσης. Στο ταμείο του θεάτρου λέτε με δυνατή φωνή το σύνθημα: «χιόνι δεν έχει μόνο στα Γιάννενα». Η ταμίας θα σας εφοδιάσει αμέσως με εισιτήριο έκπτωσης.

Πόπη Σκρούντζου

Οδοιπορικό στα πάρκα της πόλης

Δεν είναι εικόνα από το Μαχάουζεν αλλά από το πάρκο των Λακωμάτων

2ος σταθμός: Το παραχώ-παιδική χαρά των Λακωμάτων Κατάσταση: «Άθλια»

ό την Γεωργία Τεή

Στο προηγούμενο τεύχος μας εγκαινιάμε ένα οδοιπορικό στα λιγοστά άλση και ράκα της πόλης. Η πρώτη μας επίσκεψη στο «Άλσος» υπήρξε αποκαρδιωτική. Χακτηρίσαμε την επικρατούσα κατάσταση «τραγική». Πλήρης απουσία συντήρησης, ταχύτατη υποβάθμιση, σκουπίδια κλπ. Έθεσαν μια εικόνα απαράδεκτη.

ήμερα, δύο βδομάδες μετά το πρώτο ρεπορτάζ, οι λόφοι σκουπιδιών και ίνων σπασμένων δένδρων που επισημάνε, παραμένουν απείραχτοι. Ίσως η «Υγεία Πρασίνου» του Δήμου, τα αφήνει

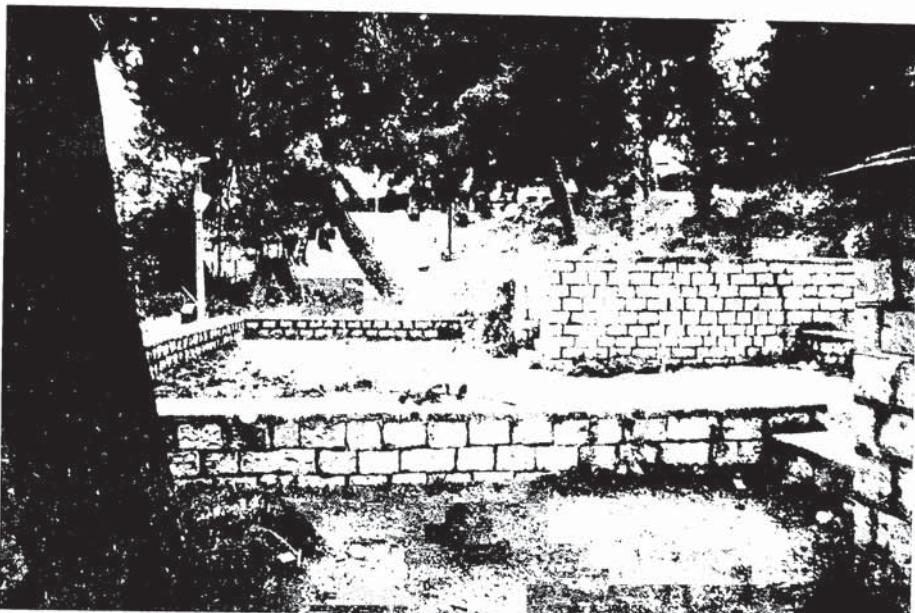
να ... σιτέψουν.

Ίδωμεν!!!

Ως δεύτερο σταθμό του οδοιπορικού μας διαλέξαμε το μικρό πάρκο των Λακωμάτων που αρχίζει από το παλιό Δημοτικό Νοσοκομείο (σήμερα στεγάζει τη Φιλαρμονική, το Εικαστικό Εργαστήρι και άλλες δραστηριότητες του Δήμου) και κατεβαίνει μέχρι την πλατεία των Λακωμάτων και τον Παιδικό Σταθμό της γειτονιάς.

Πρόκειται για μια επικλινή έκταση, που κάποιοι παλιότερα, φρόντισαν να την απαλλάξουν από τα αγριόχορτα, τη λάσπη και τη διάβρωση, και τη γέμισαν με δένδρα τραχείας πεύκης.

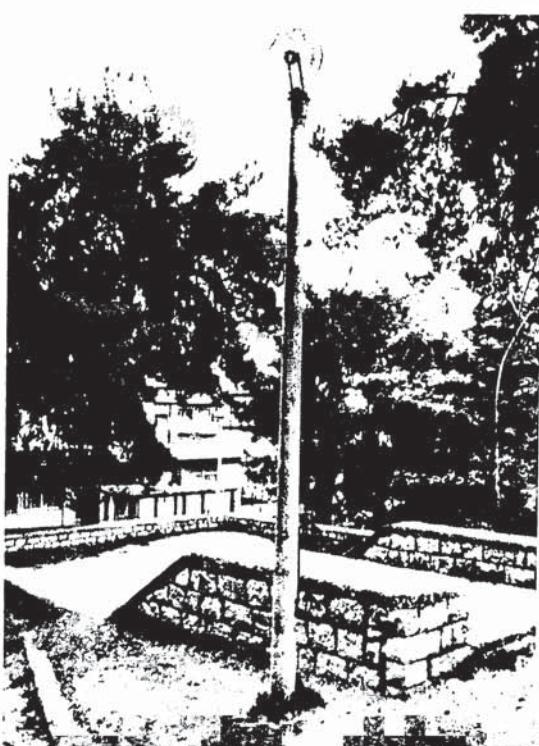

Τοίχος ύψους... δύο μέτρων. Ό,τι πρέπει για να γκρεμοτσακιστούν τα μικρά παιδιά. Όλες οι φωτογραφίες είναι της Γεωργίας Τεή

Η κατάσταση που συναντήσαμε μέσα στο μικρό πάρκο χαρακτηρίζεται επιεικώς ως «ΑΘΛΙΑ».

Πρέπει να επισημανθεί κατ' αρχήν ότι το πάρκο έχει διαμορφωθεί σ' ένα είδος υποτυπώδους παιδικής χαράς, κι ότι είναι συνεχώς γεμάτο με παιδάκια που παίζουν. Απ' αυτό το σημείο ας αρχίσουμε.

Είναι εύλογο, όταν μια επικλινής έκταση μετατρέπεται σε χώρο αναψυχής και παι-

Η κολώνα εδώ και χρόνια περιμένει... λάμπα και νέο κάλυμμα

γνιδιού να διαμορφώνεται σε αναβαθμίδες. Πρωταρχικό λοιπόν, μέλημα σ' αυτές τις περιπτώσεις είναι να γίνονται ήπιας μορφής αναβαθμίδες ώστε να μην κινδυνεύουν τα παιδιά.

Εδώ, έγινε το αντίθετο. Οι σχεδιαστές του χώρου έχτισαν ψηλούς τοίχους από πέτρα και τσιμέντο, ό,τι δηλαδή ακριβώς χρειάζεται για να γκρεμοτσακιστούν τα παιδιά από κάποια μικρή απροσεξία στο παιγνίδι τους.

Η περίφραξη στο πάνω τμήμα του πάρκου, θυμίζει ναρκοπέδιο της πρώτης μετεμφυλιακής περιόδου. Ανάμεσα σε βάτα, αφροξυλιές, αγριόχορτα και σκουπίδια, ο χώρος οριοθετείται με συρματόπλεγμα αγκαθωτό! Από την πλευρά του παιδικού σταθμού η περίφραξη είναι μισογκρεμισμένη ώστε να θυμίζει ξέφραγο αμπέλι. Στο πάνω όριο του πάρκου τα αγριόχορτα, τα σκουριασμένα σίδερα, τα αγκάθια και οι πλαστικές σακουλίτσες από γαριδάκια και τσιπς κυριαρχούν.

Η απουσία συντήρησης είναι παντελής. Στα παιγνίδια της παιδικής χαράς, στα λείψανα των παγκακιών, στους τοίχους ...

Τα δένδρα και το πράσινο έχουν εγκατελειφθεί στην τύχη τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν δύο μεγάλα πεύκα που η τελευταία θεομηνία πριν από ένα μήνα περίπου τα έκοψε από τη μέση και πάνω. Τα τεράστια κλωνάρια των πεύκων που τσακίστηκαν κι έγειραν προς τα κάτω στέκονται εκεί περιμένοντας μάταια, όχι την ευαισθησία κάποιων να αποκαταστήσουν τα πληγωμένα δένδρα, αλλά τουλάχιστον να μαζέψουν τους σπασμένους κλώνους που κρέμονται πάνω από τα κεφάλια των μικρών παιδιών.

Είναι ίσως περιπτώ να επισημάνουμε κι ε-

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΕΗΣ
ΙΟΑΝΝΙΝΩΝ

δώ ότι όλα τα δένδρα είναι ακλάδευτα, ότι απ' ότι φαίνεται δεν έχει γίνει στοιχειώδης δενδροφύτευση έστω για αποκατάσταση και μόνο των δένδρων που χάνονται, ότι δεν υπάρχουν κάδοι σκουπιδιών, ότι δεν υπάρχει μια βρύση για να ξεδιψάσουν τα παιδιά, ότι με δύο λόγια το παρκάκι έχει παντελώς εγκαταλειφθεί από τη Δημοτική Αρχή.

Δεν συζητάμε βέβαια για «πολυτέλειες» όπως η ύπαρξη κηπουρού, ο ηλεκτροφωτισμός, η φύτευση θάμνων και λουλουδιών κλπ. Αυτά δεν μπαίνουν καν στο «όνειρο».

Δυστυχώς κι εδώ επιβεβαιώθηκε ότι η υπηρεσία πρασίνου του Δήμου, έχει εξαντλήσει την ενεργητικότητά της στις Μανόλιες της οδού Αβέρωφ, και στα παρτέρια των «πέριξ των μπαρ» περιοχών. Επιβεβαιώνεται ακόμη ο θλιβερός κανόνας, της ανυπαρξίας συντήρησης του πρασίνου. Ακούσαμε προ καιρού κάποιον υπεύθυνο της δημοτικής αρχής σε τοπικό κανάλι να αναφέρει τον σημαντικό αριθμό νέων δενδρυλλίων που φυτεύτηκαν. Είναι αυτό λόγος να αφήσουμε να χαθούν τα ήδη υπάρχοντα; Μπορούν οι περίφημες Μανόλιες της οδού Αβέρωφ να αντικαταστήσουν τα πάρκα της πόλης που αποφιλώνονται;

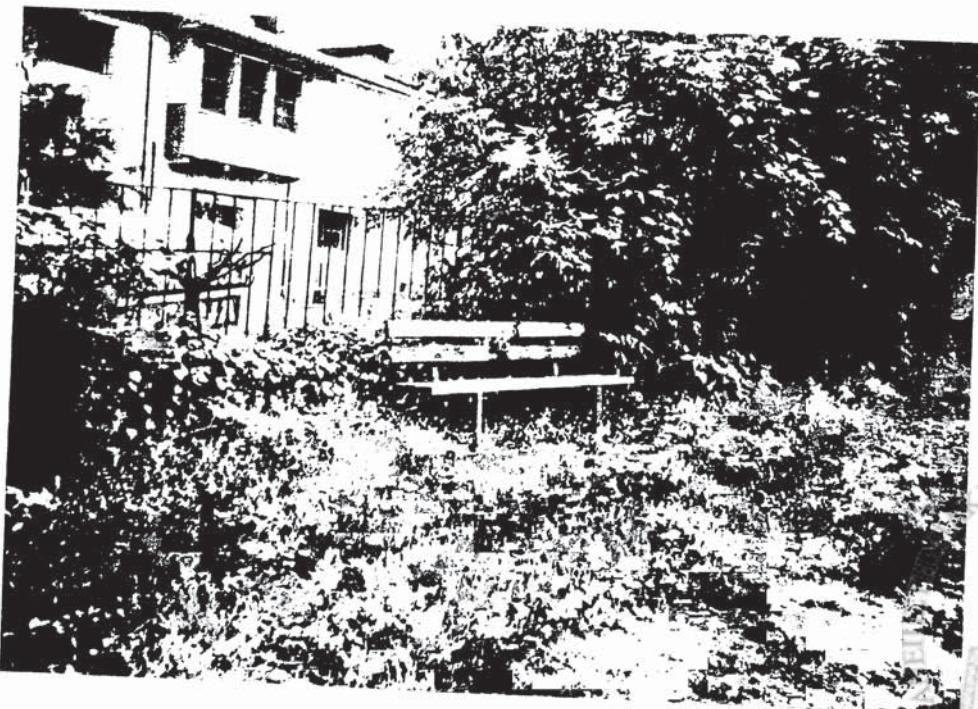
Πέρα δε από το γεγονός που όπως επισημάναμε στο προηγούμενο οδοιπορικό

Δύο δένδρα σπασμένα και διπλωμένα στην μέση. Τα ξερά κλωνάρια παραμένουν για να θυμίζουν ότι κάποτε ήταν χλωρά.

μας στο Άλσος, το 40% των δένδρων που είχαν φυτευτεί εκεί πέρυσι, ξεράθηκαν επειδή κάποιοι ξέχασαν να τα ποτίσουν!

Να δούμε τι θα μας επιφυλάξει η επόμενη επίσκεψή μας.

—να ταλαιπωρο πακάκι πνιγμένο μες τις τσουκνίδες με τα αγριόχορτα. Όποιος δεν φοβάται τα φί... μπορεί να καθήσει.

Εκδήλωση

το περιοδικό

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

στην τέταρτη μηνιαία εκδήλωση
που διοργανώνει παρουσιάζει
τον ηπειρώτη πεζογράφο
Στέφανο Σταμάτη

Την παρουσίαση θα κάνει ο
Γιώργος Αράγης
Διηγήματά του θα διαβάσει
ο συγγραφέας

Στις Μορφές (Καποδιστρίου 20),
την **Τετάρτη 13 Μαΐου**,
στις 9 το βράδυ

Είσοδος Ελεύθερη

βιβλία • χαρτικά • δώρα
είδη λογιστηρίου • φωτοτυπίες

ΔΩΔΩΝΗΣ & ΧΑΤΖΗ ΠΕΛΛΕΡΕΝ 4
ΤΗΛ. - FAX: (0651) 25.627

TNT Express Worldwide

ΑΛ. ΒΕΒΟΠΟΥΛΟΣ - Χ. ΠΑΠΠΑΣ

ΑΡΧ. ΜΑΚΑΡΙΟΥ 38 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΗΛ.: (0651) 39777 - ΤΗΛ. & FAX (0651) 39779

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

- Αεροπορικά εισιτήρια εσωτερικού - εξωτερικού.
- Κρατήσεις ξενοδοχείων σε όλον τον κόσμο.
- Έκδοση διαβατηρίων - βίζας.
- Ενοικίαση αυτοκινήτων Ελλάδα - εξωτερικό.
- Έκδοση Διεθνής φοιτητικής κάρτας (ISIC) & νεανικής κάρτας (FIYTO).
- Δεκτές όλες οι πιστωτικές κάρτες.

Member of:

American Society
of Travel Agents

Hellenic Association of
Travel & Tourism Agents

Global on line system SABRE.

KALABOKAS
travel

Ναπ. Ζέρβα 4 - 6 , 453 32 Ιωάννινα , Τηλ: (0651) 39970 - 33724 , Fax: (0651) 33724
e-mail:kaltrvl@compulink.gr

συνέπεια & αξιοποστία

ΓΡΑΝΑΔΑ (α' προβ.)

(The Boxer), Ιρλανδία, 114', Κοινωνικό. Σκην. Τζιμ Σέρινταν, με τους: Ντάνιελ Ντέι Λιούις, Έμιλι Γουάτσον, Μπράκιν Σκοτ, Κεν Στοτ. Ένας πρώην αγωνιστής του IRA αποφυλακίζεται μετά από χρόνια αποφασισμένος να εργαστεί για τη συμφιλίωση στη Βορ. Ιρλανδία και να γίνει πυγμάχος. Ερωτεύεται, όμως, τη γυναίκα ενός συγκρατούμενού του και αρχίζουν τα προβλήματα. Στους πρώτους ρόλους δύο υπέροχοι ηθοποιοί όπως η Γουάτσον (Δαμάζοντας τα Κύματα) και ο Ντέ Λιούις.

Από Παρ. 1/5 έως Πέμπ. 7/5. Προβολές 6.00, 8.00, 10.00

ΟΡΦΕΑΣ (α' προβ.)

(The Full Monty), Αγγλία, 1997, 91', Κωμωδία. Σκην. Πίτερ Κατανέο, με τους: Ρόμπερτ Καρλάιλ, Τομ Γουλκινσον, Λέσλι Σαρρ, Μαρκ Άντι, Έμιλι Γουφ κ.α. Μία ομάδα ανέργων μετατρέπεται σε ομάδα ανδρικού στριπτήζ για να λύσει το οικονομικό της πρόβλημα και παραδίξως πετυχαίνει. Μαζί τους σπάει ταμεία και η ταινία σ' όλον το κόσμο. Μία από τις πιο αστείες ταινίες της χρονιάς με φόντο την Αγγλία της ανεργίας και της φτώχειας.

Από Παρ. 1/5 έως Πέμπ. 7/5. Προβολές 7.30, 10.00

ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ (2η εβδ.)

(Sphere) ΗΠΑ, 1997, 132', Επιστ. Φαντασία. Σκην. Μπάρι Λεβίνσον, με τους: Ντάστιν Χόφμαν, Σάρον

ΟΛΕΣ ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ

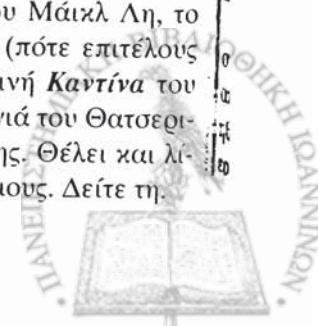
ΑΝΔΡΕΣ ΜΕ ΤΑ ΟΛΑ ΤΟΥΣ

Δύο καλά έκανε η Θάτσερ στην Αγγλία. Οδήγησε το 20% των Αγγλών στην ανεργία, έκανε φτωχό το μισό πληθυσμό και έδειξε εμπράκτως και με παραδείγματα ότι ο νεοφιλελευθερισμός (που γοητεύει τόσο τους εγχώριους μιμητές της) κάνει πλουσιότερους μόνο τους πολύ πλούσιους. Αυτό είναι το πρώτο καλό. Το δεύτερο είναι ότι έκοψε τα κρατικά λεφτά στον κινηματογράφο. Ε βέβαια, τι δουλειά έχει το κράτος με την τέχνη; Αποτέλεσμα τελικά ήταν να δώσει το έναυσμα στην άνθηση ενός από τα πιο ενδιαφέροντα σύγχρονα κινηματογραφικά ζεύματα, του Νέου Βρετανικού Κινηματογράφου. Ο Κεν Λόουτζ, ο Μάικ Λη, ο Στίβεν Φρίαρς, ο Άλαν Πάρκερ, με λεφτά συνήθως δικά τους, του BBC και του Channel 4 άρχισαν να φτιάχνουν απλές ταινίες ασκώντας συνεχώς κριτική στο θατσερισμό. Όλοι τους εξόχοι δημιουργοί κατάφεραν να συνδεθούν με την κοινωνία και να επαναδιατυπώσουν την ανάγκη για καλό, λαϊκό σινεμά.

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο πρέπει να δούμε και τους Άνδρες με τα Όλα τους. Τους άνδρες δηλαδή που δεν αντέχουν να είναι μονίμως άνεργοι, που δεν το αντέχουν μέσα τους, που νιώθουν άχρηστοι, προσβεβλημένοι και περιφρονημένοι και αντιδρούν φτιάχνοντας μία ομάδα ανδρικού στιπτήζ. Αστεία βέβαια αντίδραση, όπως αστεία είναι και όλη η ταινία που σάρωσε τα ταμεία σ' όλη την Ευρώπη κι έφτασε μέχρι και τα Όσκαρ.

Κάτι φαίνεται να αλλάζει, όμως, στην Αγγλία. Και τούτη η ταινία, όπως και τα *Κορίτσια Καριέρας* του Μάικλ Λη, το *Πυροβολημένο Ψάρι* του Στέφαν Σουόρτς (πότε επιτέλους θα τις δούμε στα Γιάννενα;) και η περυσινή *Καντίνα* του Φρίαρς, δείχνουν πιο αισιόδοξες. Η σκοτεινιά του Θατσερισμού υποχωρεί λίγο. Όχι όμως από μόνη της. Θέλει και λίγο σπρώξιμο και στις οθόνες και στους δρόμους. Δείτε τη.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Ο ΠΥΓΜΑΧΟΣ

Το δίδυμο **Τζιμ Σέριντνταν** στη σκηνοθεσία και **Ντανιέλ Ντε Λιούις** στον πρώτο ρόλο αποτελεί εγγύση για ένα καλό αποτέλεσμα. Ο συγχρονισμός μάλιστα της ταινίας με την πρόσφατη συμφωνία ειρήνευσης στο Βορ. Ιρλανδία την καθιστά ακόμα πιο ελκυστική.

Γιατί τούτη τη φορά ο Σέριντνταν δεν είναι οργισμένος όπως στο *'Όνομα του Πατρός*, αλλά πιστεύει ότι οι δύο

κοινότητες μπορούν

να επιβιώσουν στην πατρίδα του. Δοκιμάζει μάλιστα να διηγηθεί την ιστορία του μέσα από ένα ερωτικό δράμα. Ο ήρωας, αποφασισμένος να μην ξαναμπλέξει με τον IRA μετά από 14 χρόνια φυλακή, ερωτεύεται τη γυναίκα ενός φυλακισμένου μαχητή. Όπως γράφει και ο Ρόμπτ Εκσιέλ στο Σινεμά: "Μελόδραμα; Ίσως. Άλλο όμως το μελόδραμα που σε παραμυθίαζε κι άλλο το μελόδραμα που σε φέρνει πιο κοντά στην αλήθεια μέσα από ένα παραμύθι".

JACKIE BROWN

Ο **Ταραντίνο** σίγουρα υπερεκτιμήθηκε. Ζωρός, τολμηρός και αναμφισβήτητα ικανός στο μοντάζ και στο σενάριο τάραξε τα νερά του πληκτικού Χόλιγουντ και επανάκτησε τους δεσμούς με το μαζικό νεολαιούστικο κοινό. Στο *Jackie Brown* κάνει πάντως μία ενδιαφέρουσα στροφή. Αφήνει τη βία και τους φόνους και συγκεντρώνεται στους χαρακτήρες. Δεκάδες πρόσωπα, γύρω από το μπλέξιμο μιας αεροσυνοδού που πιά-

στηκε να μεταφέρει παράνομο χρήμα, μιλούν και κινούνται ακατάπαυστα, φτιάχνοντας μια καλή και ευχάριστη ταινία ηθοποιών. Προσοχή στους δεύτερους ρόλους της **Παμ Γκρίζ** και του **Ρόμπερτ Φόρστερ** (υποψήφιος για Όσκαρ) αλλά και στους γνωστούς σταρ **P. Ντε Νίρο**, **Μάικλ Κίτον** και **Μπρ. Φόντα**.

Στόσιον, **Σάμιουελ Τζάκσον**, **Πέτερ Κογιότ**, **Κουίν Λατίφα**, **Λιβ Σράτμπερ**. Το ναυτικό των ΗΠΑ οδηγεί μία ομάδα επίλεκτων επιστημόνων στα βάθη του Ειρηνικού ωκεανού για να ερευνήσουν ένα άγνωστο διαστημόπλοιο. Συνεχείς ανατροπές της πλοκής και μία απρόβλεπτη κατάληξη που παραπέμπει σε υπαρξιακά ερωτήματα.

Από Παρ. 1/5 έως Πέμπ. 7/5. Προβολές 7.30, 10.00

ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΔΕΝ ΓΙΝΕΤΑΙ

ΣΙΝΕ ΜΠΠΤΑ (2η εβδ.)

(*As good as it gets*), ΗΠΑ, 1997, 138'. Κοινωνικό. Σκην. **Τζέιμς Μπρουκς**, με τους: **Τζακ Νίκολσον**, **Έλεν Χαντ**, **Γκρεκ Κινίαρ**, **Κούμπα Γκούντινγκ Τζούνιορ**, **Σκιτ Αλριτς**, **Σίρλεϊ Νάιτ**, **Χάρολντ Ράμις**. Στο κέντρο ένας κυνικός συγγραφέας αισθηματικών ιστοριών και γύρω του μία σειρά διαφορετικών ανθρώπων που αναζητούν την ευτυχία. Κωμωδία και με δύο Όσκαρ για Νίκολσον και Χαντ είναι μία ευκαιρία που δεν πρέπει να πάει χαμένη. Ο Μπρουκς ξανά στην επιτυχία μετά τις **Σχέσεις Στοργής**.

Από Πέμπ 1/5 έως Πέμπ. 14/5 (2 εβδ.). Προβολές: 7.30, 10.00

JACKIE BROWN

ΓΡΑΝΑΔΑ (α' προβ.)

(*Jackie Brown*), ΗΠΑ, 156', Κοινωνικό. Σκην. **Κουέντιν Ταραντίνο**, με τους: **Παμ Γκρίζ**, **Ρόμπερτ Φόρστερ**, **Σάμιουελ Τζάκσον**, **Ρόμπερτ Ντε Νίρο**, **Μπρίτζετ Φόντα**, **Μάικλ Κίτον**. Η Τζάκι Μπράουν, αεροσυνοδός που μεταφέρει μαύρο χρήμα, συλλαμβάνεται από το FBI και αναγκάζεται να συνεργαστεί μαζί του για να αποφύγει τη

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

φυλακή. Από κεί και πέρα παρελαύνει όλος ο Ταραντινικός ζωολογικός κήπος σε μία... παρόλαντά ενδιαφέρουσα ταινία.

Από Παρ. 8/5 έως Πέμπ. 14/5.
Προβολές 7.00, 10.00

Μέχρι την έκδοση των περιοδικού δεν ήταν γνωστό ποια ταινία θα ακολουθήσει την Σφαίρα στο Πολυθέαμα. Σε 15 μέρες πάντως θα έχουμε τις *Μεγάλες Προσδοκίες* στον Ορφέα και τα *Χίλια Εκτάρια* στο Μπίτα

Μπορεί να υπάρξουν αλλαγές στις ημέρες και τις ώρες προβολής των ταινιών με ευθύνη των αιθουσαρχών.

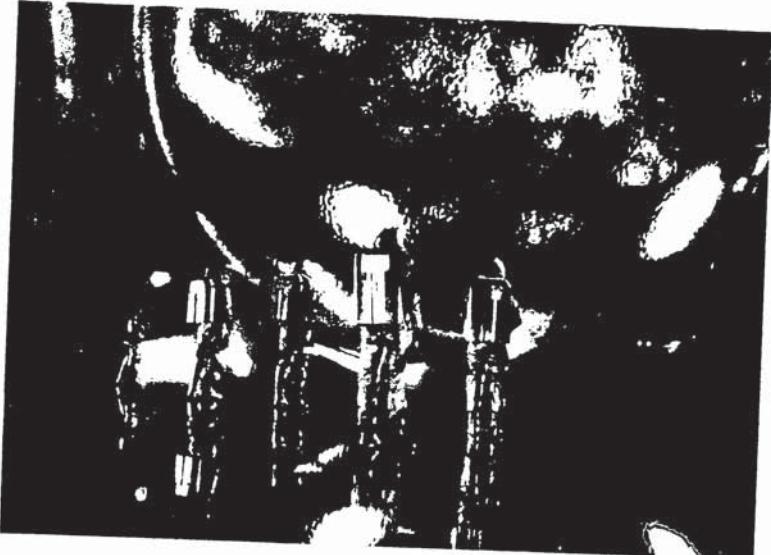
Ταινίες που δεν έχουμε δει ακόμα στα Γιάννενα και μάλλον δεν θα τις δούμε, έτοις όπως πάει

Κορίτσια Καριέρας
Πυροβολημένο Ψάρι
Western
Τα Παιδιά της Επανάστασης
Μιρουπάφσιμη
No Budget Story
Βασιλική
Κάμα Σούτρα
Ο Επισκέπτης του Χειμώνα
Funny Games
Η Γεύση του Κερασιού

Ας διακόψουμε εδώ. Είναι τυχαίο άραγε ότι όλες σχεδόν αυτές οι ταινίες ΔΕΝ είναι του Χόλιγουντ:

Τηλέφωνα:
ΓΡΑΝΑΔΑ (25045),
ΟΡΦΕΑΣ (26511),
ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ (48580),
ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ (24495).

Κριτική Η ΣΦΑΙΡΑ

Στον επιλογό της ταινίας τίθεται ένα σημαντικό ερώτημα: τι θα μπορούσαμε να δημιουργήσουμε αν είχαμε τη δυνατότητα να υλοποιήσουμε τις φαντασιώσεις μας; Το ερώτημα αυτό δεν απαντιέται στη Σφαίρα, η οποία εξαρχής δέχεται ότι όσοι τυχαία αποκτήσουν την εν λόγω δυνατότητα - μετά από επαφή ας πούμε με μια εξωγήνη σφαίρα - θα υλοποιήσουν, δυστυχώς, μόνο τα απωθημένα τους. Το τέρας που καταδιώκει τους ήρωες στα βάθη του Ειρηνικού δεν είναι παρά ένα τραγικά υλικό δημιούργημα του αισυνείδητου γιατί στις δύσκολες συνθήκες, λέει η ταινία, οι άνθρωποι εκφράζουν τον χειρότερό τους εαυτό, τον πρωτόγονο πρόγονό τους που έχουν απωθήσει στα μακρινά βάθη του μυαλού τους.

Με αυτή τη μάλλον αυθαίρετη φιλοσοφική παραδοχή ο Ταρκόφσκι θα έφτιαχνε ένα δεύτερο *Σολάρις*, ο Λέβινσον, όμως, και ο Κράιτον συγχραφέας του ομώνυμου βιβλίου, προσπαθούν να φτιάξουν ένα θρίλερ τρόμου μετατοπίζοντας μάλιστα τα ερωτήματά τους σ' ένα επόμενο επίπεδο του τύπου: Και τώρα που το μυαλό μας έφτιαξε το τέρας πώς θα τη γλυτώσουμε από τις δαγκώνες του; Έχοντας αυτό υπόψιν μας η ταινία βλέπεται ευχάριστα, σε καμιά περίπτωση, όμως, δεν είναι τόσο ενδιαφέρουσα όσο το βιβλίο (κυκλοφορεί ξανά από τις εκδόσεις Bell).

Δραματουργικά ο Λέβινσον παραμένει μέτριος στην έμπνευση και σχετικά καλός στην κατασκευή. Έχει ένα καλό σκηνικό που τον βοηθάει να δημιουργήσει την κλειστοφοβική ατμόσφαιρα που θέλει, διατηρεί έναν κάποιο ωθητικό σε πολλές στιγμές, έχει και κάποιες καλές ιδέες όπως η σκηνή της παράλογης ύπαρξης εκατοντάδων ίδιων αντιτύπων ενός βιβλίου σαν τον τρελό Τζακ που έγραφε την ίδια πρόταση στη Λάμψη του Κιούμπρικ. Ως το τέλος, όμως, αδυνατεί να διαλέξει μια κατεύθυνση. Η Σφαίρα είναι τελικά ένα θρίλερ ή μια σπουδή στο αισυνείδητο; Ο τολμηρός συνδυασμός πάντως θα απαιτούσε κι έναν πιο επαρκή σκηνοθέτη.

Φιλ.Κ

ΙΩΝΙΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΑΝΤΡΕΣ ΜΕ ΤΑ ΟΛΑ ΤΟΥΣ

Η πιο «αποκαλυπτική» κωμωδία της χρονιάς !

Χωρίς δουλειά. Χωρίς λεφτά. Χωρίς εσώρουχα.

ΠΑΙΖΕΤΑΙ ΣΤΟΝ «ΟΡΦΕΑ»
ΜΗΝ ΤΟ ΧΑΣΕΤΕ!

Αφιέρωμα: Βιβλία για τα στρατόπεδα συγκέντρωσης Έξι βιβλία για την προσέγγιση ενός συγκλονιστικού φαινομένου

Στους επιζώντες των στρατοπέδων συγκέντρωσης χρειάστηκε καιρός για να συνέλθουν από το τραύμα και να μπορέσουν να μιλήσουν για όσα έζησαν εκεί. Αρκετοί από αυτούς στην συνέχεια διάλεξαν να καταγράψουν την εμπειρία τους σε βιβλία. Έτσι σταδιακά εμφανίστηκαν αρκετά βιβλία στην παγκόσμια βιβλιογραφία με θέμα τα στρατόπεδα συγκέντρωσης μέσα από το βλέμμα εκείνων που επέζησαν. Το πιο γνωστό από αυτά, το «Εάν αυτό είναι ο άνθρωπος» του Ιταλού Εβραίου -χημικού στο επάγγελμα- Πρίμο Λέβι γράφηκε νωρίς, μόλις το 1947, μεταφράστηκε στο εξωτερικό δέκα χρόνια αργότερα και κυκλοφόρησε στα Ελληνικά μόλις φέτος (δεν γνωρίζω αν υπάρχει παλιότερη έκδοση) από τις εκδόσεις Άγρα (Αθήνα 1997, 250 σελίδες).

Ο Λέβι συνελήφθη στην πατρίδα του από την φασιστική Μιλίτσια του Μουσολίνι τον Δεκέμβριο του 1943 και μετά από μια σύντομη παραμονή σε ιταλικό στρατόπεδο οδηγήθηκε με 650 ακόμα Εβραίους συμπατριώτες του στο Άουσβιτς. Ελάχιστοι από αυτούς κατόρθωσαν να επιστρέψουν στην Ιταλία με το τέλος του πολέμου.

Απαραίτητη για την επιβίωση στα στρατόπεδα εκτός από την αντοχή στις σωματικές και ψυχολογικές κακουχίες, ήταν και η τύχη. Οι κρατούμενοι χαρακτηρίζονταν από ένα αύξοντα αριθμό χαραγμένο στο χέρι τους. Οι παλιότεροι από αυτούς (αυτοί δηλαδή που είχαν τα μικρότερα νούμερα) όλοι και λιγόστευναν καθώς περιοδικά στα στρατόπεδα γίνονταν οι «επιλογές» που δεν ήταν παρά ένας διαχωρισμός των φαινομενικά υγιών ατόμων, εκείνων δηλαδή που ήταν ακόμα ικανοί να δουλεύουν, και των άρρωστων ή καχεκτικών

που στέλνονταν στα κρεματόρια. Ο Λέβι περιγράφει πώς γλύτωσε από μια τέτοια επιλογή: Όλοι οι κρατούμενοι ενός θαλάμου γυμνοί πέρασαν τρέχοντας μπροστά από έναν υπαξιωματικό των ΕΣ - ΕΣ. Προσπάθησαν να φανούν ζωηροί, να τρέξουν με ζωντάνια, κρατώντας το κορμί στητό. Έτσι είχαν την ελπίδα να φανούν ακμαίοι και να επιβιώσουν. Ο ΕΣ - ΕΣ αποφάσιζε στην στιγμή και έδινε την κάρτα με το όνομά τους είτε στον βοηθό του δεξιά, που σήμαινε «επιλέχτηκε για το κρεματόριο», είτε αριστερά, που σήμαινε «ικανός για εργασία». Έτσι απλά... Μια απόφαση της στιγμής χώριζε την ζωή από τον θάνατο στα στρατόπεδα...

Ο Λέβι γλύτωσε και άλλες φορές χάρη στο γεγονός ότι -ως χημικός- είχε στελεχώσει το χημείο του εργοστασίου καουτσούκ που οι Γερμανοί προσπαθούσαν να θέσουν σε λειτουργία δίπλα από το Άουσβιτς. Ή εξαιτίας της σύμπτωσης να αρρωστήσει την κατάλληλη στιγμή και να βρεθεί: έτσι στο αναρρωτήριο όταν οι Γερμανοί εγκατέλειψαν το στρατόπεδο, οδηγώντας τους υγιείς κρατούμενους στο εσωτερικό της Γερμανίας σε μια πορεία όπου οι μισοί από αυτούς, εξαντλημένοι από τις κακουχίες ετών στο στρατόπεδο, πέθαναν.

Το «Εάν αυτό είναι ο άνθρωπος» είναι ένα χρονικό. Ο Λέβι περιγράφει τον τρόπο δουλειάς, την αναζήτηση τροφής, το ιδιότυπο χρηματιστήριο του στρατοπέδου, όπου οι τιμές των ελάχιστων «προϊόντων» που μπορούσαν να ανταλλάξουν οι κρατούμενοι ανεβοκατέβαιναν με βάση συγκυριακούς παράγοντες, όπως στα πραγμα-

Η τύχη των δεσμοφυλάκων των στρατοπέδων, μετά την απελευθέρωση, Λι Μίλερ 1945.

ικά χρηματιστήρια. Το βιβλίο είναι βαρύ και ποτεινό. Διαβάζοντάς το ο αναγνώστης αιθάνεται διαρκώς σα να δέχεται μια γροθιά το στομάχι. Τέλος περιλαμβάνει ένα καλό επίμετρο, με τις απαντήσεις του συγγραφέα στις ερωτήσεις που συνήθως του έκαναν για το Άουσβιτς και μια συνέντευξή του στον Φίλιπ Ροθ.

Ο Λέβι έχει γράψει ένα ακόμα βιβλίο σχετικό με την εμπειρία του στο Άουσβιτς, την «Ανακωχή» που είναι η χρονική συνέχεια του Εάν αυτό... Στην «Ανακωχή» περιγράφει την μακρά πορεία του από την στιγμή που οι Γερμανοί εκταλεύπουν το Άουσβιτς, καθώς υποχωρούν προς τους Ρώσους στρατιώτες, ως την ημέρα του καταφέρνει να πατήσει ξανά το πόδι του στο σπίτι του στο Τορίνο. Αν και κανείς θα φαταζόταν ότι με την αποχώρηση των Γερμανών α μαρτύρια τέλειωσαν, στην πραγματικότητα τολλοί ακόμα κρατούμενοι πέθαναν από τις πρώτες στο πρώτο διάστημα της ελευθερίας ους -τι πικρός θάνατος!- και άλλοι πελαγοδρόμησαν μέσα στην διαλυμένη από τον πόλεμο Ευώπη μέχρι να φτάσουν στην πατρίδα τους. Η Ονοσεια του Λέβι δέκα ολόκληρους μήνες.

Πάντως η «Ανακωχή», συγκριτικά με το Εάν αυτό... είναι ένα βιβλίο πιο ανάλαφρο, σε πολλά τημεία του ακόμα και διασκεδαστικό. Στο κάτω ίτω της γραφής ο συγγραφέας είναι πια ελεύθερος. Στα ελληνικά κυκλοφορεί από τις εκδόσεις έλας (με ένα μάλλον κακό εξώφυλλο).

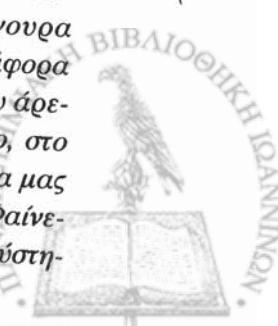
Ο Ιάκωβος Καμπανέλλης κατόρθωσε και αυτός να γρούσει ζωντανός από ένα άλλο στρατόπεδο συγκέντρωσης, το Μαουτχάουζεν, και εξιστούει ότι έζησε εκεί στο ομώνυμο βιβλίο του που έχει κάνει αλλεπάλληλες εκδόσεις στην Ελλάδα σήμερα κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Κέδρος η 7η έκδοση, Αθήνα 1995, 355 σελίδες). Όπως ο Λέβι έτοι και ο Καμπανέλλης προσπαθεί να μπάι τον αναγνώστη στην ψυχολογία του κρατούντος στα στρατόπεδα και σε αυτό που ο κρανύμενος βλέπει σαν μοναδικό τρόπο σωτηρίας: α μη αναρωτιέται το «γιατί», γιατί αυτό θα τον κοτώσει ψυχολογικά και σωματικά. Να ένα χακτηριστικό απόσπασμα:

Σκεφτόμασταν συνέχεια με το «γιατί». Γιατί να πλεύω έτοι; Γιατί να με δέρνουν έτοι; Γιατί να

με ταιζουν έτοι; Γιατί να με ορίζουν έτοι; Κατάλαβες; Αν σου χει κολλήσει αυτό το γιατί πιάσε το, καρυδώσε το και οιξ' το στον καμπινέ, αλλιώς θα σε καρυδώσει αυτό... Κατάλαβέ το. Αρχισε να βάζεις την κρούστα γύρω στο μυαλό σου, πρέπει να τρελαθείς λιγάκι, πρέπει να εναρμονιστείς.

Πρέπει κανείς να «τρελαθεί λιγάκι» γιατί αν προσπαθήσει να εξηγήσει με την λογική όσα γίνονται γύρω θα συντριβεί ψυχολογικά, δε θα αντέξει. Να ένα άλλο χαρακτηριστικό απόσπασμα.

Που πάει το συνεργείο μας απόψε; Μπορεί και να μην μας πηγαίνουν για δουλειά. Μπορεί να μας πηγαίνουν εκδρομή. Ο Γιοζέφ Μπαλίνα έλεγε ότις πως όλοι οι Ες - Ες είναι τρελοί. Το πιο πιθανό λοιπόν είναι να μας πηγαίνουν εκδρομή, συνδυασμένη με ένα μάθημα φυσικής ιστορίας. Ο Ες - Ες υπαξιωματικός που περπατά πλάι μας με το χέρι στην τοέπη, φαίνεται πολύ σοβαρός και μορφωμένος νέος. Φοράει γναλιά και δεν μιλάει καθόλου. Όποιος δεν μιλάει σκέφτεται. Σίγουρα σκέφτεται αυτά που έχει να πει για τα διάφορα φυτά. Είμαι ενθουσιασμένος γιατί πάντα μου άρεσε η Φυσική Ιστορία, από παιδί. Στην Νάξο, στο Δημοτικό, ο δάσκαλος όλη τη Φυσική Ιστορία μας την δίδασκε στα χωράφια και στα λιβάδια. Φαίνεται πως και οι Ες - Ες ακολουθούν το ίδιο σύστημα.

ΒΙΒΛΙΟ

μα. Είναι βέβαια δύσκολο να παραδεχτεί κανείς ότι πήραν αυτή την μέθοδο από το Δημοτικό Σχολείο της Νάξου. Μάλλον πρόκειται περί συμπτώσεως. Το μόνο που δεν ξέρω είναι αν οι Ες - Ες βαθμολογούν και αυτοί με το «δέκα!» Πρέπει να φωτήσω τον Γιοζέφ Μπαλίνα. Αν και μου φάνηκε λίγο τρελούτσικος και αυτός και η θεωρία του «κάνε μια χρούστα τρέλας γύρω στο μυαλό». Πώς δηλαδή; Πού να την βρω την τρέλα;

Ο Ερείκος Σεβίλλιας γεννήθηκε στην Αθήνα το 1901. Πολέμησε στην Μικρά Ασία και στον ελληνο - ιταλικό πόλεμο. Συνελήφθη όπως και οι

Γιαννιώτες Εβραίοι για να οδηγηθεί στο Άουσβιτς στις 24 Μαρτίου 1944, πέρασε και από το Μπρεσλάου και επέζησε, χάρη και αυτός σε μερικά παιχνίδια της τύχης. Σε ένα από αυτά, οι Ες - Ες χωρίζουν και πάλι τους χρατούμενους ενός θαλάμους σε ζωντανούς και στους μελλοθάνατους. Ο Σεβίλλιας μπαίνει δεξιά, στους μελλοθάνατους. Τότε ένας Ες - Ες που ακολουθεί πέφτει πάνω του και του δίνει βρίζοντάς τον μια σκουντιά που τον στέλνει στην άλλη πλευρά, στην γραμμή των ζωντανών, χωρίς κανείς να ασχοληθεί άλλο μαζί του! Την εμπειρία του καταγράφει

στο βιβλίο «Αθήνα - Άουσβιτς» με γλώσσα απλ και ζωντανή. (Εστία, 1995, 150 σελίδες).

Δεν χρειάζεται να αναφερθώ με πολλές λεπτο μέρειες στο βιβλίο της Ευτυχίας Ναχμάν «Γιάν νενα, ταξίδι στο παρελθόν» (εκδόσεις Τάλος 1996, 230 σελίδες) μια που αυτό παρουσιάστηκε πρόσφατα σε εκδήλωση. Εκεί καταγράφεται ένο διαφορετικό χρονικό, αφού η οικογένεια της Ναχμάν διέφυγε από τα Γιάννενα στην Αθήνα λίγο πριν την μαζική σύλληψη των Εβραίων και κατόρθωσε να κρυφτεί εκεί ως το τέλος του πο λέμουν. Συγκλονιστικό το επίμετρο με συνεντεύξεις και μαρτυρίες από ντόπιους επιζώντες των στρατοπέδων.

Αφησα για τελευταίο ένα βιβλίο πολύ αλλιώτικο από τα παραπάνω. Η ύπαρξη του, αν και εκ πρώτης όψεως αποτελεί παραδοξότητα, είναι ωστόσο ολότελα δικαιολογημένη. Από τις εκδόσεις Γνώση έχει κυκλοφορήσει το άλλο Άουσβιτς, «Το Άουσβιτς με τα μάτια των Ες - Ες». Σε αυτό περιλαμβάνονται οι απολογίες που έδωσαν στους συμμάχους μετά το τέλος του πολέμου ο Ρούντοφ Ος, διοικητής του Άουσβιτς και το η μερολόγιο του Γιόχαν Κρέμερ, γιατρού του στρατοπέδου.

Μου είναι δύσκολο να γράψω για αυτό το βιβλίο. Και τώρα ακόμα που με αφορμή αυτό το άρθρο το ξεφυλλίζω ξανά, δύο χρόνια μετά την πρώτη ανάγνωση, ανατριχιάζω. Τι περιμένει κανείς να διαβάσει από τους δύο διαχειριστές του θανάτου εκατομμυρίων ανθρώπων; «Στην οικογένειά μου δεν έλειπε τίποτα στο Άουσβιτς. Η γυναίκα μου είχε τον μικρό λουλουδένιο της παράδεισο» γράφει ο Ος, σαν να διοικούσε ξενοδοχείο! Και αλλού: «Θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι εγώ προσωπικά δεν ένιωθα το παραμικρό μήσος για τους Εβραίους». Θαρρείς και δεν ήταν ο διοικητής του στρατοπέδου για τέσσερα χρόνια!

Η περάντωση του γιατρού Κρέμερ είναι εξίσου συγκλονιστική. Ως γιατρός είχε άμεση εποπτεία και ευθύνη των «επιλογών» και των θανάτων. Ο θάνατος πρέπει να είχε στοιχειώσει το είναι του. Τι θεωρεί όμως σημαντικό να καταγράψει στο η μερολόγιο του; «19.10.42. Μετέβην εις Κατοβίτσε μετά του υπολοχαγού Β. και της κας Ος δια την αγοράν επωμίδων δια το επανωφόριόν μου

όλων των εποχών...» Άλλού: «13.1.43 Εις την υπηρεσία δημόσιας υγείας ο Γκίλκερ μου ενεπιστεύθη ότι ο Φ. είχεν υπεραμυνθεί της υποθέσεώς μου παρά τη τοπική υπηρεσία δια την πλήρωσιν της έδρας της κληρονομικής βιολογίας, αλλά δεν περιελαμβανόμουν εις τον κατάλογον... Έπεισα θύμα της αγνότητος της πίστεώς μου εις επιστημονικά ιδεώδη... Πού θα μας οδηγήσει αυτό κατά τον εικοστόν αιώνα;... Θα αποθάνω ως θύμα της επιστήμης και φανατικός οπαδός της αλήθειας». Τρέλα... Ο Κρέμερ αναρωτιέται πού θα οδηγήσει την κοινωνία στον εικοστό αιώνα η μη αναγνώρισή του και όχι η υλοποίηση της παρανοϊκής εντολής του Χίτλερ για την οποία ο ίδιος (ο Κρέμερ) φροντίζει... Τι μπορεί να πει κανείς;

Ακριβώς για αυτό είναι εξαιρετικά χρήσιμη η ανάγνωση του «Άουσβιτς με τα μάτια των Ες - Ες». Ο αναγνώστης θα πάρει μια ιδέα του πώς κάτω από ειδικές συνθήκες ο ανθρώπινος νους μπορεί να αποδεχτεί ως φυσιολογικά σχεδόν τα πάντα και να υπακούσει σε διαταγές εγκληματικές.

Θεωρώ ότι, όσα χρόνια και αν περνούν από την εποχή του Άουσβιτς και του Μπιρκενάου, οι αναμνήσεις των επιζώντων είναι πάντα επίκαιρες. Ο Λέβι θεώρησε σε όλη του τη ζωή καθήκον του να μιλήσει στις νεώτερες γενιές για το Άουσβιτς και τα αίτια που το δημιούργησαν άλλα και τον κίνδυνο τα στρατόπεδα να ξαναστηθούν, όσο και αν μακρινά και αν φαίνονται, αν οι νεοφασίστες αντιμετωπίσθούν και πάλι όπως αντιμετωπίστηκαν το '30. Γιατί ίς μην ξεχνάμε, ότι και ο Χίτλερ όταν έκανε το πρώτο ου κίνημα στην μπυραρία

της Βαυαρίας ή όταν έντυνε τους νέους με στολές και τους έβαζε να παρελαύνουν στους δρόμους του Βερολίνου φαινόταν ακόμα ακίνδυνος και γραφικός. Μερικά χρόνια μετά είχε καταφέρει να κηδεμονεύσει ένα λαό, να κάψει την Ευρώπη και να πετύχει την εξόντωση ολόκληρων εθνών με βάση φυλετικά χαρακτηριστικά.

N.A.

ΤΟ ΑΟΥΣΒΙΤΣ ΜΕ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΩΝ SS

Τρεις μαρτυρίες τών

ΡΟΥΤΙΛΙΦ ΦΡΑΝΤΣ ΟΣ

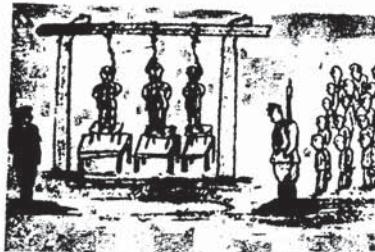
(διανοητής στρατιώτης του "Α-σβίτς")

ΠΕΡΙ ΜΠΡΟΑΝΤ

(επικέρπιος τον πολιτισμό της γερμανικής)

ΠΟΧΑΝ ΗΛΟΥΑ ΚΡΕΜΕΡ

(γραφείο των πρεσβυτερίων του "Α-σβίτς")

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΓΟΣΗ - ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ, 3

Το σπίτι του Ος στο Άουσβιτς,
όπως είναι σήμερα

Περιοδικά ενός μετέωρου κόσμου

Τρία περιοδικά που αρνούνται να αποδεχθούν ότι το τέλος του κόσμου θα ταυτιστεί με τη βλακεία και την πλαδαρή σκέψη· και επι-

μένουν να τυπώνουν στις χάρτινες σάρκες τους προτάσεις επιβίωσης από ανθρώπους ωραίους. Να ξεκινήσουμε από τη Βαβέλ που ξεπέρασε τα' 180 τεύχη και δείχνει υγής και εύχαρης. Βρίσκουμε στα κόμικς της τις συνήθεις δυνάμεις *Altan*, *Edika*, *Mattioli*, *Konig*, *Bouq* καθώς και τον σταθερό Λέανδρο της ημεδαπής ενώ πολύ ενδιαφέροντα είναι το κείμενο του Θανάση Μουτσόπουλου που παρουσιάζει μια σειρά νέων ζωγράφων, του Αγγελου Φραντζή για το ανερχόμενο (κι ελαφρώς της μοδός) ασιατικό σινεμά και η συνέντευξη του *Kaz*. Μην συνεχίσω, θα τα δείτε μόνοι σας, καλά κόμικς και πολλές ειδήσεις, ένα ανοιχτό παράθυρο στον κόσμο από ένα από τα καλύτερα περιοδικά της Ευρώπης.

Τεύχος έβγαλε και το Παρά Πέντε, το άλλο καλό περιοδικό κόμικς που διαθέτει η χώρα. Έχει νέο τίτλο Χιούμορ Παρά Πέντε κι αποτελεί τεύχος 0

μιας νέας προσπάθειας, μιας "αρχής και συνέχειας μαζί", από τον αεικίνητο Γιώργο Μπαζίνα που 14 χρόνια τώρα προσπαθεί να μας κάνει να γελάσουμε. Πολλά α-

στεία κείμενα, μία συνολική παρουσίαση των ανέκδοτων που γράφτηκαν για τον Κλίντον και τη Μόνικα (ελαφρώς έως πολύ σεξιστικά) και μια επίμονη, σατιρική, αντεξουσιαστική

ματιά σ' έναν κόσμο που αντον πάρεις σοβαρά θα μελαγχολήσεις χειρότερα κι απ' την αοιδό Γαρμπή. Προσέξτε την εικαστική δύναμη στο κόμικς του Δημήτρη Βιτάλη και χαρείτε με την είδηση επανέκδοσης του Απαγορευμένου Πλανήτη.

Πολλές λέξεις ήδη και δεν προλαβαίνω να πω για το Οξύ, το περιοδικό ενός "μετέρωφου κόσμου" αλλά και μιας εντυπωσιακής αισθητικής. Όχι άδικα μέσα στα δέκα πιο ενδιαφέροντα, γραφιστικά, περιοδικά

σύμφωνα με το I.D. Πιο ήπιο στα τελευταία του τεύχη αλλά και πιο ανοιχτό στη θεματολογία του πέραν βέβαια των εμμονών στην εναλλακτική μουσική σκηνή, καταφέρνει να γίνεται ανάγκη σ' όσους αρνούνται να συμβιβαστούν με το γναλιμένο τύποτα του λάιφ στάιλ.

Φιλ.Κ.

επιμέλεια Γιώργος Κοκκώνης

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ηπειρωτικό Ωδείο

Συνέντευξη με την κ. Ασπασία Κωνσταντοπούλου-Ζέρβα

Μικρόπολις: Επειδή γνωρίζουμε πως το ωδείο σας είναι από τα πιο παλιά στα Γιάννενα θα θέλαμε να ξεκινήσουμε την κουβέντα μας με μια μικρή ιστορική αναδρομή. Πότε ιδρύθηκε το ωδείο σας και πως ήταν η κατάσταση στο χώρο της κλασικής μουσικής στην πόλη τότε;

Ασπασία Ζέρβα: Ξεκινήσαμε το 1977. Αν δεν με απατά η μνήμη, ξεκινήσαμε με μια άδεια παραρτήματος του Παλλάδιου ωδείου των Αθηνών. Η συνεργασία με το Παλλάδιο ωδείο ήταν επιβεβλημένη εκείνη την εποχή, αφού δεν προλαβαίναμε να πάρουμε άδεια λειτουργίας ενός αυτόνομου γιαννιώτικου ωδείου. Από την άλλη η ιδέα του παραρτήματος δεν μας φάνηκε κακή, μιας και τις τύχες του Παλλάδιου όριζε τότε ο Κ. Κυδωνιάτης, μια πολύ φωτεινή φυσιογνωμία στα μουσικά δεδομένα της χώρας, με τον οποίον είχαμε ήδη σχέσεις από παλιά. Ξεκίνησε λοιπόν η λειτουργία του παραρτήματος με διευθυντή τον κ. Μποζίκη που δίδασκε θεωρητικά, εμένα που ανέλαβα την σχολή των πιάνου και τον κ. Μπαϊρακτάρη στην σχολή της κιθάρας. Μετά τις πρώτες εξετάσεις και αφού προέκυψαν κάποιες διαφωνίες απεχώρησε ο κ. Μποζίκης, ενώ η θέση που χήρεψε δόθηκε τελικά σε μένα, που συνέχισα μαζί με τον κ. Μπαϊρακτάρη.

Ποια ήταν η κατάσταση στα Γιάννενα εκείνη την εποχή;

Στα Γιάννενα δεν υπήρχε τότε τίποτα. Στην πραγματικότητα εγώ ήρθα στην πόλη εγκαταλείποντας την διεθνή μου καριέρα και την επαγγελματική μου απασχόληση που είχα στο ζαδιόφωνο και την τηλεόραση της τότε ΥΕΝΕΔ, μετά από πρόσκληση του δημάρχου Μπένγκα, με σκοπό να οργανώσω ένα ωδείο που θα ανήκε στον Δήμο. Τελικά, μετά από πολλά προβλήματα οικονομικής φύσης, βγήκε γύρω στα 1982 με προσωπικές μου ενέργειες άδεια λειτουργίας του Δημοτικού ωδείου, με το οποίο συγχωνεύτηκε το παράρτημα του Παλλάδιου, και εγώ διετέλεσα διευθύντριά του μέχρι την στιγμή που αντικαταστάθηκα λίγο αργότερα από τον Μέτσιο παράνομα και μάλιστα χωρίς ούτε καν να ειδοποιηθώ. Εκείνη λοιπόν την εποχή αναλαμβάνω την ίδρυση του Ηπειρωτικού Ωδείου, υπό την αιγίδα του Συλλόγου "Τσακάλωφ" που λειτουργούσε ήδη από το 1980.

Πριν από τα ωδεία αυτά, που μάθαινε κανείς μουσική;

Η κ. Ασπασία Ζέρβα

Ο μόνος χώρος ήταν τότε η Φιλαρμονική, στην οποία όμως δινόταν μια γενική μόρφωση και διδάσκονταν κάποια όργανα για τις ανάγκες της μπάντας. Στα πρώτα μου χρόνια και πριν φύγω από τα Γιάννενα δίδασκαν εκεί ο Παραλίκης και η Μέντζιου.

Γεννηθήκατε στα Γιάννενα;

Ναι. Οι γονείς μου έπαιζαν πολλά όργανα κι έτσι δεν είναι τυχαίο που ασχολήθηκα με την μουσική. Παράλληλα ασχολήθηκα με τον χορό και το θέατρο, παίζοντας στον μόνο φορέα πολιτιστικών εκδηλώσεων τότε, την 8η Μεραρχία. Την εποχή αυτή είχαμε οργανώσει επίσης χορωδία και μικρά σύνολα στην τοπική ΥΕΝΕΔ. Στα δεκαοκτώ μου παντρεύτηκα και έφυγα για το Κάιρο, όπου και τελειοποίησα τις μουσικές μου σπουδές με μεγάλους την εποχή εκείνη δασκάλους.

Σήμερα πόσοι είναι οι καθηγητές στο Η.Ω. και πόσα τμήματα λειτουργούν;

Στο ωδείο μας εργάζονται 45 καθηγητές και λειτουργούν όλες οι τάξεις των οργάνων (πνευστών, εγχόρδων και κρουστών) και των θεωρητικών.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Τι θέση έχουν στο ωδείο σας η παραδοσιακή και η λαϊκή μουσική;

Ισότιμη με τα άλλα τμήματα. Καλύπτουμε όλα τα όργανα ενώ παράλληλα λειτουργούν και ανάλογες ορχήστρες.

Φαντάζουμε πως πολλοί εκ των 45 καθηγητών δεν μένουν μόνιμα εδώ, παρά έρχονται κάποιες φορές το μήνα, όπως συμβαίνει κι αλλού.

Αυτό γινόταν μέχρι πρόσφατα. Σήμερα όμως έχουμε διπλωματούχους ντόπιους μουσικούς σ' όλα τα τμήματα και είμαστε πια αυτάρκεις σχεδόν κατά 95%. Παράλληλα υπάρχει εδώ και δέκα χρόνια μια σύνδεση με την Ολλανδία (Ρότερνταμ, Χάγη) και την Αγγλία (Λονδίνο). Το Η.Ω. αντιπροσωπεύει τα παραπάνω μουσικά ιδρύματα έχοντας την δυνατότητα κατόπιν συνεργασίας, και δίχως δηλαδή να υπάρχει η υποχρέωση παρακολούθησης μαθημάτων στις χώρες αυτές να παρέχει τίτλους σπουδών των ιδρυμάτων αυτών στα Ιωάννινα. Άλλωστε ο πρώτος τίτλος (δίπλωμα μαέστρου) που έδωσε η Βασιλική Ακαδημία της Χάγης εκτός Ολλανδίας αφορούσε τον δικό μας διευθυντή ορχήστρας Γ. Χλίτσιο, κατόπιν εξετάσεων που έγιναν εδώ στα Ιωάννινα το '94.

Πως αντιμετωπίζετε το πρόβλημα των παιδιών των μεγάλων τάξεων, που συχνά εγκαταλείπουν την πόλη για σπουδές είτε στο κέντρο είτε στο εξωτερικό;

Αυτό κατά την γνώμη μου απορρέει από ένα κόμπτλεξ που έχουν οι γιαννιώτες και γενικότερα ίσως οι επαρχιώτες οι οποίοι πιστεύουν πως κάποιο Χ ωδείο της Αθήνας, ή δεν ξέρω που αλλού, επειδή είναι πιο επώνυμο μπορεί να τους προσφέρει περισσότερα πράγματα. Πάντως όσοι από τους δικούς μας μαθητές έκαναν αυτό το σφάλμα καταστράφηκαν ατυχώς. Δηλαδή πήγαν να βρουν στην Αθήνα κάποιον επώνυμο καθηγητή και ή δεν φτάσανε ή πολλαπλασιάσανε κατά πολύ τα χρόνια σπουδών χωρίς να πετύχουν τίποτα το ιδιαίτερο, και εν ολίγοις χτύπησαν το κεφάλι τους. Δεν μπορεί κανένας δικός μάς μαθητής να βρει δρόμο επαγγελματικής καταξίωσης καλύτερο απ' αυτόν που έχει ανοίξει ο "Τσακάλωφ".

Κάνοντας ωστόσο σπουδές σε κέντρα του εξωτερικού μπορεί κανένας να βρει ερεθίσματα και εμπειρίες που εδώ θα ήταν αδύνατο να γνωρίσει.

Θα συμφωνήσω με την άποψή σας. Άλλωστε κι εγώ τον μικρό μου τον γιο τον έστειλα στο Λονδίνο αφού πρώτα τέλειωσε τις βασικές μουσικές σπουδές του εδώ. Κατ' αρχήν στο Λονδίνο είναι

τόσα πολλά τα ερεθίσματα και οι υψηλών προδιαγραφών συναυλίες που μπορεί και πρέπει να παρακολουθήσει ένας μουσικός για τις οποίες χρειάζεται παραμονή τουλάχιστον ενός χρόνου αν θέλει να λέγεται πραγματικός μουσικός.

Εφόσον πάντως λέτε πως τα περισσότερα παιδιά μένουν σε σας, πως βλέπετε το μέλλον της "Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων Τσακάλωφ";

Η ΣΟΝΤ, αν και θα συνεχίσει το έργο της, έχει εξελιχθεί στην Ηπειρωτική Συμφωνική Όπερα (ΗΠΣΟ) η οποία στελεχώνεται πλέον από ενήλικες επαγγελματίες μουσικούς, οι οποίοι αμειβονται. Συνεργασίες των δύο συνόλων και δανεισμοί μουσικών βεβαίως δεν αποκλείονται.

Υπάρχουν δηλαδή οι προδιαγραφές για το ανέβασμα μιας όπερας;

Βεβαίως. Άλλωστε ανεβάσαμε την πρώτη όπερα πέρσι στην Νικόπολη. Η "Σέρβα Παντρόνα" ανέβηκε το περασμένο καλοκαίρι, δηλαδή πολύ πριν την Λυρική Σκηνή η οποία ψάχνει να δει τι κάνει ο "Τσακάλωφ" για να πάει πίσω από μας. Μπορεί να σας φαίνεται λίγο υπερβολικό, αλλά θα κρίνετε από την συνέχεια. Δυστυχώς αυτοί οι μεγάλοι οργανισμοί, αν και έχουν στη διάθεσή τους σπουδαίους μουσικούς, σκοντάφτουν πάντα στα γραφειοκρατικά τους γρανάζια. Εμείς αντιθέτως παίρνουμε τις αποφάσεις σε μια νύχτα.

Πως χρηματοδοτούνται οι μεγάλες αυτές εκδηλώσεις σας; Ο καθένας γνωρίζει το μεγάλο κόστος μιας παραγωγής όπερας.

Εμείς δεν καταχρόμαστε τον γιαννιώτη φορολογούμενο, είμαστε υγιής οργανισμός και γι αυτό είμαστε υπερήφανοι.

Οπότε ποιος καλύπτει το οικονομικό τελικά;

Εγώ. Εγώ είμαι ο βασικός χρηματοδότης, χωρίς βέβαια να αρνούμαστε οποιαδήποτε βοήθεια και χορηγία. Άλλωστε πιστεύω πως δικαιούμαστε πλέον και ιρατικής χορήγησης, κυρίως λόγω του έργου που έχουμε επιτελέσει. Ζητούμε επιτέλους ίση μεταχείριση με όλους. Πάντως για να διευκρινίσουμε και κάτι, οι εκδηλώσεις μας στηρίζονται κυρίως σε προσωπική εργασία ενός πυρήνα περιπου δέκα ανθρώπων, οι οποίοι επωμίζονται κάθε είδους λεπτομέρεια για το στήσιμό μιας εκδήλωσης.

Πείτε μας δύο λόγια για την ανέγερση της "Ηπειρωτικής Όπερας" που απ' ότι μαθαίνουμε έχετε αναλάβει.

Σ' έναν χώρο δίπλα από τον παραλίμνιο περιφερειακό τον οποίο αγοράσαμε από το Δημόσιο,

ροτιθέμεθα να κατασκευάσουμε ένα πολιτιστικό έντρο το οποίο θα λειτουργεί σαν Όπερα.

Δηλαδή μιλάμε για ένα πολύ μεγάλο έργο για το τοίο σύγουρα απαιτείται μεγάλη χρηματοδότηση. οιος θα το αναλάβει;

Κοιτάξτε να δείτε. Εδώ και χρόνια μονάχως υπόχουν κάποια κέντρα παραπληροφόρησης των θηγών που εμποδίζουν την κάθε είδους πολιτική δημιουργία στην επαρχία διατηρώντας το τεράστιο αυτό για την πρωτεύουσα, την συμπλωμάτουσα, και την Πάτρα. Αντιθέτως στα Γιάννενα υπάρχουνται κάποιοι του κέντρου μόνο και μόνο για εξασφαλίσουν έναν δεύτερο μισθό χωρίς να διαφέρονται για την πολιτιστική αναβάθμιση περιοχής μας. Εμείς μόνοι μας έχουμε επιλέξεις κάποιες λύσεις για την οικονομική στήριξη του γιου. Στα εγκαίνια της θεμελίωσης θα καλέσουμε βέβαια όλες τις αρχές. Τώρα αν αυτοί θελήσουν να βοηθήσουν, είναι δικό τους θέμα. Με αρμή τα εγκαίνια αυτά ετοιμάζουμε και θα πανσιάσουμε στον "Φρόντζο" την Τραβιάτα του ρυτι. Θέλουμε μ' αυτόν τον τρόπο να τονίσουμε όλον τον κόσμο την τεράστια σημασία που έχει μας η Ηπειρωτική Όπερα και στην οποία θα ξοχει χώρος και θέσεις για όλους τους ντόπιους μουσικούς, χωρίς η εργασία τους στο α' ή β' ένο να θέτει περιορισμό.

Ιοια είναι η σχέση του Η.Ω. με τα υπόλοιπα ωρη της πόλης;

Εμείς προσπαθούμε πάντα να έχουμε τις καλύτερες σχέσεις με τα άλλα ωδεία. Ανακοινούμε συνεχώς τα σεμινάρια μας, τους καλούαλλά βλέπω πως δεν υπάρχει ανταπόκριση.

Πάρχει άραγε ένας πρακτικός τρόπος που θα ισχαγει τις σχέσεις μεταξύ των ωδείων; Κοινά σεμιναρια για παράδειγμα;

Ασφαλώς. Κοινά σεμινάρια, κοινοί εξεταστές, ως ώστε να μην ξοδεύονται άσκοπα χρήματα, μετοχή στην συμφωνική ορχήστρα. Θέλει κάποιος να διευθύνει για παράδειγμα την ορχήστρα. Όλα αυτά τα έχουμε κατά καιρούς προτεί-

τε το Δημοτικό Ωδείο ποια είναι η σχέση σας; Εγώ όπως μας είπατε εκδιωχθήκατε, θα θέλατε να θέλθετε;

Εν έχω πρόβλημα με το Δ.Ω. Είναι δυνατόν μάνα δύο στραβό κι αν της βγει το παιδί της έλει το κακό του; Αυτή είναι η σχέση μου. Άλλες δεν κρύβω πως έκανα αιτήσεις για την θέση διευθυντή έκτοτε πάρα πολλές φορές και

εισέπραττα πάντοτε χαστούκια.

Ποια γνώμη έχετε για την παρουσία του Πνευματικού Κέντρου στην πόλη, μια και η Όπερα που ετοιμάζετε θα καλύπτει κάποιες ανάλογες πολιτικές ανάγκες;

Το Π.Κ. για μένα είναι μια μεγάλη πληγή. Επειδή λειτουργεί άνισα και αθέμιτα απέναντι σ' όλους τους πολιτιστικούς φορείς, ενώ συγχρόνως, αν και έχει εξασφαλισμένη την κτιριακή υποδομή, παρουσιάζει μονάχως παθητικό που επιβαρύνει τον κάθε γιαννιώτη φορολογούμενο. Σίγουρα πρέπει να συνεχίσει να λειτουργεί, δύμας τα δύσα ακούγονται περί κοινωνικού έργου και το ότι ο πολιτισμός δεν αφήνει κέρδος τα θεωρώ παραμύθια της Χαλιμάς. Αρκετά νομίζω τους έχει ανεχτεί ο κόσμος, μια μικρή σπίθα χρειάζεται για να καταλήξει όλη αυτή η υπόθεση στον εισαγγελέα. Θέλουμε να συνεχίσει να λειτουργεί το Δ.Ω.; Ας είναι δωρεάν για όλους, αφού πληρώνουμε το παθητικό του, ή γιατί να πληρώνουμε τα ταξίδια του φολκλορικού τμήματος του Δήμου όταν υπάρχουν τόσα και τόσα άλλα στην πόλη πιο αξιόλογα και που δεν επιβαρύνουν κανέναν μας οικονομικά;

Πάντως την συνολική ευθύνη για όλα αυτά φαίνεται να την έχει η Δημοτική αρχή και άρα αυτή εγκαλείται.

Κοιτάξτε με την παρούσα Δημοτική αρχή είχαμε μία μεγάλη πρόσδοτο και μια καλή σχέση με τον κ. Γκλίναβο. Καταρχήν μας δόθηκε η αίθουσα "Πυρσινέλλα" στην οποία ήταν απαγορευμένο να πατήσουμε το πόδι μας. Επίσης μας ανατέθηκαν και δυο-τρεις εκδηλώσεις του Δήμου.

Αυτό όμως δεν αποτελεί πρόσδοτο αφού και πάλι έγινε μόνο για σας, πιθανά λόγω των καλών σχέσεων που είχατε όπως λέτε με τον Δήμαρχο.

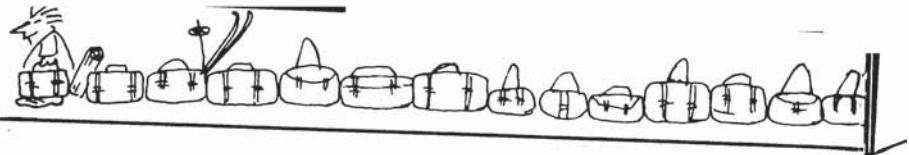
Δεν νομίζουμε πως εμείς μπορούμε να μπούμε σε μια ζυγαριά με τους υπόλοιπους. Ανάλογα με το έργο του καθενός πρέπει να υπάρχει και η αντίστοιχη μείωση του κόστους εξόδων της αίθουσας.

**Ευχαριστούμε για την συνέντευξη.
Και εγώ σας ευχαριστώ.**

Η παρούσα ανήκει στην σειρά συνέντευξεων με καλλιτεχνικούς διευθυντές ωδείων της πόλης που συνεχίζεται σε επόμενο τεύχος με τον καλλιτεχνικό διευθυντή του Ωδείου Φ. Νάκας

Τη συνέντευξη πήραν ο Γ.Κ. και ο Ν.Α.

από τον Δ. Βρούνη

Πώς η αρχαία Κασσιώπη δεν έγινε παραδοσιακός οικισμός

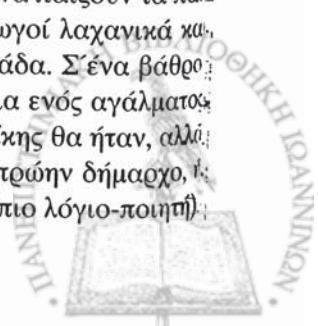
Η αρχαία Κασσιώπη βρίσκεται σχεδόν 100 χλμ μακριά από τα Γιάννενα, αλλά μην τη χάσετε όσο είναι άνοιξη. Θα είναι στο δρόμο σας όταν θα αρχίσετε να πηγαίνετε μπάνια στη Λευκάδα ή στη Καστροσυκιά, αλλά θα είναι αργά πια. Στους αρχαίους χώρους η αρχαιολογική σκαπάνη όπως λένε έχει ξεριζώσει τα δέντρα, και γίνονται το καλοκαίρι όλοι το ίδιο, ένα σωρό πυρωμένες πέτρες ανάμεσα σε ξερά χορτάρια, που το διαβαίνεις αποχαυνωμένος, παρακαλώντας να τελειώσει γρήγορα το μαρτύριο. Άντε το πολύ να κάτσεις λιγάκι κάτω από έναν ίσκιο αν βρεθεί, για να χαζέψεις τους ξένους με το βιβλίο τους που μελετούν το παραμικρό τοιχάκι μέχρι τελικής ηλίασης. Εκεί σκέφτομαι τους αρχαίους μας προγό-

νους που πότισαν τα χώματα αυτά (μα πού χύμα;) με αρκετό αίμα και μπόλικο ιδρώτα. Να αίμα και ιδρώτας, αυτό είναι: η φαντασία μοδεν μπορεί τότε να αναπαραστήσει τίποτε άλλα παρά ξαπλωμένα κοιμισμένα κορμιά, βαριά στημένους φρουρούς με ασήκωτες ασπίδες, καμύγες να ζουζουνίζουν πάνω από τα υπολείμματα της μεσημεριανής θυσίας στο διπλανό νούσο.

Ενώ η Κασσιώπη τώρα είναι ακόμα ζωντανή, έτσι πράσινη και ολάνθιστη που τη βρίσκουμε μετά από ένα γλυκό πεντάλεπτο περπάτημα στάναμεσα στα πεύκα.

Κτήρια δε θα δείτε πολλά, αν και είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον εκείνο στο οποίο διέμεναν οι εκπρόσωποι των διαμερισμάτων του μικρού εκείνου κράτους όταν είχαν διαβουλεύσει. Σώζεται όμως πολύ καλά κάτι που τελικά δεν τι βρίσκουμε συχνά: η διάταξη της πόλης, το σουλούπι της, δηλαδή το πνεύμα της. Η Κασσιώπη είναι σαν ένα μπαλκόνι: τα σπίτια ήταν χτισμένα στις πλαγιές του βουνού του Ζάλογγο (το μνημείο στις Σουλιώτισσες φαίνεται λίγο πιο ψηλά), με γεωμετρική "δημοκρατική" ρυμοτομία (τέσσερα ίσα τετράγωνα οικόπεδα σε κάθε οικοδομικό τετράγωνο). Έτσι ο οικισμός έχει τη πολύ χαρακτηριστική μορφή ένος αμφιθεάτρου ή μιας Βουλής, με τους δρόμους να κατεβαίνουν όλοι προς την πλατεία που δεσπόζει πάνω από έναν γκρεμό και κοιτάει νότια προς την πεδιάδα της Πρέβεζας, ανάμεσα στον Αμβρακικό Κόλπο και το Ιόνιο Πέλαγος. Εξασφαλίζεται έτσι η πρόσβαση όλων στο φώς και στη ζέση στην ήλιου, στη θέα του κάμπου και της θάλασσας, στο θέαμα και στις φωνές της αγοράς. Η πολεοδομία εδώ κουβαλάει αξίες και νοήματα.

Η αγορά μικρή, ίσα-ίσα για να παιζουν τα παιδιά και να πουλάνε οι παραγωγοί λαχανικά και κοτόπουλα δυο φορές τη βδομάδα. Σένα βάθροι οι πατημασιές από τα δυο πόδια ενός αγάλματος (κάποιος Ήρακλής ή ολυμπιονίκης θα ήταν, αλλά εγώ φαντάζομαι έναν αρχαίο πρώην δήμαρχο, ή κάνα αντιστασιακό παπά ή ντόπιο λόγιο-ποιητή).

λλού μια επιγραφή ΔΙΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ, για το ρησκευτικό μέρος. Αριστερά της πλατείας, το κόρδο θέατρο μοιάζει κι αυτό να έγινε δαπάναις σολιστικού Εξωραϊστικού Συλλόγου.

Η Κασσιώπη είχε όλα τα καλά λοιπόν, και μια διάθεση στην αγορά και μεγάλο θέατρο εξωραϊστικού στο βουνό, και τείχη και ακροπόλεις με στέρεση για νερό για τις πολιορκίες, και ναούς, και σιδερά της, και τον χρεοπώλη, και τους φούρους. Θα είχε γίνει παραδοσιακός οικισμός, ιδανικός για τουριστική ανάπτυξη, αν δεν την είχαν λάσει οι Ρωμαίοι κατακτητές (αχ, εκείνος ο ρωμαϊκός ζυγός, μας πήγε πίσω). Την κατέστρεψαν μια πρώτη φορά το 167 π.Χ., και, αφού ξαναστήκε έτοι όπως τη βλέπουμε, υποχρέωσαν τους κατοίκους, μετά τη μάχη του Άκτιου και την θυση της Νικοπόλεως, να κατεβούν στην καινύργια πόλη στον κάμπο. Τους άφησαν λέει να φουν μαζί τους τα πρόγραμματα τους, τα ζώα, τους ρύς, τα πάντα, γι' αυτό κι δεν βρίσκεται το άλμα του Πρώην Δημάρχου στην αγορά. Θυμίζει αυτό λίγο την πολιτική των Αμερικάνων στο επνάμ, με τα χωριά συγκεντρώσεως για να θίουν την υποστήριξη των αγροτών στους αιρτες, ή πιο κοντά μας την ιστορία της Δωδώπολης κοντά στη Δωδώνη, που δεν έγινε όμως ίε πόλη, ή και τις τωρινές συνενώσεις κοινοτήν. Όλα αυτά θα τα κρίνει η Ιστορία.

Έμενα μου μένει μια απορία. Οι πέτρες οι αρες είναι συνήθως άσπρες, υπερβολικής καθαριτάτης, ενώ τα πέτρινα κτήρια των τελευταίων χρόνων στην Ήπειρο έχουν αυτό το ωραιότατο

γκρίζο χρώμα που τα εντάσσει πλήρως στο τοπίο. Έχω ρωτήσει φίλους αρχαιολόγους, μήπως τις καθαρίζουνε αυτοί, μήπως φταίει που τις ξανάβγαλαν πρόσφατα στο φως και δεν έχουν προλάβει οι λειχήνες και λοιπόι παράσιτοι της πέτρας να εγκατασταθούν, μήπως διαλέγανε μάρμαρα και όχι κοινή πέτρα οι αρχαίοι μαστόροι, μήπως είναι δική μου ψευδαίσθηση επειδή οι αρχαιολογικοί χώροι είναι ηλιόλουστοι... Η απορία μου μένει. Καλύτερα. Δείτε και σεις τη φωτοφραφία. Αν ήταν γκρίζα η Κασσιώπη, θα τη μπερδεύαμε με κανένα Ζαγοροχώρι και θα ψάχναμε για πάρκιν, ξενώνα και αλευρόπιτα!

Γιατί θα πάτε

Θα πάτε στην Κασσιώπη επειδή είναι μαγεία την άνοιξη και για να μην βαριέται ολομόναχος κάθε μέρα ο φύλακας.

Πως θα πάτε

Ακολουθήστε το δρόμο Γιάννενα-Πρέβεζα μέχρι πέρα από το χωριό Λούρο. Μετά, όταν βρείτε δεξιά το δρόμο της Ηγουμενίτσας, τον ακολουθείτε μέχρι το χωριό Αρχάγγελο, όπου στρίβετε δεξιά. Ο αρχαίος χώρος βρίσκεται λίγο πιο πάνω από το χωριό Ζάλογγο. Επισκεφτείτε αν θέλετε και το μνημείο των Σουλιωτισών και το μοναστήρι.

Που θα φάτε ψάρι μετά

Εμείς πήγαμε στη Λιγνή στου Φώτη, και ήταν πολύ καλά. Πάντως και ο Σίμος έχει καλό σνομα.

COCO-MAT

Sleep on Nature
Οικολογικά προϊόντα ύπνου

4ο χλμ. Ε.Ο. Ιωαννίνων - Αθηνών
τηλ. 0651 - 67702 fax 0651 - 67703
e-mail cocomat@ioa.forthnet.gr

- Έπιπλα
- Στρώματα
- Λευκά Ειδη
- Παπλώματα
- Υφάσματα

Νέο Γάλα στην αγορά

Η Δωδώνη κυκλοφόρησε Γίδινό γάλα! Ένα μοναδικό προϊόν στη χώρα μας που έχει ανάγκη την προσοχή μας. Το δοκιμάσαμε κιόλας και το βρήκαμε ελαφρύ και εύπεπτο (λιπαρά 3% και ομογενοποίηση όπως και στο αγελαδινό). Αυτό που μας άρεσε, όμως, περισσότερο είναι είναι μία αδιόρατη και ιδιάζουσα γεύση που αφήνει στο στόμα στο τέλος, γνωστή πιθανώς σε όσους έχουν δοκιμάσει νωπό γίδινο γάλα, άγνωστη πλέον στους περισσότερους κατοίκους των πόλεων. Είναι μία γεύση που συγκρούεται ευθέως με την κυριαρχία του light και την ουδέτερη και άσημη πολυτελεια των "κίτρινων" γαλακτομικών. Πλούτισαν οι Έλληνες γρήγορα και δεν πρόλαβαν να εκπαιδευτούν στον αστικό

ΕΛΦΟΥ, ΓΕΥΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΕΥΠΕΠΤΟ
ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ € 0,5 LIT

τρόπο του ευ ζειν κι έπεσαν με τα μούτρα στη σχεδόν γαλλική κουζίνα, το σχεδόν κινέζικο και το σχεδόν ελβετικό τυρί (με τρύπες). Και δεν το έκαναν αναζητώντας τη γευστική ποικιλία, πράγμα θεμιτό, αλλά για τη διατήρηση ενός κάποιου στάτους μέσα στο ψευδεπίγραφο γκλάμορους των νεόπλουτων. Το Γίδινο θα το συνομπάρουν οι κατά φαντασίαν κάτοικοι του Παρισιού, θα το αγαπήσουν όμως σταδιακά οσοι η δυσκολεύονται ακόμα να αστικοποιηθούν σε συγκροτήματα κατοικιών που μόνο στο όνομα μοιάζουν μπόλεις γιατί θα τους φέρνει στο νοι μία αδύναμη έστω μνήμη αυθεντικότητας. Καλή ιδέα έτσι κι αλλιώς.

Φιλ.Κ

Ο δικός μου Σεραφείμ

(συνέχεια από τη σελίδα 8)

Αργότερα, με το θάνατο του πατέρα μου, οπότε σταμάτησαν βέβαια τα γλέντια στις 30.8, τον έχασα. Είχε διαμηνύσει στον αδερφό μου, που τον είχε επισκεφθεί στην Αρχιεπισκοπή, «πες σ' εκείνο το βρωμόπαιδο να έρθει να με δει», αλλά δεν μου προέκυψε. Δεν νιώθω ευτυχής γι' αυτό.

Δύο γεγονότα θ' αναφέρω ακόμα για τον Σεραφείμ, κι ας μου συγχωρεθεί η φλυαρία:

1. Το καλοκαίρι του 1980 αποφασίσαμε με τον αδερφό μου -για χατίρι του πατέρα μας- να βαφτίσουμε τα 3 συνομήλικα περίπου παιδιά μας στο Ανώγι, ορεινό χωριό της Πρέβεζας στα σύνορα με τα Γιάννενα, ονομαστό καταφύγιο των ανταρτών του ΕΔΕΣ επί Κατοχής, αυτός τον γιο του Αλέξανδρο και εγώ τις κόρες μου Μυρτώ και Δάφνη.

Και, βέβαια, δεν ήταν δυνατόν να λεύπει ο Σεραφείμ από τέτοια εκδήλωση, τη βάφτιση τριών εγγονών του φίλου του Καπετάνιου Αλέκου. Και ήρθε να «χοροστατήσει», όπως λέγεται.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ: Οι κόρες μου είχαν ήδη «βαφτισθεί» από εμένα και τη γυναίκα μου με τα μη

χριστιανικά ονόματα Μυρτώ και Δάφνη, είχαν δηλωθεί στο Ληξιαρχείο, είχαν ήδη διαβατήρια από μωρά κλπ. Σιγά τώρα που ο Σεραφείμ θα δημιουργούσε πρόβλημα απαιτώντας να τηρηθεί το «γράμμα» της εκκλησιαστικής εγκυκλίου που λέει ότι στις βαφτίσεις πρέπει να δίνονται ονόματα αγίων της χριστιανούσνης...

Τις βάφτισε και «επίσημα» Μυρτώ και Δάφνη...

Ήξερε ο Σεραφείμ πότε έπρεπε να κάνει ή να μην κάνει κάτι. Γι' αυτό «μακαριώτεψε» τόσα χρόνια.

2. Ο αδερφός μου πήγε να τον δει κάποτε, το καλοκαίρι του 1982, δέκα περίπου μήνες μετά τη εκλογική νίκη του ΠΑΣΟΚ.

Και, βέβαια, τον ωρτησε πώς τα πάει με τους (υποτιθεμένως άθεους) σοσιαλιστές. Είπε ο Σεραφείμ: «Και στην εκκλησία έρχονται, Χριστόφορε, και το χέρι μου φιλάνε ... Τι πρόβλημα να έχω;».

Αυτός ήξερε από τότε αυτά που πολλοί από μας ανακαλύψανε πολύ αργότερα, επί Μιμής... «πνευματικών», «αστρολόγων» κλπ.

Γράμματα στον Βασίλη

Αγαπητέ Βασίλη γεια σου

Είμαστε καλά στην υγεία μας κι αυτό επιθυμούμε και για σένα. Εδώ έχουμε ακόμα χειμώνα παρόλο που στα πεδινά η άνοιξη έφθασε. Θα θυμάσαι, ασφαλώς, ότι στα μέρη μας κατά τη Μεγάλη Εβδομάδα έχουμε πάντοτε συννεφιά και σχετική ψύχρα. Μάλιστα, όταν βρέχει τη Μεγάλη Παρασκευή, πολλοί λένε, ότι είναι το δάκρυ της Παναγίας.

Πολλές ανωμαλίες παρατηρούνται τώρα τελευταία στην ατμόσφαιρα. Μια χειμώνας μια καλοκαίρι, μια κρύο μια ζέστη λες και χάθηκαν οι εποχές. Άλλα και στη φύση τα πράγματα δεν είναι καλύτερα. Οι οικολόγοι έχουν αφήσει ειεύθερα αλλού φίδια κι αλλού λύκους. Οι αριούδες ξεθάρρεψαν και μπαίνουν στα χωριά. Ια να δεις αρκούδα παλιότερα έπρεπε να πας τη Βάλια ντι Ούρσα και τώρα βλέπουμε κοντά ας περισσότερες απ' αυτές. Λες και κάνουν ερίπια στην πλατεία του χωριού. Κι αυτά τα πράγματα, αγαπητέ Βασίλη, τα φοβόμαστε πιο ιολύ κι από τους οικονομικούς πρόσφυγες. Τι α πεις;

Διάίνεται όμως, Βασίλη μου, ότι και η χλωρίδα ής περιοχής μας ακολουθεί κατά πόδα τις και υικές αλλαγές. Τα αρωματικά φυτά ενός σχετικά πρόσφατου προγράμματος, που εγκαταλείθηκε γρήγορα, έχουν υπερβολικά αναπτυθεί. Όταν φυσάει νοτιάς, όλο το χωριό μυρίζει εβάντα και μέντα. Ακόμη, οι μανόλιες της λατείας έχουν κι αυτές μεγαλώσει και σκιάσουν τον πλάτανο, που προσπαθεί μάταια ν' αλώσει τα γέρικα κλαδιά του. Πρέπει να ορθογήσω, πάντως, ότι οι ανθισμένες μανόλιες μιριάζουν απόλυτα με τα νούφαρα του αναγντηρίου ύδατος της πλατείας, που κατατευάσθηκε τώρα τελευταία με δαπάνες της Α-

δελφότητας. Τι τα θες όμως, είναι τέτοιες οι αλλαγές, που η θεία σου, δεν αρκείται πια στα μανουσάκια στην αυλή της, αλλά θέλει και γλαδίολους.

Αυτά σκεφτόμουνα προχθές το απόγευμα, Βασίλη μου, πίνοντας το καφεδάκι μου και κοιτάζοντας από το παράθυρο στην αυλή μας λα μέρλου μάρε ανθισμένη. Το μάτι μου είχε μείνει στα ερυθρίζοντα άνθη της, που πρόδραλαν προκλητικά μέσα από τα χλωρά φύλλα της. Αίφνης, ένα κεφάλι στουρθοκαμήλου εμφανίσθηκε στο άνοιγμα του παραθύρου. Έκανα τον σταυρό μου. Δεν ήξερα αν ήταν όνειρο ή πραγματικότητα. Έτριψα τα μάτια μου και φώναξα τη θεία σου. Όταν ήρθε κοντά μου και είδε το τεράστιο πουλί, έβαλε τις φωνές. Σε λίγο όλη η γειτονιά είχε ξεσηκωθεί στο πόδι. Άλλοι κοιτούσαν με μεγάλη περιέργεια κι άλλοι πετούσαν πέτρες να φύγει το παράξενο πτηνό. Αυτό ήσυχο ράμφιζε τα κηπάρια. Έγινε μεγάλη φασαρία. Αγροφύλακας δεν υπάρχει πια στο χωριό και οι ζημιές δεν βεβαιώθηκαν από κανένα άλλο επίσημο όργανο. Ο Πρόεδρος της Κοινότητας, που είναι υποψήφιος δήμαρχος της ευρύτερης περιοχής, μίλησε γενικά και αόριστα. Η υπόθεση κατέληξε στο Ειρηνοδικείο του διπλανού χωριού και με αγωνία περιμένουμε την εκδίκασή της. Τι να πεις;

Βλέπεις, Βασίλη μου, οι εξελίξεις είναι ραγδαίες. Η ηλικία μας όχι μόνο δεν τις κατανοεί, αλλά και δυσκολεύεται να τις παρακολουθήσει. Εξάλλου, τι ξέρουμε εμείς απ' αυτά;

Εν Παλαιοχωρίω τη 21η Απριλίου 1998

Σε φιλώ με αγάπη
Μιχάλης Λάιος

Οδηγός πόλης

Εκδηλώσεις

Παρουσίαση του Πολιτισμικού Άτλαντα του νομού σε επιμέλεια Βασιλη Νιτσάκου στην αίθουσα Β. Πυρσινέλλα, Τετάρτη 6 Μαΐου στις 8 το βράδυ. Θα ακολουθήσει μουσική εκδήλωση με ηπειρώτικα τραγούδια από την κομπανία του Γ. Καφάλη και παρέα ανδρών από το Λουζέτοι. Διοργάνωση Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων, είσοδος ελεύθερη.

Ο πεζογράφος Στέφανος Σταμάτης στις Μορφές (Καποδιστρίου 20) την Τετάρτη 13 Μαΐου στις 9 το βράδυ. Πρόλογος Γιώργου Αράγη, δηγήματα του θα διαβάσει ο συγγραφέας. Διοργάνωση Μικρόπολις, είσοδος ελεύθερη.

όπερα

«Η ευκαιρία κάνει τον κλέφτη» του Τζοακίνο Ροσίνι από την Εθνική Λυρική Σκηνή την Δευτέρα 11 Μαΐου στις 8:30 το βράδυ στην αίθουσα Β. Πυρσινέλλα. Τιμές εισιτηρίων 4,000 δρχ. και 2,500 δρχ. (εξώστης).

συναυλίες

Ρεσιτάλ πιάνου από την Ελίνα Σκαρπαθιώτη την Κυριακή 10 Μαΐου στις 8 το βράδυ, στο ωδείο Φιλιππος Νάκας (Αραβαντινού 6), είσοδος ελεύθερη

Ρεσιτάλ Κιθάρας από την Βαρβάρα Γύρα την Κυριακή 17 Μαΐου στις 8 το βράδυ, στο ωδείο Φιλιππος Νάκας (Αραβαντινού 6), είσοδος ελεύθερη

Εκθέσεις

Βασίλης Σκυλάκος στην gallerie Ursula Korpka, από τις 4 ως τις 23 Μαΐου. Ο γνωστός καλλιτέχνης, που μετράει πλήθος ατομικών και ομαδικών εκθέσεων στην Ελλάδα και το εξωτερικό, εκφράζεται κυρίως με ασσαμπλάξ των πιο ετερόκλητων υλικών, από το ξύλο και το μέταλλο ως το ύφασμα και το χαρτί. Η gallerie είναι ανοιχτή καθημερινά από τις 11 ως τις 2 το πρωί και από τις 6 ως τις 9 το απόγευμα. Το Σάββατο λειτουργεί μόνο κατά το πρωινό ωράριο, Τρίτη και Κυριακή παραμένει κλειστή.

Μιμόζα Αράπι, Βλαντιμίρ Μιρτέζά, Νατζάντα Χαμζά σε ομαδική έκθεση ως την Δευτέρα 18 Μαΐου στην Γκαλερί Αμυμώνη. (Πλ. Ν. Μπότσαρη 1), τηλ. 79595. Ανοιχτή τις καθημερινές από τις 10.00 ως τις 13.30 και από τις 18.30 ως τις 21.30. Την Κυριακή είναι κλειστή ενώ το Σάββατο λειτουργεί μόνο το πρωί, με το ίδιο ωράριο.

Αντώνης Φαρίδης στο αρχοντικό Πυρσινέλλα, από τις 4 ως τις 17 Μαΐου Εκθέτει έργα του με θέμα τους αγγέλους. Το αρχοντικό Πυρσινέλλα, στην συμβολή των οδών Αραβαντινού και Παπάζογλου, λειτουργεί από 11 ως 13 και από 18 ως 21 καθημερινά. Το Σάββατο μόνο πρωινό ωράριο, την Κυριακή κλειστό.

μουσεία

Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων, 25ης Μαρτίου 6, τηλ. 25490-31908, Όρες λειτουργίας: 8.30π.μ. - 3μ.μ., Εισιτήριο: 500 δρχ. Ευρήματα από την προϊστορική έως και τη ρωμαϊκή εποχή από το χώρο της Ηπείρου αλλά και μέρος της Δημοτικής, πλέον, Πινακοθήκης.

Βυζαντινό Μουσείο Ιωαννίνων, Κάστρο Ιωαννίνων, τηλ. 39692, Όρες λειτουργίας: 8.30π.μ. - 3μ.μ. Εισιτήριο: 500 δρχ. Ευρήματα από την παλαιοχριστιανική έως τη μεταβυζαντινή περίοδο, κειμήλια και εικόνες από τον 16ο έως και τον 19ο αιώνα, συλλογές.

Δημοτικό Εθνογραφικό Μουσείο Ιωαννίνων Αλεξάνδρου Νούτσου, Τζαμί Ασλάν Πασά, Κάστρο, τηλ. 26272, Όρες λειτουργίας: 8π.μ. 3μ.μ., καθημερινές. Σάββατο-Κυριακή 9π.μ.-3μ.μ.

Εισιτήριο: 700δρχ., φοιτ.: 300 δρχ. Εκθέματα της ελληνικής, τουρκικής και εβραϊκής κοινότητας.

Μουσείο Μαρίας και Σπύρου Μαλαφούρη (Ερνάνη), στο κτίριο του τμήματος ΦΠΨ στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Τριάντα δύο πίνακες ζωγραφικής (οι περισσότεροι του 19ου αιώνα) και εκατοντάδες χαρακτικά (ανάμεσά τους σπάνιοι χάρτες του 19ου αιώνα) καθώς και προσωπικά αντικείμενα γνωστών προσωπικοτήτων της νεώτερης ιστορίας μας (Κολοκοτρώνης, Foscolo, Βενιζέλος κ.α.) Όρες λειτουργίας οι πρωινές εργάσιμες (βλ. και στις βιβλιοθήκες).

Λαογραφικό Μουσείο "Κώστας Φρόντζος" Μιχαήλ Αγγέλου 42, τηλ. 20515, 23566, 25233 Εκθέματα του λαϊκού πολιτισμού της Ηπείρου. Δευτέρα 5-8μ.μ., Τετάρτη 10-1 μετά το μεσημέρι.

Μουσείο Εθνικής Αντίστασης, μετρεσές Βελή Πασαροκοντά στο Πνευματικό Κέντρο, τηλ. 37644 Όρες λειτουργίας: 9.30π.μ. -12.30π.μ. εκτός Σαββάτου Κυριακής, Ελεύθερη είσοδος. Φωτογραφίες, βιβλία, εφημερίδες, χάρτες της περιόδου 41-44.

Πινακοθήκη Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών Παρασκευοπόλου 4, τηλ. 25233-25497 Όρες λειτουργίας: 9π.μ.-10π.μ., 5.30μ.μ. -8.30μ.μ. εκτός Σαββάτου Κυριακής. Ελεύθερη είσοδος. Γκρα-βούρες, αγιογραφίες, έργα σύγχρονων ελλήνων καλλιτεχνών.

Μουσείο Ελληνικής Ιστορίας Παύλου Βρέλλη.
Μπλέάνι, τηλ. 92128, Όρες λειτουργίας: 10.00 π.μ. - 4.μ.μ.
Εισιτήριο: 1000 δρχ. Κέρινες μορφές από την ελληνική
ιστορία αλλά και συμβολικά έργα του ίδιου του καλλιτέ-
χνη.

Μουσείο Κέρινων Ομοιομάτων Αθανασίου Βρέλλη,
Καραμανλή 15, στο Μώλο, τηλ. 22414, Όρες λειτουρ-
γίας: 9 π.μ. - 4 μ.μ.,

Πινακοθήκη Ευάγγελου Αβέρωφ, Μέτσοβο, τηλ. 41210,
Όρες λειτουργίας: 10 π.μ. - 4.30 μ.μ. Εισιτήριο: 500 δρχ.
Δημιουργικές Συναντήσεις 97: έκθεση έργων ζωγράφων
που δημιουργούνται σε συνεργασία με παιδιά καθ' όλη
τη διάρκεια της χρονιάς. Μόνιμες συλλογές.

ΕΗΜ (Βιβλιοθήκη Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών),
Παρασκευοπούλου 4, μη δανειστική, με φωτοτυπικό.
Όρες λειτουργίας: Δευτέρα - Παρασκευή 5.30-8.30,
Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή 10-12 π.μ. τηλ. 24190, 25233

Ζωσιμαία Δημόσια Βιβλιοθήκη, Μάρκου Μπότσαρη
και Ελευθερίου Βενιζέλου, τηλ. 25591
δανειστική, με φωτοτυπικό και τοπικό Τύπο. Όρες λει-
τουργίας Δευτέρα, Τετάρτη 12.30 - 7.30, Τρίτη Πέμπτη,
Παρασκευή 8-2.30 Σάββατο 9-1
XEN (Παιδική Βιβλιοθήκη), Σεισμόπληκτα, τηλ. 24453,
δανειστική, Όρες Λειτουργίας: Σάββατο, Κυριακή 10-
12.30

Κέντρο Πληροφόρησης για την Γαλλία, στο Παράρτη-
μα Ιωαννίνων του Γαλλικού Ινστιτούτου. Πληροφορια-
κό υλικό για σπουδές, διοίκηση, πολιτιστικά, ευρωπαϊ-
κές συνεργασίες. Δωδώνης 21, (στη σούσ). Για να κάνε-
τε χρήση του Κέντρου κλείνετε φαντεβού στο 20922
πρωινές ή απογευματινές ώρες των εργάσιμων ημερών.
Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη Πολυμέσων, στο Καμπέρειο,
Παπαδοπούλου 11. Ηλεκτρονική βιβλιοθήκη δέκα θέσε-
ων εργασίας που ξεκινά με αρκετούς τίτλους πολυμέ-
σων (multimedia). Προσφέρει ακόμα βάσεις δεδομέ-
νων, σύνδεση με το ιντερνέτ, διδασκαλία ξένων γλωσ-
σών με την χρήση πολυμέσων και πολλά ακόμα. Όρες
λειτουργίας από τις 9 το πρωί ως τις 1 μετά το μεσημέρι
και από τις 4 - 8 το απόγευμα. Πληροφορίες στα τηλέ-
φωνα 38656 και 26379.

**Βιβλιοθήκη Μαρίας και Σπύρου Μαλαφούρη (Ερνά-
γη),** στο κτίριο του τμήματος ΦΠΨ στο Πανεπιστήμιο
Ιωαννίνων. Περίπου 6,000 τόμοι από τους οποίους οι
2,300 έχουν δημοσιευθεί από το 1610 ως το 1900 καθώς
και 900 περίπου χειρόγραφα (ανάμεσά τους ο Θούριος
του Ρήγα και Τραγωδίες του Foscoco). Όρες λειτουργί-
ας οι πρωινές εργάσιμες (βλ. και στα μουσεία). Πληρο-
φορίες στο τηλέφωνο 98635.

**Βιβλιοθήκη Περιφερειακού Πανεπιστημιακού Νοσοκο-
μείου,** με βιβλία ιατρικού περιεχομένου. Όρες λειτουρ-
γίας 7:00 - 14:30, τηλ. 99522,. Ανοιχτή σε όλους, δανει-
τική μόνο για το προσωπικό του νοσοκομείου. Διαθέ-
ει φωτοτυπικό μηχάνημα και σύνδεση με το ιντερνέτ.

Ιανεπιστήμων Ιωαννίνων: Όλες οι Βιβλιοθήκες του
Ιανεπιστημίου είναι ανοιχτές για το κοινό δεν είναι
μως δανειστικές για όσους δεν ανήκουν στην πανεπι-
τημακή κοινότητα. Αναλυτικά: Βιβλιοθήκη Ιατρικής
χολής, τηλ. 98673, Βιβλιοθήκη Τμήματος

Μαθηματικών, τηλ. 98304, Βιβλιοθήκη Φυσικού, τηλ.
98510, Βιβλιοθήκη Χημικού, τηλ. 98359, Βιβλιοθήκη
Τμημάτων Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής Ψυχο-λογίας,
Παιδαγωγικού Δημοτικής Εκπαίδευσης, Παιδαγωγικού
Νηπιαγωγών, τηλ. 98714, Βιβλιοθήκη Τομέα Ιστορίας
Νεωτέρων Χρόνων, τηλ. 98163, Βιβλιοθήκη Τομέα Βυζαντινής
Λαογραφίας, τηλ. 98161, Βιβλιοθήκη Τομέα Βυζαντινής
Φιλολογίας και Βυζαντινής Ιστορίας, τηλ. 98134,
Βιβλιοθήκη Τομέα Αρχαιολογίας, τηλ. 98135,
Βιβλιοθήκη Τομέα Κλασικής Φιλολογίας, τηλ. 98228,
Βιβλιοθήκη Τομέα Νέας Ελληνικής Φιλολογίας, τηλ.
98214, Βιβλιοθήκη Τομέα Γλωσσολογίας, τηλ. 98216

Φαρμακεία

Βρείτε εύκολα το διανυκτερεύον ή διημερεύον φαρμα-
κείο που θα σας εξυπηρετήσει κάθε μέρα της ερχόμενης
εβδομάδας. Δυντυχώς ως την ημέρα της έκδοσης του
περιοδικού δεν είχε εκδοθεί ο κατάλογος με τα φαρμα-
κεία για την μεθεπόμενη εβδομάδα.

Τρίτη 5/5, Ζαρκάδα Λουκία, ΚΑ Φεβρουαρίου 56, τηλ.
33920, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το
πρωί) - Βλάχος Ιωάννης, Ανεξαρτητίας 7, τηλ. 35887,
(από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Τετάρτη 6/5, Θεμελής Δημήτριος, Χαρ. Τρικούπη 4, τηλ.
39221, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το
πρωί) - Μαρδέτης Ανδρέας, Μ. Αλεξάνδρου 12, τηλ.
70415, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ) - Δου-
βάνας Λεωνίδας, Αβέρωφ 36B, τηλ. 23454, (από τις 5:30
έως 9 το απόγευμα)

Πέμπτη 7/5, Βούρδας Χρήστας, 28ης Οκτωβρίου 24B,
τηλ. 27678, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως
το πρωί) - Παππάς Κων/νος, Μπιζανίου 28, τηλ. 36945,
(από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Παρασκευή 8/5, Καραγιάννη Λαμπρινή, Νικοπόλεως
69, τηλ. 38153, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έ-
ως το πρωί) - Στύλιου Ευγενία, Λεωφ. Γράμμου 41, τηλ.
72448, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Σάββατο 9/5, Φρόγκα-Ζαμπίρα Ελένη, Χ. Τρικούπη 10,
τηλ. 24288, (από τις 2:30 έως τις 10 το βράδυ) - Βακάλης
Ιωάννης, Δωδώνης 2, τηλ. 23658, (από τις 5:30 το από-
γευμα έως το πρωί)

Κυριακή 10/5, Σταματέλου-Μπούση Αναστασία, Αρα-
βαντινού 6, τηλ. 22012, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις
5:30 έως το πρωί) - Μούτσιος Γεώργιος, Σακελλαρίου
10, τηλ. 79106, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βρά-
δυ)

Δευτέρα 11/5, Χασόγια Ευσταθία, Π. Μελά 8, τηλ.
30510, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το
πρωί) - Παπαηλία Άρτεμις, Ν. Ζέρβα, τηλ. 35304, (από
τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ) - Δογοράτης
Κων/νος, Κεντρική πλατεία 10, τηλ. 71537, (από τις 5:30
έως 9 το απόγευμα)

Τρίτη 12/5, Μποβίλας Ιωάννης, Καλάρη 27, τηλ. 35088,
(από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) -
Σταυρόπουλος Σταύρος, Σ. Λάμπρου 27, τηλ. 27870, (α-
πό τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Τετάρτη 13/5, Σολδάτου Ν., Π. Μελά 32, τηλ. 33130, (α-
πό τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Παπ-
ά A. Ελένη, Δωδώνης 45-47, τηλ. 49296, (από τις 8:30
το πρωί έως τις 10 το βράδυ) - Ζάραχης Λουκάς, Κεν.
πλατεία 2, τηλ. 30729, (από τις 5:30 έως 9 το απόγευμα)
Πέμπτη 14/5, Μαντέλος Γεώργιος, Π. Μελά 26, τηλ.

72127, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Κοσίνας Χρήστος, ΚΑ' Φεβρουαρίου 186, τηλ. 76676, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Παρασκευή 15/5, Μήτση Δημητρούλα-Γεωργία, Γ. Κύργιου 9, τηλ. 36925, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Αθανασόπουλος Κων/νος, Κωλέττη 15, τηλ. 70341, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ) **Σάββατο 16/5**, Σίκλα Αρετή, Ανεξαρτησίας 164, τηλ. 74161, (από τις 2:30 έως τις 10 το βράδυ) - Μπαικούση Έλενα, Ναπ. Ζέρβα 61, τηλ. 67510, (από τις 5:30 το απόγευμα έως το πρωί)

Κυριακή 17/5, Μουλια Μαρία, Βηλαρά 84, τηλ. 22329, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Πανοπούλου Αφροδίτη, Ελ. Ζωγράφου 16, τηλ. 45233, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΑ γραφεία

Φ Kalabokas travel, αεροπορικά εισιτήρια, κρατήσεις ξενοδοχείων, πακέτα μεμονωμένων ατόμων, Ναπ. Ζέρβα 4-6 τηλ. 39970, 33724

Φ Amel travel, Εκδρομές, Εισιτήρια, Ξενοδοχεία Γρηγ. Σακκά 4, τηλ. 79111, 79222, 29161

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Φ TNT Express Worldwide, Βεβόπουλος Αλεξανδρος, Αρχ. Μακαρίου 38, τηλ. (0651) 39777 και 39779, για γρήγορη και ασφαλή παράδοση εγγράφων και δεμάτων.

Φ Posto Express, Πουκεβή 9Α, τηλ. 29075. Αποστολές εσωτερικού και εξωτερικού γρήγορα εύκολα και οικονομικά, με τιμές που αρχίζουν από 500 δρχ.

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΙΝΤΕΡΝΕΤ

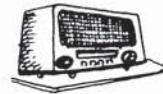
Κόμβος Ηπείρου, Compulink Network. Στοά Ορφέα Α' κτίριο, Β' όροφος τηλ. (0651) 29600, φαξ 22356. Ο μεγαλύτερος και πιο αξιόπιστος παροχέας ιντερνέτ στην Ήπειρο. Διαθέτει 20 dial up γραμμές στα Γιάννενα και 40 στην Ήπειρο.

ΞΕΝΩΝΕΣ

Αίθριο, παραδοσιακός ξενώνας στο Δίλοφο Κεντρικού Ζαγορίου. Παλιό Αρχοντικό διαμορφωμένο σε ξενώνα 5 δωματίων. Τηλ. (0653) 61362 και 094 - 153644.

ραδιόφωνα

Όλες οι συχνότητες των ραδιοφώνων που ακού-γονται στα Ιωάννινα

88,1	Ρωμαίος FM και 94,0 , 106,0
88,3	Ράδιο Δρυνούπολη
89,6	Cool FM και 99,2
90,1	Βήμα και Flash FM
90,7	Κλικ FM
90,9	Ράδιο Ενημέρωση
91,1	Life FM
91,6	Ράδιο Ήπειρος και στους 94,5 κ 107,9
91,9	Ράδιο Λευκάδα Πολύ χαμηλό σήμα
92,7	Φάρος FM
93,1	Αντέννα Ιωαννίνων
94,0	Ρωμαίος FM και στους 88,1 κ 106,0
94,5	Ράδιο Ήπειρος και στους 91,6 κ 107,9
95,4	Πρώτο Κανάλι και στους 100,4
96,3	Κοσμοράδιο
96,7	Γιάννενα 1
97,2	Τοπ FM
97,8	EPA1
98,7	Δημοτικό Ραδιόφωνο
99,2	Σκάι Ιωαννίνων και 89,6
99,8	EPA 2
100,4	Πρώτο Κανάλι και στους 95,4
101,0	Αριστερά στα FM
101,5	Energy FM
102,1	EPA Ιωαννίνων και EPA
102,7	Ηχώ και Αντένα Αθηνών
103,5	Studio E και 105,0 (πρωί)
103,1	Studio 3
103,9	Studio 3
104,3	Super FM
105,0	Studio E (πρωί)
105,4	Σκάι Αθηνών
105,7	Love Radio
106,0	Ρωμαίος FM και στους 88,1 κ 94,0
106,7	Metro FM
107,1	Μουσικός Δίαυλος
107,5	International FM
107,9	Ράδιο Ήπειρος και στους 91,6 κ 94,5

ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

Όλες οι συχνότητες UHF & VHF των τηλεοπτικών σταθμών που εκπέμπουν στα Ιωάννινα

08	CNN	36	TVM
20	ET1	37	RTV
21	ET3	38	Γύγα
22	Mega Channel	39	RAI1
23	Κωδικοπ. (Filmnet)	40	Σταρ
24		42	Iv Channel
25	TV1	44	Κλικ
26	NET	45	Αντέννα
27	ITV	46	PIK
28	New Channel	47	Κανάλι 5
29	HPT	49	TV5
30	ET1	50	Super B
31	«Ε»	52	Σταρ
32	Αντέννα	53	Μπάρα (Σκάι Ιωαννίνων)
33	NET	55	Κόσμο
34	Κωδ. Filmnet)	58	Τοπικό Άρτας
35	Διαφημιστική	60	Euronews
	Μπάρα	63	Mega

αφές

Δωδώνης

εντρικόν, Δωδώνης 17, 72450, από τις 8 το πρωί. Εσπρέσσο Mrs. Rose, 450 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.
αδημία, Δωδώνης 13, 76780, από τις 8:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.
κο, Δωδώνης 13, 39888, από τις 8:30 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ..
τιον, Δωδώνης 11, 26225, από τις 8:30 το πρωί, Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.
παγαλίνο, Δωδώνης 21, 73326, από τις 8:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy 550 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ..
αραβαίος, Δωδώνης 25, 30303, από τις 8:30 το πρωί, Εσπρέσσο Kimbo - Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.
ρρο, Δωδώνης 4, 33326, από τις 7:30 το πρωί. Εσπρέσσο Quarta, 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ..
άπεξα, Δωδώνης 4, από τις 7:00 το πρωί, Εσπρέσσο 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.
illy News, Δωδώνης 6, 29777 από 7:30 το πρωί, Εσπρέσσο Queen's 500 δρχ., Νες καφέ 500
ετείον, Πλατεία Κατσαδήμα 7, 34473 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Hausbrandt 450 δρχ., Νες καφέ 550

Κάστρο

οιστρον, Ανδ. Παλαιολόγου 20, 72429, από τις 13:00 καθημερινές, από τις 9 το πρωί τα Σαββατοκύριακα. Εσπρέσσο Danesi 400 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Μώλος

ίγλη, κάθε βράδυ απολαμβάνετε την «αίγλη» της έντεκα ροκ μουσικής από γνωστά συγκροτήματα της Κ. Πλατεία Μαβίλη 4, 36311, από τις 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Mrs. Rose 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.
περωκεάνειο, Από το αρχιπέλαγος των ελληνικού ουδιού στον ακεανό της μουσικής του κόσμου, τεία Μαβίλη 10, 33781 από τις 8:30 το πρωί, μόνικη μουσική, Εσπρέσσο Danesi 650 δρχ., Νες καφέ δρχ.

ακρής, ο θόρυβος που κάνει το μέλλον όταν πλησιεύει. Μουσική για ανθρώπους της νέας χιλιετίας, και χάπενιγκς. Πλατεία Μαβίλη 9, τηλ. 79708 από 3:00 ως τις 19:00 και τις 22:30 ως το πρωί. Εσπρέσσο 600 δρχ.

υρά Φροσύνη (Γλυφιτζούρι) Εκεί που κάποιοι ζουν για την δική σας διασκέδαση με Ελληνική κάθε βράδυ. Στην παραλίμνια οδό.

Κάθε τρίτη φοιτητική βραδιά (Ποτό 1000 δρχ.) μάρχου Ευαγ-γελίδη 4, 26585 από τις 3:00 έως το Εσπρέσσο Lavazza 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.
Παρη, Πλατεία Μαβίλη 16, από τις 7:30 το πρωί, Εσπρέσσο Illy - Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.
οδο, Πλατεία Μαβίλη 14, 75912, από τις 10:00 το Εσπρέσσο Portioli 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.
άμα, Γαριβάλδη 1, 34455, από τις 9:00 το πρωί. Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.
ρητελο, Στρ. Παπάγου 5, 70111. Εσπρέσσο illy 600 Νες καφέ 600 δρχ.

Χάγκεν Ντας, πλ. Μαβίλη 2, 27778, από τις 10 το πρωί. Εσπρέσσο Βεργκνάνο 650 δρχ. Νες καφέ 600 δρχ.

Αβέρωφ

Φαγιούμ - Καφενείο Γυναικών, Αλεξ. Διακού 10, 74678, από τις 7:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Μητρόπολις, Αβέρωφ 57, 20325, από τις 9:00 το πρωί ως τις 9:00 το βράδυ. Εσπρέσσο Illy - Kimbo 550 δρχ., Νες καφέ 550 δρχ.

Επίλεκτον, Μητροπόλεως και Αβέρωφ, 33907, από τις 7:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy - Marko 400 δρχ., Νες καφέ 300 δρχ.

Οινοφειχείο, Αβέρωφ 45, 26477, από τις 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Σονέτο, Πλατεία Ν. Γεωργίου 11, 71781, από τις 11:00 το πρωί, Εσπρέσσο Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ. Πύλη, Πλατεία Ν. Γεωργίου 17, 78132, από τις 10 το πρωί, Εσπρέσσο Σεκαφρέντο 550 δρχ. Νες Καφέ 600 δρχ.

Κεντρικά

Στάτους, απολανοτικός καφές την ημέρα - ζωτανή μουσική το βράδυ, Ναπ. Ζέρβα 4-6 (στην στοά), 21301, από τις 10 το πρωί Επρέσσο Πελίνι 500, Νες Καφέ 500

Boulevard, Ναπ. Ζέρβα 4-6, δίπλα στην Εμπορική Τράπεζα, εκεί που πάντα κάτι συμβαίνει, Εσπρέσσο Mrs Rose 550, Νες καφέ 600

Μαντζάτο, Η τέχνη να είσαι πάντα νέος ανάμεσα σε πολλαπλές εκδοχές του ροκ, Πυρσινέλλα 8, 22447, από τις 10:00 το πρωί. Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Κλαμπ Α, Ν. Ζέρβα 10, 77728, από τις 8 το πρωί. Εσπρέσσο Τζόλι 600 δρχ. Νες Καφέ 600 δρχ.
Τρουά, Γεργορίου Σακκά 10, 75544, από τις 10:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy- Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Κόττον Κλαμπ, Γεργορίου Σακκά και Ζυγομάλλη, 25974, από τις 11:00 το πρωί. Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Βέρντι, Πυρσινέλλα 5, 32447, από τις 8:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Μικελάντζελο, Μιχ. Αγγέλου 29, 79343, από τις 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Πλάνετ, Μιχ. Αγγέλου και Χαροκάου Τρικούπη, όροφος, 28733, από τις 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Σύμβολο, Στοά Σάρκα, τηλ. 36094, από 9 το πρωί ως το βράδυ. Εσπρέσσο Χάουςμπραντ 400, Νες καφέ 500

Παρασκήνιο, Στοά Σάρκα, 73172 από 11:00 το πρωί, Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Δίαυλος, Ν.Ζέρβα 1 (Πλ. Κατσαδήμα), 75241, από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Mrs. Rose 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Old Post, Ν.Ζέρβα 1, 37555 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 650 δρχ.

Alfa Club, Ν.Ζέρβα 10, 77728 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Jolly cafe 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Casbah, Ν.Ζέρβα 4-6 (Στοά Πεπόνη), 25776 από 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο Sacafredo 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Le cafe, Ναπ. Ζέρβα 2, 78877 από τις 5:30 το πρωί. Εσπρέσσο Mrs. Rose 500, Νες Καφέ 500
Διεθνές, Πλ. Δημοκρατίας 20, από τις 7 το πρωί.

Εσπρέσσο Κίμπο 550 δρχ. Νες καφέ 550 δρχ.

Απόκεντρα

Αρτ καφέ, Σταδίου 1, 78540, από τις 8:30 το πρωί. Εσπρέσσο 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.
Veto, Πλατεία Ηρώων Πολυτεχνείου, Τέρμα Δωδώνης, 66820, από τις 8:30 το πρωί. ώς τις 12-1 το βράδυ, Εσπρέσσο Coffea 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Πλατεία Πάργης

Κάρμα, 23687 από 12:00 το πρωί, Εσπρέσσο Miss Rose 500 δρχ. Νες καφέ 500 δρχ.
Εσπεράντζα, 29087 από 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο Pellini 650 δρχ. Νες καφέ 650 δρχ.
Pavillion, 31367 από 9:00 το πρωί, Εσπρέσσο Lavazza 500 δρχ. Νες καφέ 600 δρχ.
Συχνότητες, από 9:30 το πρωί, Εσπρέσσο Portioli 500 δρχ. Νες καφέ 500 δρχ.

Στριτ καφέ

Άρωμα, Χαριλάου Τρικούπη 39, 73633 από τις 8 το πρωί. Εσπρέσσο Σεκαφρέντο 300, Νες καφέ 250.
Στριτ καφέ, απέναντι από τον ΟΤΕ, Εσπρέσσο Ντανέζι 250, Νες καφέ 250
Βερύκοκο, Γρ. Σακκά 13, 23877, από τις 7:00 το πρωί ως τις 10:00 το βράδυ. Εσπρέσσο Illy 300 δρχ. Νες καφέ 250 δρχ.

Εστιατόρια

Στην πόλη

Roma Pizza, καθημερινά από τις 12 το μεσημέρι ως τις 2 μετά τα μεσάνυχτα απολαύστε την πίτσα ή τα ζυμαρικά μας σερβιρισμένα στον χώρο μας, Δωδώνης 30 και Καποδιστρίου, τηλ. 45106

Εκτός πόλης

Ταβέρνα Ορφέας, στο Σταυράκι, μουσικό μεζεδοπαλείο, οδός Σταυρακίου και Βλαχόστρουτας, γευστικές αποδράσεις καθ' εκάστην. τηλ. 66727

Λιθος, στο Διλοφο. καφές, φαγητό με παραδοσιακές γεύσεις, σπιτική φιλοξενία, κάθε μέρα ανοιχτό από το μεσημέρι ως τις 10 το βράδυ, τηλ. (0653) 61362

Φαγητό κατ' οίκον

Πίτσα - Μακαρονάδα

Roma Pizza, με ένα τηλεφώνημα στο 1732 από τις 12 το μεσημέρι ως τις 2 το βράδυ απολαύστε στον χώρο σας την πίτσα ή τα ζυμαρικά μας

Casa Di Pizza, πίτσες και Καλτσόνε ψημένα σε παραδοσιακό φούρνο με ξύλα. Ανοιχτά από 18.30 ώς 01.00. Κυριακή μεσημέρι από 13.00, Τρίτη κλειστά. Στοά Σάρκα. Τηλ. (0651) 75.781 - 24.097

Cesare, Μιχ. Αγγέλου 47, τηλ. 33700-79701 Αν από τις 8.00 το πρωί. Ακόμα πιάτα της ώρας, πίττε σάντουιτς.

Μεξικάνικο

Τάχο, Αρσάκη 48 (στη Σκάλα), τηλ. 20849. Έως 14.00 ώρα αργά το βράδυ. Κάθε Τρίτη κλειστό εστιατόριο με την αισθηση του αυθεντικού.

Κοτόπουλο

Chicken House, τα πάντα από κοτόπουλο καλύτερες γεύσεις τηλ. 79967, Δωδώνης 23

άνθη κατ' οίκον

Ανθοπωλείο Νάτση, Κεντρικής Πλατείας 1, 27435, 31939, φαξ 70668. Τηλεφωνήστε για να δώσετε με χρέωση και της πιστωτικής σας κάρτα Τηλ. 77303. Κεντρική πλατεία απέναντι από το ρολόι

σοκολάτες και δώρα

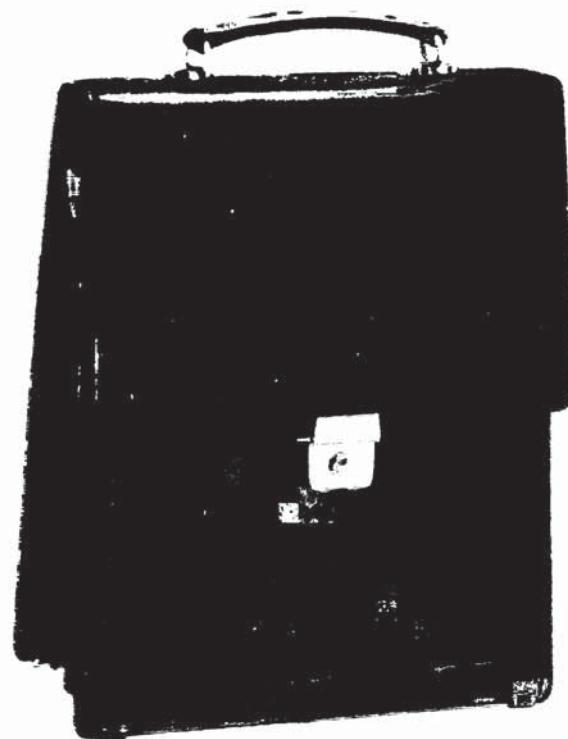
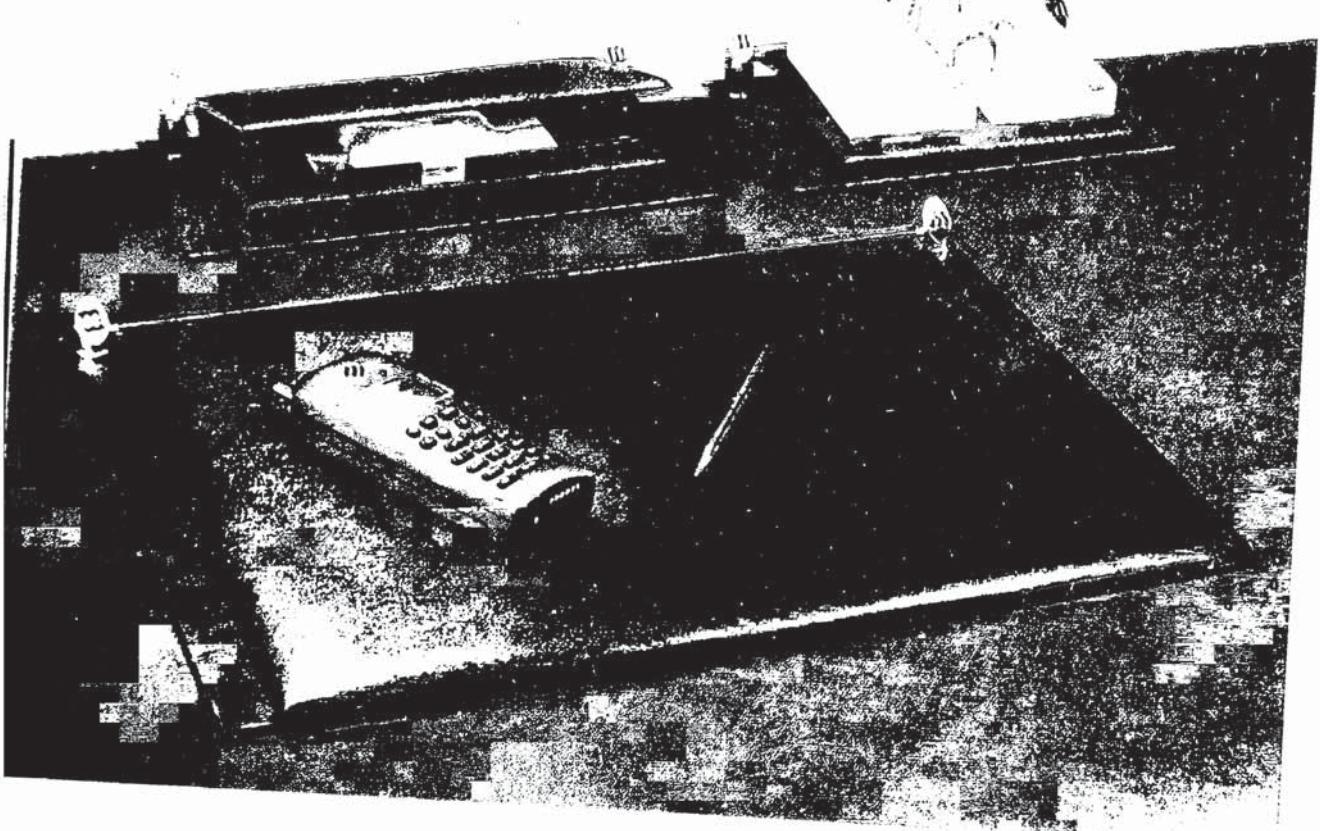
Πραλίνες Leonidas και πλούσια κάβα. Στέλνονται όλες ζητήσετε με χρέωση και της πιστωτικής σας κάρτα Τηλ. 77303. Κεντρική πλατεία απέναντι από το ρολόι

Παρακαλούνται οι διοργανωτές εκδηλώσεων να ενημερώνουν εγκαίρως το περιοδικό, στέλνοντας ένα fax (0651) 20401.

Ακόμα, όσοι ενδιαφέρονται να περιληφθούν στις στήλες του Οδηγού της Πόλης ή έχουν να μας πληροφορήσουν για αλλαγές στοιχείων να επικοινωνούν με το 22348 πογευματινές ώρες ή να στέλνουν ένα fax στο 20401. Πισημαίνουμε ότι οι καταχωρήσεις αυτές αφορούν διφήμιση και συνεπώς το κείμενο είναι επιλογή του πελάτη.

Η συμπλήρωση του οδηγού της πόλης έχει γίνει με επίπονη εργασία των συνεργατών μας. Είναι λοιπόν ευνόητο ότι δεν επιτρέπουμε την αναδημοσίευση μέρους της χωρίς την έγγραφη άδειά μας.

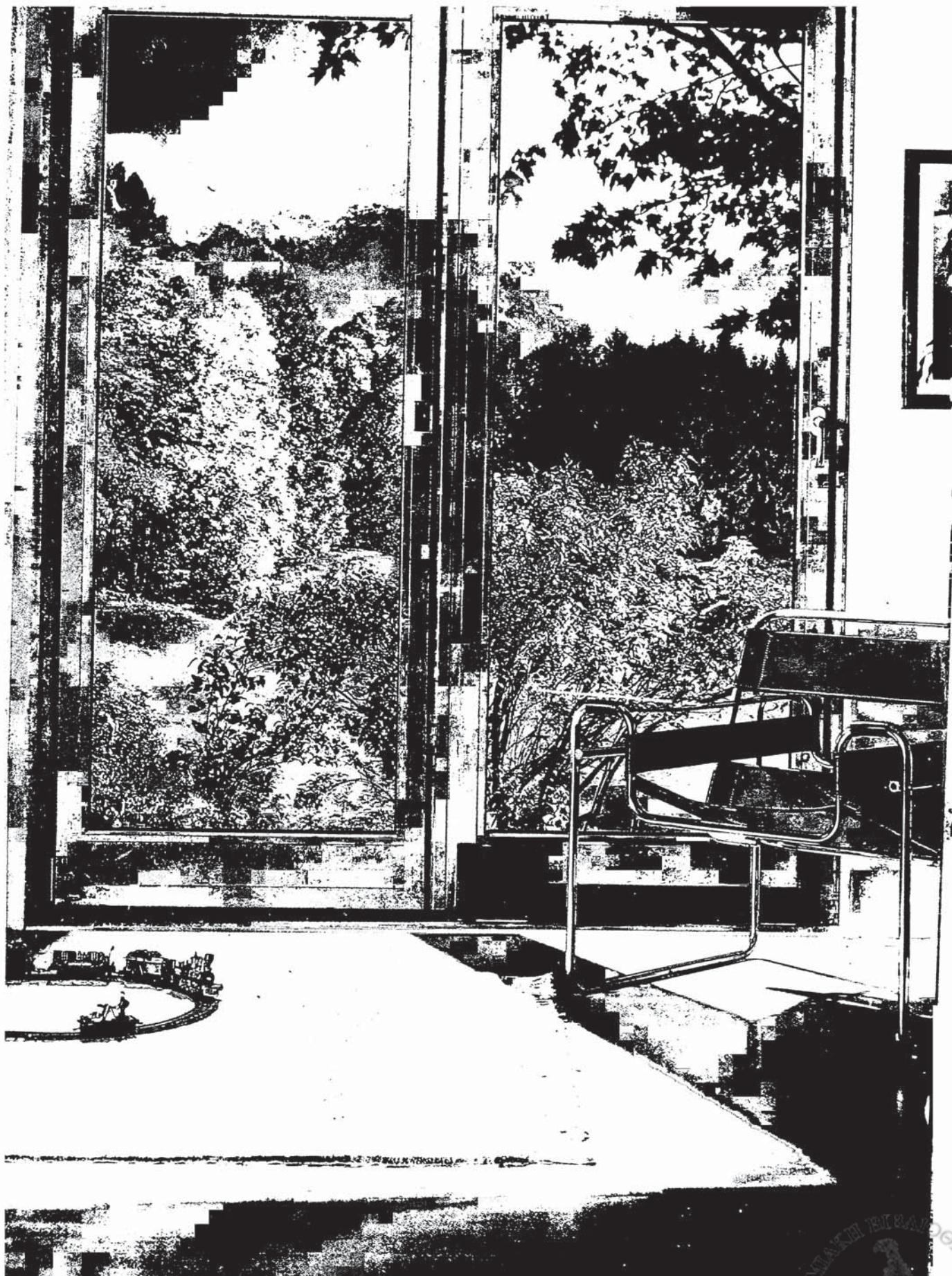
Mihail

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Χ.
ΡΟΓΚΟΤΗΣ

ΧΑΡΤΙΚΑ
ΕΙΔΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΜΕΛΑΝΙΔΗ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΤΗΛ. 0651/25003

WINDAR®
ΠΟΡΤΕΣ - ΠΑΡΑΒΥΡΑ
Α. ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ Ο.Ε.

ΕΚΘΕΣΗ: Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ 70 454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ - ΤΗΛ./FAX:(0651)73113

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ: ΤΕΡΜΑ ΔΕΟΦ. ΓΡΑΜΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΑ-ΤΗΛ.(0651)75953-78575 FAX:78576